

Sončne in senčne plati skupščine

SANDOR TENCE

Začnimo pri dobrih novicah. Iztok Furlanič in Miha Coren sta bila pet let vestna člana deželne posvetovalne komisije za slovensko manjšino, zato je prav, da so jima kolegi tudi za prihodnjih pet let potrdili zaupanje. V novem sestavu se jima bo pridružila sovođenska županja Alenka Florenin, dinamična javna upraviteljica, ki bo gotovo obogatila dejavnost in poslanstvo komisije.

Dobro novica je tudi ta, da se je včerajšnjega zbora slovenskih občinskih in pokrajinskih svetnikov udeležil deželni odbornik Gianni Torrenti. S tem, da je prišel, je izkazal spoštovanje ne le izvoljenim predstavnikom, temveč tudi vsem Slovincem.

Nespodbudno je, da se skupščine ni udeležila niti polovica Slovencev v občinskih in pokrajinskih svetih. Res je, da je imel marsikdo najbrž druge obveznosti, takšna odsotnost pa je presenetila tudi najbolj črnogledce.

Nekateri udeleženci so se javno pritožili, da so bili s kandidaturami postavljeni pred izvršenim dejstvom, češ da so se o vsem dogovarjali in dogovorili strankarski vrhovi. Ne vemo, če je bilo res tako, gotovo pa je, da tako zastavljena skupščina, ki izpade kot neke vrste volilni stroj, nima ravno velikega smisla. To je priznal tudi predsedujoči Igor Gabrovec, medtem ko je Torrenti pozval javne upravitelje k večji angažiranosti na področju javnega financiranja slovenske manjšine.

DEŽELNI SVET - Izvolitev članov posvetovalne komisije za Slovence

Slovenski javni upravitelji hočejo imeti večjo vlogo

Izvoljeni Alenka Florenin, Iztok Furlanič in Miha Coren

TRST - Zbor izvoljenih slovenskih javnih upraviteljev (foto Kroma) s tržaške, goriške in videmske pokrajine, ki je zasedal v dvorani deželnega parlamenta, je za svoje predstavnike v deželni posvetovalni komisiji za slovensko manjšino izvolil Iztoka Furlaniča (Trst), Alenko Florenin (Gorica) ter Micheleja (Miho) Corena iz videmske pokrajine. Na seji je prišlo do izraza nezadovoljstva nekaterih članov zbora, ki so očitali strankarskim vrhovom, da so se dogovorili za kandidate brez predhodnega posvetovanja z njimi.

Na 138 evidentiranih Slovencev v krajevnih upravah se jih je včerajšnje skupščine udeležilo 57, kar je krepko manj kot polovica. Zbor je v slovensčini vodil podpredsednik deželnega sveta, udeleženec je nagovoril deželni odbornik Gianni Torrenti.

Na 3. strani

GORICA - Petkov obisk Boruta Pahorja S predsednikom v novo dobo Trgovskega doma

GORICA - Slovenski predsednik Borut Pahor prihaja v petek v Gorico potrdit podporo Slovenije Evropskemu združenju za teritorialno sodelovanje, ki so ga ustanovile Gorica, Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba, in ga spodbudit k dejanjem. Hkrati bo osrednji gost prvega dogodka v obnovljenih pritličnih prostorih Trgovskega doma. Ob njem bo predsednica deželne vlade FJK Debora Serracchiani. »Petkov dogodek pomeni novo rojstvo za Trgovski dom.«

Na 12. strani

TRST - Občinski svet Glas za prepoved pristanišča, mesta in zaledja

TRST - Tržaški občinski svet je v ponedeljek zvečer soglasno podprl okoljski strateški študij glede pristaniškega prostorskega načrta in tudi sprejel vrsto pripomb občinske uprave. Po mnogih letih je bil storjen pomemben korak za prepoved tržaškega pristanišča in je bilo opravljeno dobro, hitro in natančno delo, nam je povedal tržaški občinski odbornik za okolje Umberto Laurenzi.

Na 4. strani

V supermarketih vsak dan kradel kavo

Na 5. strani

50 let Zveze cerkvenih pevskih zborov

Na 8. strani

OZNA in njeni totalitarni zgledi

Na 10. strani

Kinemax nadgrajuje svojo ponudbo

Na 13. strani

Zahteve NSKS v zvezi z manjšino

Na 15. strani

TRŽIČ - Jutri v Vilešu odprejo Tiare Shopping

Na Tržiškem se bojijo trgovskega velikana

TRST - Predstavili film Come il vento

Valeria&Edi

V Praproto gostili filmsko ekipo z Valerio Golino na čelu

TRST - Film in vino: posrečen binom, če naj sodimo po prijetnem prijateljskem vzdušju, ki je včeraj popoldne vladalo na domačiji Kante v Praproto. Priznani vinar Edi Kante je tu gostil priljubljeno italijansko igralko Valerio Golino in celotno ekipo filma Come il vento (Kot veter), v katerem »nastopajo« tudi njegova vina. Film, ki pripoveduje resnično zgodbo direktorice italijanskih zaporov Armide Miserere, so dopoldne predstavili na tiskovni konferenci, zvečer pa še v kinu Ariston.

Na 5. strani

MARINIGH confezioni

Trg Cavour, 25
34074 - Tržič
Tel in Fax 0481 791066

pred cono namenjeno pešcem,
tik ob večnadstropnem
parkirišču

MEDNARODNA RAZISKAVA - Lestvica zaznavanja korupcije v javnem sektorju

Slovenija med 177 državami padla z lanskega 37. na 43. mesto

Zaskrbljenost vseh - Od sosed Avstrija na 26., Madžarska 47., Hrvaška na 57. in Italija na 69. mestu

LJUBLJANA - Slovenija je v enem letu na lestvici indeksa zaznave korupcije v javnem sektorju zdrsnila za šest mest in se z oceno 57 od 100 možnih znašla na 43. mestu med 177 državami. Od slovenskih sosed je Avstrija na 26. mestu, Madžarska je 47., Hrvaška 57., Italija pa 69. skupaj s Kuvajtom in Romunijo za Črno goro in Makedonijo ter tik pred Srbijo in BiH.

Na prvo mesto, kot državi, kjer je najmanj korupcije, sta se z 91 točkami uvrstili Danska in Nova Zelandija, najbolj koruptivne države so Somalija, Severna Koreja in Afganistan. Od 177 držav, ki jih je Transparency International (TI) vključil v svoje poročilo, jih je 69 odstotkov na lestvici dobilo manj kot 50 točk. TI je države razvrstil glede na število prejetih točk, pri tem pa 0 pomeni, da je javni sektor v državi zelo koruptiven, največje število točk, 100, pa pomeni, da je država »zelo čista«. Tri najnižje uvrščene države so dobile osem točk.

Senat Komisije za preprečevanje korupcije (KPK) je v javnem pismu, naslovljenem na celotni politični vrh in slovensko javnost, zapisal, da ni mednarodnega kazalca, ki bi glede Slovenije v zadnjih letih na področju kakovosti vladanja, integritete in boja zoper korupcijo kazal pozitiven trend. Na padanje Slovenije po lestvici indeksa zaznave korupcije v javnem sektorju je KPK obširno opozarjala že v letnih poročilih za leta 2010-2012. Nobenega od teh poročil še niso obravnavali na plenarni seji DZ, so dodali. V sedem strani dolgem javnem pismu so opredelili tudi ukrepe, ki bi po mnenju senata komisije pomenili korak od razpravljanja o (sistemski) korupciji h konkretnim aktivnostim.

V prvi vrsti senat KPK predlaga ustanovitev javne in transparentne preiskave o Teš 6. Podobno preiskavo predlagajo v primeru luknje v slovenskem bančnem sistemu. Zavzemajo se za sprejem novele zakona o dostopu do informacij javnega značaja, ki bi omogočila razkritje odvetniških, svetovalnih, sponzorskih in donatorskih pogodb, ki jih sklepajo podjetja v posredni in neposredni lasti države in občin.

Tudi na vrhovnem državnem tožilstvu se z zaskrbljenostjo odzivajo na podatek, da je Slovenija na lestvici zaznave korupcije v javnem sektorju zdrsnila za šest mest. Kot so zapisali, državna tožilstva na pregonu kaznivih dejanj delajo v skladu z zakonom in tudi z dobrimi uspehi.

Predsednik računskega sodišča Tomaž Vesel pa je napovedal, da bodo ravno v sredo s policijo podpisali sporazum za okrepljeno sodelovanje pri pregonu sumov kaznivih ravnanj oškodovanja javnih sredstev in korupcije. Računsko sodišče namreč pri svojem delu zaznava različne, tudi hujše oblike nepravilnosti porabe javnih sredstev.

Podatek, da je Slovenija na lestvici zaznave korupcije zdrsnila za šest mest, je izjemno zaskrbljujoč in verjetno tudi povezan z odstopom senata članov protikorupcijske komisije, pa je ocenil notranji minister in predsednik DL Gregor Virant. Po njegovih zagotovilih je prioriteta v državi boj proti gospodarskemu kriminalu in korupciji. »Policija tudi ve, da je stališče notranjega ministra, da ni nedotakljivih in svetih krav v državi,« je še dejal.

Tudi po mnenju večine strank je ta podatek zaskrbljujoč, zato ponovno poudarjajo pomen boja proti korupciji.

MANJŠINE - Predstavitev knjige Glorie Nemec

O rojstvu italijanske manjšine v Istri po množičnem eksodusu po 2. sv. vojni

GORICA - Delo Glorie Nemec z naslovom »Nascita di una minoranza - Istria 1947-1965,« ki so ga predstavili v petek v Gorici, dokazuje, da so bili razlogi, ki so botrovali temu, da so se prebivalci odločili za eksodus, kompleksni. Poleg ekonomskih je treba upoštevati tudi politične, nacionalne, poklicne in druge. Večkrat se je dogajalo, da jugoslovanske oblasti tistim, ki so vložili prošnjo za odhod, niso dajale dovoljenja za odhod iz države. Če je nekdo imel priimek slovanskega izvora ali je opravljal »zelo koristno« delo, so mu prošnjo oblasti zlahka odbile; podobno se je dogajalo, ko je kdo moral opraviti vojaško službo. Ob vseh razlogih, ki so vplivali na to, da so ljudje ostali na svoji zemlji, naj omenimo tudi čustveno povezanost s svojim rojstnim okoljem.

Zbrana pričevanja v delu prikazujejo večplastnost izbir in raznolikost istrskih identitet. Italijani so bili po vojni v določeni meri primorani »prenoviti« svojo dotedanjo narodno identiteto. Ideologija bratstva in enotnosti je namreč omogočala in spodbujala razvoj mešanih identitet. V prvem povojnem obdobju, ki ga je označevalo precejšnje pomanjkanje, naj bi ljudje v Istri in Kvarnerju nekako živeli iz dneva v dan. Še posebno težke življenjske razmere so na obravnavanem območju vladale v mestih, v katerih je bila revščina. Podeželje je pa s kmetijskimi reformami pridobilo vlogo in moč, ki ju do

slej v zgodovini ni imelo. Mladi, ki so sodelovali v delovnih brigadah, so v socializmu videli razvojne možnosti, ki so jim omogočale povezovanje s sovrstniki drugih narodnosti, študij na univerzi, spoznavanje drugih jezikov in širšega sveta.

Kako so pa istrski Italijani po vojni gledali na Italijo? Iz pričevanj izhaja, da je bil pogled na matično domovino še vedno odraz irendentističnega propagandnega stroja. Njihove vodilne elite so se skoraj v celoti odločile za eksodus. Podatek, ki pravi, da je bilo v prvi polovici 50. let le 12 Italijanov v Istri in Kvarnerju univerzitetno izobraženih, je pomenljiv. Na predstavitvi je tekla beseda tudi o številu istrskih beguncev: v nasprotju s 350 tisočimi, o katerih v javnosti vsi govorijo, je avtorica omenila število od 220 do 280 tisoč, s katerim dejansko soglaša velika večina zgodovinarjev. Naj omenimo, da so na ljudskem štetju, ki so ga jugoslovanske oblasti (torej brez cone B) izvedle leta 1948, našli 79 tisoč Italijanov.

Knjiga predstavlja pomembno novost, saj naj bi se doslej v Istri stroka ne ukvarjala s preučevanjem ustnih virov. Na srečanju so poudarili, da se ezuli in »preostali,« družbenim spremembam navkljub, še prepoznajo v antagonističnih zgodovinskih spominih. Raziskava je zainteresiranim na voljo na spletnem naslovu rovinjskega zgodovinsko-raziskovalnega središča: www.crsrv.org (ARC/MCH)

Izginulo videmsko planinko po dveh dneh našli živo

VIDEM - Po dvodnevem iskanju so reševalci včeraj nekaj po pol dnevu našli živo 54-letno videmsko planinko Emanuelo Margarito. Njeno zdravstveno stanje ni zaskrbljujoče. Bila je le nekoliko podhlajena, kar je razumljivo, saj je dve noči v precejšnjem mrazu preživela na prostem, pri padcu pa je utrpela tudi zlom noge in zapetja. V neki grapi na območju Preoneja so jo našli gorski reševalci finančnih stražnikov iz Tolmeča, ki so jo na varno lahko spravili s pomočjo helikopterja, ki je izkušeno videmsko planinko odpeljal v videmsko bolnišnico Santa Maria della Misericordia.

Kot je povedala, se je po poti izgubila, nato zdrsnila približno 15 metrov v globino. Kljub poškodbam je uspela splezati nekaj metrov navzgor in našla zavetje pod manjšim previsom, kjer je preživela zadnjih 36 ur brez hrane. Življenje pa ji je rešila voda. V bližini je namreč teklen studenček, iz katerega je pila vodo in čakala na pomoč.

Za njo se je izgubila vsaka sled v nedeljo popoldne, ko se je skupina prijateljev, s katerimi je bila, zavedla, da se Emanuela ni vrnila s pohoda po planšarije Pezzeit nad Preonejem. Takoj se je začelo iskanje, ki je imelo srečen konec, čeprav so se že bali, da Emanuela, ki je bila zelo izkušena planinka in ni zamudila nobene priložnosti za pohod ali izlet v gore s prijatelji, ne bo preživela dveh hladnih noči na prostem.

Castagna pooblaščen upravitelj družbe Autovie Venete

TRST - Upravni svet družbe Autovie Venete je včeraj za novega pooblaščenega upravitelja imenoval Maurizia Castagno, ki je bil od leta 1997 do 1999 že direktor družbe. Na včerajšnji seji se je upravni svet družbe najprej seznanil z odstopom svetnika Cesareja Bulfona. Na njegovo mesto je bil imenovan Maurizio Castagna, ki je bil naknadno imenovan še za pooblaščenega upravitelja. Predsednik družbe Emilio Terpin je v zvezi s tem poudaril, da je ponovna uvedba mesta pooblaščenega upravitelja odgovor na velike izzive, ki Autovie Venete čakajo v naslednjih letih.

Anketa

www.primorski.eu

klikni in izrazi svoje mnenje

Kaj menite o marketinških potezah slovenskih kmetovalcev v Italiji?

- ☒ Dovolj poudarjajo, da so njihovi proizvodi slovenski
- ☒ Slovenske korenine so dodana vrednost, ki jo premalo izkoriščajo
- ☒ Poudarek na slovenskosti lahko še vedno odvrta del strank

SLOVENIJA - Veber sprejel Šonca in Grlico Število Slovencev na Hrvaškem se zmanjšuje

Predstavnika Slovencev na Hrvaškem pri predsedniku DZ pred obiskom Leka

LJUBLJANA - Predsednik Državnega zbora Janko Veber je pred obiskom predsednika hrvaškega sabora Josipa Leka včeraj v Ljubljani sprejel predstavnika Zveze slovenskih društev na Hrvaškem Darka Šonca in Milana Grlico, ki sta mu predstavila položaj slovenske narodne skupnosti v tej državi. Kot sta poudarila predstavnika krovne organizacije slovenskih društev na Hrvaškem, ki združuje 16 slovenskih društev po vsej državi, slovenska narodna skupnost v zadnjih letih beleži upad števila pripadnikov. Predstavila sta želene spremembe predloga zakona o društvih, ki je trenutno v drugi obravnavi hrvaškega sabora, pri čemer sta omenila pomembnost opredelitve pojmov članstvo in članarina.

Spregovorila sta tudi o učenju slovenskega jezika na Hrvaškem. Ob

JANKO VEBER

ARHIV

tem sta dejala, da si želijo, da bi se izvedlo anketiranje o interesu otrok za dopolnilni pouk slovenščine v vseh šolah, saj sta prepričana, da bi bil izkazan dejanski interes za učenje slovenščine veliko večji, kot je trenutno.

Predsednik hrvaškega sabora Leko se bo na uradnem obisku v Sloveniji mudil jutri in v petek.

LJUBLJANA - Šlo naj bi za prisluhe Sove Bivši premier Rop obsojen zaradi izdaje tajnih podatkov

Leta 2007 je novinarju RTV govoril o spremljanju nekaterih mejnih incidentov

LJUBLJANA - Okrajno sodišče v Ljubljani je nekdanjega poslanca in premiera Antona Ropa spoznalo krivega izdaje tajnih podatkov in mu izreklo 10.000 evrov denarne kazni. Gre za primer, ko je novinarju RTV leta 2007 izjavil, da Sova v skladu z zakonom spremlja nekatere incidente oz. premike v sosednjih državah. Rop je dejal, da s to izjavo ni razkril nobenega tajnega podatka, sploh, ker je bilo na to temo v medijih že veliko napisanega.

Tedanjemu novinarju RTV Slovenija Vladimirju Vodušku je takrat Rop tudi izjavil, da naj bi se pred slovenskimi parlamentarnimi volitvami leta 2004 (ko je bil sam predsednik vlade) takratni vodja opozicije Janez Janša in hrvaški premier Ivo Sanader dogovarjala o incidentih v Piranskem zalivu ter da o teh dogovorih obstajajo prisluhi. Izjavo o prisluhih Janši in Sa-

ANTON ROP

ARHIV

naderju je novinarju podal neuradno in ni bila za objavo, je pojasnil na sodišču. Kot je dejal, je novinar takrat že vedel za prisluhe in ga je prosil za komentar. Rop se je zagovarjal, da je želel z izjavo novinarju pojasniti, da Sova Janši in Sanaderju ni prisluškovala kot vodjema opozicije in tuje države, torej politično, ampak v zvezi s spremljanjem incidentov.

DEŽELNI SVET - Prvi trije člani nove posvetovalne komisije za Slovence

Izvoljeni Coren, Furlanič in Alenka Florenin

Slovenski upravitelji zahtevajo večjo vlogo

Zbor je v slovenščini vodil Igor Gabrovec - Odbornik Gianni Torrenti: Sistem financiranja je zastarel

TRST - Vse po napovedih, a z manjšim glavobolom. Zbor izvoljenih slovenskih javnih upraviteljev s tržaške, goriške in videmske pokrajine je za svoje predstavnike v deželni posvetovalni komisiji za slovensko manjšino izvolil Iztoka Furlaniča (Trst), Alenka Florenin (Gorica) ter Micheleja (Miho) Corena iz videmske pokrajine. Glavobol, če ga lahko tako imenujemo, je posledica nezadovoljstva nekaterih članov zbora, ki so očitali strankarskim vrhovom, da so se dogovorili za kandidate brez predhodnega posvetovanja z njimi.

Na 138 evidentiranih Slovencih v krajevnih upravah se jih je včerajšnje

skupščine udeležilo 57, kar je krepko manj kot polovica. Volilo je 56 udeležencev. Furlanič je dobil 44 glasov (njegova namestnica Monica Hrovatin 46), Floreninova je dobila 48 glasov (namestnik Marco Jarc 46), Coren 48 (namestnik Stefano Predan 49). Občinska svetnica desne sredine iz videmske pokrajine Elda Cendon je prejela štiri glase, čeprav je bila njena kandidatura vložena prepozno. Šlo je za izjemo, ki ji nihče ni oporekal.

Zbor je v slovenščini (simultano prevajanje je bilo tokrat v italijanščini) vodil podpredsednik deželnega sveta Igor Gabrovec (ob njem je bil kolega Stefano Ukmar), ki se je strinjal z oce-

no, da imajo izvoljeni predstavniki premalo besede, ko gre za odločitve, ki zadevajo slovensko manjšino. Vlado Klemše (Sovodnje) je vnaprej dometnjene kandidature označil kot neke vrste z vrha vsiljeni partijski ukaz, Omar Marucelli (Repentabor) je pogršal odkrito soočenje o kandidatih, medtem ko je Majda Canziani (Pokrajina Trst) obžalovala, da mora glasovati na slepo in za ljudi, ki jih ne pozna. Več predhodnega soočenja je pričako-

val tudi David Peterin (Gorica), za katerega je sicer bistveno, da se bo nova komisija resno lotila svojih nalog in s tem prispevala k prepotrebni reformi manjšinske organiziranosti.

Za presenečenje je poskrbel deželni odbornik Gianni Torrenti, ki je ob izteku seje nepričakovano nagovoril zbor. V precej bolj radikalni obliki je ponovil stališča z zadnje seje posvetovalne komisije. Kolikor toliko trdna finančna osnova (prispevki iz Rima) bi mo-

rala spodbuditi slovenske organizacije in ustanove, da resno razmislijo o sedanjem sistemu javnega financiranja, ki se Torrentiju zdi zastarel in preživel. »Le-ta tečejo, stvari pa se žal ne spreminjajo,« je poudaril odbornik, ki pričakuje dogovarjanje med Slovenci in Deželo, katerega predpogoj pa je sporazum v manjšini. Treba bo enkrat za vselej »ugrizniti v jabolko« seznama t.i. primarnih ustanov, je dejal še Torrenti.

S.T.

Levo upravitelji iz Benečije in desno novi člani komisije skupaj z odbornikom Torrentijem in z deželnima svetnikoma Gabrovcem in Ukmarjem

KROMA

MOJSTROVINA V TEKU

Za vas odpiramo vrata **v četrtek, 5. decembra**, saj želimo našim obiskovalcem ponuditi le najboljše.

TIARE SHOPPING
Odprto za vse

VILEŠ (GO)

CANTIER

tiareshopping.com

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Soglasno povoljno mnenje za pristaniški prostorski načrt

»Ukrepali smo hitro in natančno, tako naj tudi pristaniška oblast«

Po mnogih letih je bil storjen pomemben korak za preporod tržaškega pristanišča. Okoljska strateška presoja in ocena vpliva na okolje pristaniškega prostorskega načrta sta bili soglasno odobreni, sprejete pa so bile tudi mnoge pripombe, ki bodo prispevale k smotrnemu razvoju pristanišča, mesta in zaledja. Skratka, opravljeno je bilo dobro, hitro in natančno delo. Pričakujemo, da bo ista vnema zaznamovala tudi Pristaniško oblast.

To nam je povedal tržaški občinski odbornik za okolje Umberto Laurenzi, s katerim smo se včeraj pogovorili o soglasni podpori, ki jo je izrekel tržaški občinski svet glede pristaniškega prostorskega načrta. Mestna skupščina je dokument sprejela v ponedeljek zvečer, potem ko sta povoljno mnenje že izglasovala miljski občinski svet in pokrajinski svet. Mnenje tržaškega občinskega sveta, ki je posvetovalno, bodo zdaj posredovali deželni vladi in nato ministrstvu za okolje.

Pristaniški prostorski načrt obsega zelo pomembne projekte za nadgradnjo pristanišča. Med kratkoročnimi načrti so povečanje 7. in 6. pomola, združitve 5. in 6. pomola in začetek postopka za gradnjo terminala za trajekte ro-ro na območju bivše rafinerije Aquila. Med dolgoročnimi projekti naj

omenimo dograditev omenjenega ro-ro terminala in gradnjo logistične platforme oziroma 8. pomola.

Občinski svet je, kot rečeno, soglasno podprl prostorski načrt, vendar je tudi sprejel vrsto pripomb občinske uprave, o katerih je poročal pristojni občinski odbornik Laurenzi. Skupščina je sprejela tudi razne popravke in med temi amandma Gibanja 5 zvezd, ki je predpostavljala sprejetje omenjenih pri-

pomb. Laurenzi je na seji spomnil, da je pristanišče že mnogo let v rokah tistih, ki so proti razvoju. Tržaška skupnost, je poudaril, žal ni bila sposobna zediniti se glede pristanišča, in to je zelo škodilo bodisi pristanišču kot mestu. Namen občinske uprave je bil prekiniti to obdobje in umakniti vse prepreke, je poudaril Laurenzi, s tem pa so soglašali vsi občinski svetniki. Odbornik je spomnil tudi na razna povoljna mnenja, ki jih je od januarja

leta 2009 že izdala skupščina glede raznih začasnih študij in presoj Pristaniške oblasti. Zadnje glasovanje se je nanašalo na dokončno okoljsko strateško študijo (ki vsebuje obe zgoraj navedeni presoji), ki jo zahteva Rim za tako pomembna dela.

Skupščina je torej sprejela tudi številne pripombe občinske uprave, kar je bilo v bistvu pogoj za povoljno mnenje glede pristaniškega prostorskega načrta. Med splošnimi pripombami je Laurenzi še predvsem poudaril, da je treba vključiti v strateško študijo miramarski morski rezervat. Poleg tega je treba upoštevati tudi vprašanje škedenjske železarne ter predvidevati posebna območja za proizvodnjo alternativnih virov energije, kot so npr. fotovoltaični solarni sistemi. Dalje bo potrebno izboljšati povezave v starem pristanišču in tudi upoštevati dejstvo, da se bo s spremembami v pristanišču spremenil tudi promet na kopnem. Zaradi tega bodo potrebne nove rešitve oz. alternativne prometnice, npr. glede povezave med starim in novim pristaniščem. Tržaško nabrežje pa ne bo več obremenjeno s tovornjaki ali avtobusi za ladijske potnike. Nasprotno, posebna pozornost bo na nabrežju namenjena kolesarjem.

A.G.

Pristaniška oblast zasleduje zeleno ekonomijo

Pristaniška oblast je napravila dodaten pomemben korak za pridobitev okoljskega certifikata Emas. Včeraj popoldne je namreč gostila terminaliste in predstavnike pristaniških podjetij, ki so se sestali z izvedenci Fundacije za trajnostni razvoj. Namen srečanja je bil postaviti temelje za nadaljnje delo in določiti prihodnje pobude na poti do certifikata, za katerega naj bi zaprosili prihodnje leto. Zelena ekonomija in pridobitev certifikata EMAS sta prioriteta, na katerih med drugim svojo politiko gradi Pristaniška oblast, je povedala njena predsednica Marina Monnassi in spomnila tudi na stalno rast prometa. Pristaniška oblast namerava vzpostaviti okolju prijazen model upravljanja pristaniških in logističnih storitev. Med ta prizadevanja sodi namen, da bi pristanišče pridobilo certifikat EMAS in s tem postalo pristanišče, ki bi imelo sistem delovanja urejen po najzahtevnejših okoljskih kriterijih.

Prispevki za najemnine

Pokrajinska sindikata Cgil in Sunia sta izrazila globoko zaskrbljenost zaradi vesti, da namerava tržaška občinska uprava preložiti podelitev finančnih prispevkov za plačevanje najemnin. Na osnovi obvestila državnega tožilstva, da skušajo nekateri nezakonito pridobiti ta sredstva, bo namreč občinska uprava izvedla vrsto kontrol med ljudmi, ki so na zadevni lestvici. Sindikata soglašata z nujno po nadzoru, vendar zahtevata, naj občinska uprava opravi te kontrole čim prej.

DS - Primarne volitve

»Gianni Cuperlo vreden zaupanja«

Odbor podpornikov Giannija Cuperla

KROMA

V mestu se vrstijo pobude in prireditve pred nedeljskimi primarnimi volitvami, na katerih bo Demokratska stranka izvolila novega državnega tajnika. Odbor, ki podpira kandidato Giannija Cuperla, je včeraj predstavil svojo kandidatsko listo za tržaško in goriško pokrajino, v kateri je tudi pokrajinski svetnik Sandy Klun. Vodja odbora Fulvio Camerini je izrazil prepričanje, da je Cuperlo vreden zaupanja članov in volivcev DS. Pristaše vseh treh tajniških kandidatov (poleg Cuperla sta še Matteo Renzi in Giuseppe Civati) v tem trenutku vsekakor najbolj skrbi volilna udeležba, zato pozivajo ljudi, naj v nedeljo pojdejo na volišča.

O tem kje bodo volišča, kdo lahko voli in o načinu glasovanja bo javnost seznanjena na današnji novinarski konferenci pokrajinskega tajnika stranke Štefana Čoka in njenega organizacijskega tajnika Gianfranca Patuanellija. Na pokrajinski ravni bo skupno 17 volišč, točen raspored bodo sporočili na današnji tiskovni konferenci. Na volišče bo treba priti z volilno izkaznico in z osebim dokumentom ter plačati dva evra.

OBČINA TRST - AcegasAps z dvojezičnim prospektom

Na zimo in sneg so dobro pripravljeni

Čeprav pri nas še ne pričakujemo pošiljke snega, je tržaška zimska služba že pripravljena. To so na včerajšnji novinarski konferenci sporočili podžupanja Fabiana Martini in predstavniki družbe AcegasAps, ki so zagotovili, da letos ne bo razlogov za negodovanje s strani občanov. Slišali smo, da zimska služba obsega sklop dejavnosti in opravil, potrebnih za omogočanje prevoznosti cest in varnega prometa v zimskih razmerah. Zimske razmere pa nastopijo takrat, ko je zaradi zimskih pojavov (snega, poledice idr.) lahko ogroženo normalno odvijanje prometa. Same priprave na izvajanje zimske službe pa se pojavijo mnogo prej, smo tudi slišali na včerajšnji novinarski konferenci, na kateri so spomnili, da so v Trstu v zadnjih letih prave zimske razmere vedno bolj pogoste.

Občina Trst in družba AcegasAps sta letos pripravili dvojezični prospekt (v italijanščini in slovenščini), v katerem so zbrane koristne informacije za občane. Prospekt so njegovi oblikovalci začeli z uvodnim pozdravom Fabiane Martini, temu pa sledi nekaj praktičnih navodil o tem, kaj vse mora v primeru sneženja storiti Občina. Zimska služba namreč obsega predvsem posipanje s soljo, plujevanje, odstranjevanje zametov in 24-urno pripravljenost in dežurstva. Kljub vsem naporom vzdrževalcev, da bi v zimskih razmerah zagotovili nemoteno odvijanje prometa, brez pomoči in sodelovanja uporabnikov cest, ne gre. Nadvse pomembno je ravnanje voznikov, ki morajo imeti ustrezno opremljena vozila, je včeraj dejal poveljnik tržaške lokalne policije Sergio Abbate, ki je pozval vse voznike, naj svoje jeklene konjičke opremijo z zimskimi pnevmatikami. V prospektu je tudi zapisano, da se od občanov pričakuje, da s svojih pločnikov sneg kidajo sami, pomemben napotek pa je povezan tudi v zvezi s posipavanjem soli. To je priporočljivo storiti še pred napovedanim sneženjem, občanom pa svetujejo spremljanje vremenske napovedi. Pomemben napotek pa zadeva tudi števec za vodo. Dobro bi bilo, da bi jih v primeru zmrzali primerno za-

ščitili s krpo ali starim puloverjem, nato pa vse skupaj zavili v plastične vrečke.

Na včerajšnjem srečanju z novinarji smo tudi izvedeli, da so snežne službe v Trstu dobro pripravljene in imajo dovolj posipnega materiala. Družba Acegas je lani porabila eno tono in sto kilogramov soli, kar je za naše klimatske razmere veliko. Kljub temu, da ima tržaška zimska služba dovolj posipnega materiala na zalogi, pa so predstavniki Acegasa včeraj opozorili, naj ima vsako gospodinjstvo na zalogi po dva kilograma kuhinjske soli. Več o tem, kje bomo lahko prejeli večje količine soli za posipanje, pa včeraj niso hoteli razkriti. Povedali so le, da bomo to informacijo prejeli, ko bodo napovedane slabe vremenske razmere.

V Trstu pa zimske nevarnosti niso povezane le s sneženjem, ampak tudi s povišano koncentracijo škodljivih plinskih delcev. Več o tem je včeraj povedal občinski odbornik za okolje Umberto Laurenzi, ki je spomnil, da bodo letos prvič preventivno zapirali nekatere mestne ulice že ob napovedi prekoračene onesnaženosti zraka. (sč)

OBČINA DOLINA Obveze občanov v primeru snega in poledice

Na zimo se pripravljajo tudi v dolinski občini, kjer občinska uprava opozarja občane na upoštevanje 31. člena občinskega pravilnika za ureditev službe uničevanja komunalnih odpadkov, ki določa obveze v slučaju sneženja in poledice.

Tako je treba čimprej očistiti sneg in led s pločnikov do razdalje dveh metrov in ga nakopčiti ob robu ceste, ne da bi se s tem oviralo prehod pešcev. To so dolžni opraviti lastniki (tako javni kot zasebni) na odsekih pločnikov, ki ležijo pred njihovimi nepremičninami. Dalje morajo to storiti lastniki trgovin, prodajaln, raznih obratov in skladišč na odsekih, ki ležijo pred njihovimi prostori. Obenem morajo poskrbeti, da se sneg odstrani osebki, ki imajo koncesijo nad javno površino oziroma nad površino, ki je odprta za javni prehod, prav tako pa tudi lastniki zemljišč, ki imajo dostop na javno cesto, pri katerih je potrebno počistiti pas cestnišča, ki zadostuje za prehod ene osebe.

Lastniki nepremičnin in imetniki trgovin, prodajaln in skladišč si morajo nabaviti tudi primerno količino soli in žagovine, ki ju bodo posipali po pločniku v slučaju nenadne poledice, obenem morajo ob vходу ali v drugi sobi stavbe hraniti kramp in lopato za razbijanje ledu. Občinska uprava si pridržuje pravico, da začasno prepove prehod ali parkiranje za vse vrste vozil, da bi se tako olajšalo posege za čiščenje snega. Vozila, ki bi ovirala posege in kršila prepovedi, bodo prisilno odstranili.

Poleg tega občinska uprava sporoča, da si je mogoče nabaviti sol v zbirnem centru v Boljuncu, Boljunec 279/A, ki je odprto od ponedeljka do petka od 9. do 15. ure, ob sobotah pa od 9. do 12. ure. Sol bodo sipali v vrče, ki jih bodo morali občani prinesiti s seboj. Občina tudi svetuje voznikom, naj svoja vozila opremijo z zimskimi gumami oz. naj v avtomobilu hranijo snežne verige.

PRAPROT - Edi Kante gostil Valerio Golino in ekipo filma Come il vento

Film, vino in veter

V filmu o Armidi Miserere tudi Kantetova vina - Brez zasebnikov bi bil avtorski film mrtev

Režiser Puccioni, Valeria Golino in Edi Kante na Velikem trgu, desno ekipa, ki je pri Kantetovih v Praproto pripravila gostijo filmski ekipi

KROMA, PD

Film in vino. Posrečen binom, če naj sodimo po prijetnem prijateljskem vzdušju, ki je včeraj vladalo v kavarni Degli specchi, predvsem pa na domačiji Kante v Praproto. Priložnost je nudila predstavitev filma Come il vento (Kot veter), v katerem je tudi kanček Trsta: tokrat ne njegove arhitekturne in naravne lepote, temveč kraški okusi. Med podjetniki, ki so podprli projekt režiserja Marca Simona Puccionija, je namreč tudi vinar Edi Kante. V zameno se v nekaterih scenah filma pojavljajo njegova vina - kraški teran in peneči rosè KK.

Film Come il vento, ki ga tačas vrtijo v kinu Ariston, pripoveduje dramatično življenjsko zgodbo prve direktorice najstrožjih italijanskih zaporov Armide Miserere. Režiser Puccioni je pojasnil, da iz nje ni želel narediti herojke, temveč posneti film o predstavnici italijanske države, ki se je znašla sre-

di hudih konfliktov (s teroristi, mafijci itd.). Izpostaviti je skušal njena čustva in žensko dušo, ki je kljub okolju, v katerem je delala, hrepenela po prijateljstvu in ljubezni. In ker je življenje včasih res nepredvidljivo, je v tej vlogi nastopila Valeria Golino, modrooka neapeljska igralka, ki se je pred leti tudi osebno spoznala z Armido Miserere. »Bilo je v zaporu v Sormoni, kjer sem na manjšem filmskem festivalu predstavljala film Respiro. Zapor je vodila Armida, ki je veljala za zelo strogo in zahtevno direktorico. Čeprav je skušala obdržati neko distanco, je bila z mano zelo prijazna. Fotografirali sva se, rekla mi je, da sem ji kot igralka zelo všeč. Nanjo sem nato pozabila, deset let kasneje pa mi je Marco ponudil, naj v filmu interpretiram ravno Armido. Življenje je res neverjetno ...«

Film, ki je stal nekaj manj kot dva milijona evrov in so ga v dobrih dveh mesecih

posneli v sedmih različnih zaporih, so finančno podprle različne italijanske dežele, deležen je bil tudi evropskih sredstev, brez pomoči nekaterih podjetnikov pa bi ga s težavo izpeljali. Kot je pojasnila Valeria Golino, so ravno zasebni vložki danes vitalnega pomena za preživetje italijanskega avtorskega filma; tudi svojega režijskega prvenca Miele, s katerim je slavila na goriškem festivalu Amidei in na ljubljanskem Lifeju, brez njih ne bi mogla posneti. Zato je celotna ekipa hvaležna Ediju Kanteju, ker je podprl realizacijo filma ..., a tudi ker jih je seznanil s svojimi dišečimi vini. Škoda, da jih med projekcijami gledalci ne bodo mogli okusiti, to bi bila šele popolna izkušnja, je dejala igralka in pristavila, da ji je vino zelo všeč, da rada spoznava njegove značilnosti ... in ga vse raje tudi pije. »Žal se je treba pri tem omejevati. Tudi mojemu zaročencu je zelo všeč in bi se rad posvetil vinogradništvu.«

Njen zaročenec se piše Riccardo Scamarcio in je ljubljene mladih in manj mla-

dih italijanskih gledalk. Edi Kante mu je po telefonu že obljubil pomoč pri urejanju vinograda v Apuliji. Scamarcia v teh dneh (žal) ni v Trstu, medtem ko je Valeria Golino tu že skoraj doma; »očarljivo in melanholično mesto« je prvič obiskala pred skoraj tridesetimi leti in se nato vanj večkrat vračala, v zadnjih mesecih na primer zaradi snemanja novega filma z Gabrielejem Salvatoresom. Že skoraj doma pa se počuti tudi pri Kantetovih v Praproto, kjer so filmski ekipi in njihovim prijateljem gospa Elena in njene pomočnice pripravile odlično pogostitev: od hobotnice v solati in ocvrtih kalamarov do pečenega jagenjčka, kraških sirov in drugih dobrot. Edi Kante je ponujal svoja vina in radovednim gostom razkazoval trinadstropno klet v kraški jami.

Poroka med filmom in vinom je bila včeraj videti zelo uspešna. Najbrž ima prav Edi Kante: z lepimi in radodarnimi ljudmi je mogoče ustvariti lepe reči. (pd)

Sprejem tujih študentov

Na županstvu bo danes potekal t.i. Welcome day oz. sprejem za tuje študente tržaške univerze in konservatorija Tartini. V dvorani občinskega sveta jih bodo ob 17. uri pričakali podžupanja Fabiana Martini, odbornica Antonella Grim in predsednik občinskega sveta Iztok Furlanič.

Leto 1943 na Primorju

V konferenčni dvorani državne knjižnice (Trg Papa Giovanni XXIII 6) bo danes ob 16.30 novo srečanje iz sklopa zgodovinskih pogovorov posvečenih letu 1943 - kapitulaciji in ponovnem rojstvu države. O dogajanju na območju Primorja bo sta tokrat spregovorila Tristano Matta in Giorgio Liuzzi.

80-letnica Tria di Trieste

V mali dvorani Verdijevega gledališča bodo danes ob 17.30 s koncertom obeležili 80-letnico Tria di Trieste. Ob jubileju bodo nastopili Trio di Parma, Trio Debussy in Trio Johannes. Vstop je prost.

Knjižne novosti v Minervi

V knjižarni Minerva (Ul. San Nicolò 20) bo pisatelj Paolo Zardi predstavil svojo zbirko pripovedi Il giorno che diventammo umani. Z njim se bosta pogovarjala pesnik in literarni kritik Luigi Nacci ter književnik Gianfranco Franchi.

Film na Pončani

Kulturno združenje Tina Modotti vabi drevi ob 20.30 na svoj sedež v Ljudski dom na Pončani (Ul. Ponziana 14) na filmski večer. Predvajali bodo film Gli Invisibili Pasqualeja Squitierija.

Žensko in ženskost

V okviru projekta, ki se posveča sprejemanju ženskega in ženskosti, bo v gledališču Bobbio drevi ob 20.30 zaživela komična enodejanka Dell'umiliazione e della vendetta z argentinsko gledališko ustvarjalko Marcelo Serli. Karte so na voljo pri blagajni gledališča in v Ticket pointu na Korzu.

KARABINJERJI - Preprodaja ukradenih konfekcij

Iz supermarketa s kavo pod plaščem

Poveljnik Pasquariello pred ukradenimi konfekcijami kave

KROMA

Tako kot marljive mravlje je 22-letni romunski državljani Sorin Madalin Stanciou iz supermarketov Eurospin v Trstu in v Miljah dan za dnevno skrivaj odnašal konfekcije kave. Na desetine dvojnih paketov kave Lavazza in aluminijastih posodic kave Illy je redno, eno po eno, skrival pod plašč in jih skrbno zbiral na domu. Ko je presegel več deset kilogramov ukradenega blaga, ga je oddal ukrajinskemu pajdašu, 26-letnemu Volodimirju Sinihibskiju s stalnim bivališčem v kraju San Dona di Piave. Njune posle pa so v soboto prekrizali tržaški karabinjerji.

Poveljnik preiskovalnega oddelka tržaških karabinjerjev Fabio Pasquariello je novinarjem včeraj pojasnil, kako je prišlo do aretacije. Stanciou, ki v Trstu nima stalnega bivališča, je bil baje že stari znanec karabinjerjev, tako da je vsak njegov »neobičajen« premik deloval sumljivo pri silah javnega re-

da. Karabinjerji so mu v soboto sledili, ko se je tako kot že večkrat srečal z nekim ukrajinskim mladencem in se z njim odpeljal do Miramarskega drevoreda. Tam je iz nekega stanovanja k Sinihibskijevemu avtomobilu z ukrajinsko registrsko tablico prinesel več težkih črnih vreč in mu jih oddal. Karabinjerji so ju takrat ustavili: v vrečah so našli ukradeno kavo, ki je bila namenjena proti vzhodnim državam. Ocenili so, da je ukradeno blago veljalo več kot 2500 evrov.

Karabinjerji sicer ne izključujejo, da je imel Stanciou kakega sodelavca pri krajah v supermarketih, naveza med Romunom in Ukrajincom pa daje slutiti, da gre za širše prekupčevalno delovanje. V prihodnjih dneh ju bo zaslíšal sodnik za predhodne preiskave, dolžijo pa ju kaznivega dejanja preprodaje. (sas)

GOSPODARSTVO

Tržaški posrednik in dizelski motorji Slovenskih železnic

Na straneh ljubljanskega Dnevnika smo v ponedeljek lahko prebrali članek izpod peresa Primoža Cirmana o »čudnih okvarah« dizelskih motorjev za potniške garniture, ki sta jih Slovenskim železnicam (SŽ) dobavila tržaški poslovnež Aleksander Rustja in njegov poslovni partner iz Vidma Evelino Mattelig najprej prek podjetja Friuexport in nato prek podjetja Globex.

Avtor članka navaja, da so SŽ pred dvema letoma kupile skupno 34 dizelskih motorjev namenjenih modernizaciji vlakov za 1,2 milijona evrov, skoraj polovica teh pa se je do danes pokvarila. Še ni jasno, kdo bo poravnal stroške servisiranja in nakupa rezervnih delov, poroča še avtor članka.

Tržaški podjetji, ki sta dobavili motorje, sta bili zgolj posrednika, ki sta motorje pred tem kupila pri italijanskem proizvajalcu Fiat, piše Cirman, ki pa v svojem članku posreduje žal le eno mnenje - tisto od Slovenskih železnic. Da bi slišali še drugo stran zvona, smo včeraj poklicali Aleksandra Rustjo, ki sicer članka oz. dogajanja ni želel komentirati. Povedal nam je, da s Slovenskimi železnicami sodeluje že več kot trideset let in svoj posel opravlja, tako kot je treba. »Že 45 let poslujem pošteno, tako da ne bom podžigal nobene polemike.« Dodal je, da se pri vsakršnem delu večkrat zgodi, da se pojavijo težave, vsakic pa se zanje najde rešitev, tako kot jo bo njegovo podjetje našlo tudi v tem primeru. (sas)

Mikrovalovka priletela v vetrobran

Osebe mobilnega oddelka tržaške policije se je včeraj dopoldne odpeljalo v Ulico del Veltro. Poklical jih je lastnik nekega avtomobila, saj je v vetrobran njegovega vozila v noči na torek priletela mikrovalovna pečica. Neobičajni leteči predmet je poškodoval streho in vetrobran avtomobila, sile javnega reda pa še iščejo krivce.

Nezmotljivi »drugwipe 5 s«

Tržaški karabinjerji so v nedeljo ustavili avtomobil, ki ga je upravljal 42-letna D.P.M. po rodu iz Gele, s stalnim bivališčem v Trstu. Ob preverjanju dokumentov so ji opravili tudi test »drugwipe 5 s«, ki preverja, ali imaš v krvi sledi nedovoljenih substanc, kot sta kokain ali marihuana; test je bil pozitiven. Ker ni hotela opraviti dodatnih kontrol, so ji odvzeli voziško dovoljenje in ji zasegli avtomobil.

Razkrinkana računalniška goljufija

Na Zahodnem Krasu so devinsko-nabrežinski karabinjerji prišli na sled kriminalni združbi: sedem italijanskih državljanov je bilo prijavljenih zaradi računalniške goljufije. Nek Tržačan je sile javnega reda opozoril, da mu je z bančnega računa zmanjkalo 1300 evrov. Karabinjerji so prek informacijske tehnologije ugotovili krivce; sedmerica je svoje računalniške igre plačevala kar z bančnega računa nič hudega slutečega moškega.

Napad pred centrom Torri d'Europa

Pred vhomom v trgovski center Torri d'Europa je v ponedeljek zvečer moški napadel mlado dekle. Zgrabil jo je za vrat in ji skušal iztrgati torbico, ki ji je visela na rami. Dekletu je uspelo izmuzniti se iz njegovega dušечеga objema, moški pa je jezno zbežal. Dekle je poklicalo policijo, kljub takojšnjemu iskanju pa nasilneža niso še našli.

Spomin na inšpektorja Vitullija

V cerkvi Rožnovske matere božje na Starem trgu bo duhovnik Paolo Rakic danes ob 9. uri daroval sveto mašo v spomin na policijskega inšpektorja Luigija Vitullija. Slednjega so ustrelili 4. decembra 1999 med opravljanjem svoje dolžnosti. Ob koncu maše bodo v barkovljanskem pokopališču položili venec na njegov grob.

ŠOLSTVO - V sklopu projekta Educhange

Na Slomšku gostijo študenta iz Grčije in Ukrajine

Dijaki 5. D razreda z gostoma

Na humanističnem in družbeno-ekonomskem liceju Antona Martina Slomška je prejšnji teden stekel projekt »Educhange« v sodelovanju z mednarodno študentsko organizacijo Aiesec. Projekt temelji na gostovanju dveh univerzitetnih študentov, ki prihajata iz Grčije in Ukrajine, in bosta naslednjih šest tednov pomagala učnemu osebju ter se preizkusila v vlogi predavateljev.

Širšemu občinstvu, predvsem pa univerzitetnim študentom, je organizacija Aiesec dobro znana, saj velja za največjo mednarodno študentsko organizacijo, ki že vrsto let omogoča univerzitetnim študentom, da naučeno znanje prenesejo v prakso in svojo študijsko pot obogatijo s prostovoljnimi delovnimi izkušnjami v tujini, ki jih današnji delodajalci tako v Italiji kot drugod čedalje bolj cenijo. Tega se dobro zaveda profesorji kader liceja Slomšek, ki je na pobudo ravnateljice Fulvie Premolin v le-

tošnjem šolskem letu svojo pestro vzgojno-izobraževalno ponudbo obogatil še z zgoraj omenjenim, pomembnim projektom, izhajajoč iz dejstva, da je v sedanjih mednarodnih gospodarskih krizi vlaganje v izobraževanje in usposabljanje še toliko bolj ključnega pomena.

V sklopu projekta so na liceju že izvedli niz predavanj in pobud, tečaj konverzacije v angleščini in jezikovne delavnice. Petošolci bodo tudi spoznavali strokovno terminologijo v tujem jeziku in pridobivali praktične informacije za vstop na trg dela. Za organizacijo in nemoteno izpeljavo projekta sta zadolženi profesorici angleškega jezika Erika Bezin in Irena Jelerčič, podčrtati pa gre, da so v projektu soudeleženi vsi profesorji omenjenega liceja in dijaki vseh razredov. Ob tem ne gre prezreti, da pri uspešni izpeljavi projekta igrajo važno vlogo tudi tisti starši, ki so že od samega začetka podprli projekt in izrazili svo-

jo pripravljenost za gostitev tujih univerzitetnih študentov na lastnih domovih.

Tovrstni projekti, ki slonijo na nacionalni mobilnosti, multikulturalnosti, strpnosti in sprejemanju drugačnosti, so v današnjem hitro spreminjajočem se svetu čedalje bolj pomembni, saj raznolikost in multikulturalno okolje spodbujata kreativnost. Vzganjanje dijakov k odprtosti, razvijanje jezikovnih spretnosti v tujem jeziku in spodbujanje k učni mobilnosti pa predstavljajo danes pravi temelj vzgojno-izobraževalnega procesa. Sama Komisija evropske skupnosti si namreč prizadeva, da bi učna mobilnost postala pravilo in ne izjema za evropsko mladino, ki si s tovrstnimi dragocenimi izkušnjami v tujini pridobiva nova znanja in spretnosti ter posledično izboljša svojo prihodnjo zaposljivost.

Irena Jelerčič

ŠOLSTVO - Projekt Educhange

Na Stefanu in Zoisu spoznavajo zanimivosti Šrilanke

Na Stefanu gostijo študenta Nilessha

Na izobraževalnem zavodu Stefan se tudi letos že tretje leto zapored izvaja projekt Educhange v sodelovanju z mednarodnim združenjem študentov AIESEC. Cilj pobude je spodbujanje medkulturnih izmenjav in sprejemanja drugačnosti. Dijaki spoznavajo uporabnost znanja tujega jezika v povezavi ne samo z drugimi predmeti a tudi z zunanjim svetom. Od začetka novembra tako gostimo Nilessha Suriyarachchija, študenta mehatronike z univerze Moratuwa na Šrilanki. 21-letni Nileshe v angleščini predava tako o svoji kulturi kot tudi o specifičnih temah svojega študija. Aktivno se vključuje v učne ure predmeta angleščine, a predvsem sodeluje pri tehničnih predmetih kot so mehanika, programiranje, informatika, elek-

tronika, matematika, kemija in vede o zemlji. Svoja predavanja bogati z avdiovizualnimi pripomočki in računalniškimi predstavami, tako da dijaki z zanimanjem sledijo predavanjem, postavljajo vprašanja, povezujejo ter primerjajo šrilanški svet s svojim. Hkrati pa nadgrajujejo angleški jezik kot univerzalni jezik stroke.

V letošnjem šolskem letu je k pobudi AIESEC pristopil tudi DTZ ŽIGA ZOIS, ki sicer gosti 21-letno študentko elektronike z iste šrilanške univerze. Thavishi Il-landara v angleščini predava v vseh razredih o Šrilanki: kulturi, religijah, šolskem sistemu, turizmu, zgodovini, zemljepis, gospodarstvu in sodeluje tako pri urah fizike, matematike, informatike, gospo-

darskega poslovanja in verouka. Dijaki so navdušeni zaradi vala novosti in zaradi zaželenosti, da lahko komunicirajo v angleščini. Presenečeni so nad širino obzorja dekleta, ki sproščeno sprejema našo zamejsko posebnost; saj je takoj na primer razumela pomen slovenskih šol in se odlično vživela v zanj maloštevilne razrede.

Na Zavodu Stefan smo pozorni tudi na zunajšolsko druženje: tako sta se Nileshe in Thavishi v razredi bienija, v sklopu projekta Sprejemanja prvih razredov, udeležila poučne ekskurzije v Škofjo loko in Kropo. Verjamemo, da samo tako lahko pride do tistega iskrenega komunikacijskega trenutka, ko se gradi medkulturni dialog in se izmenjujejo vsebine ob istočasni krepitvi jezikovnih zmožnosti.

Na kavi z Vesno Guštin

Današnja kava s knjigo v Tržaški knjižarni bo v duhu adventnega časa, v katerega smo v nedeljo pravkar vstopili. S tem prazničnim časom so predvsem v ljudskem izročilu povezani običaji in navade, ki se prenašajo iz roda v rod. Gre za šege, ki se tičejo dnevnih opravil, krašenja doma, petja, še posebej pa so občutene v kuhinjski in v peki. Za božič si vsi radi privoščimo rezino potice in bogato kosilo, na božično vigilijo pa fanclje z dušo in ribje jedi. O teh običajih in o najboljših receptih za pripravo praznovanja ob primerno obloženi mizi, bo spregovorila raziskovalka na področju ljudske kulture in kulinarike Vesna Guštin, ki je na to temo že izdala nekaj knjig – najbolj poznana je nedvomno Je več dnevu ku klobas. Srečanje bo **danes ob 10. uri** v Tržaški knjižarni.

Le thé' ou l'electricite

V knjižarni Knulp v Ulici Madonna del mare 7/a bo **drevi ob 18. uri in ob 20.30** zaživel spet nov filmski večer. V okviru pobude gorniškega filma Alpi Giulie Cinema bodo predvajali film »Le thé' ou l'electricite« Jeroma Le Mairea. Vstop je prost.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 4. decembra 2013

BARBARA

Sonce vzide ob 7.28 in zatone ob 16.22 - Dolžina dneva 8.54 - Luna vzide ob 8.38 in zatone ob 18.16.

Jutri, ČETRTEK, 5. decembra 2013

SAVO

VREME VČERAJ: temperatura zraka 7,9 stopinje C, zračni tlak 1027,7 mb raste, vlaga 46-odstotna, veter 26/123 km na uro vzhodnik, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 12,4 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 7. decembra 2013

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Trg Oberdan 2 - 040 364928, Sv. Ivan - Trg Gioberti 8 - 040 54393, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Trg Oberdan 2, Sv. Ivan - Trg Gioberti 8, Ul. Baiamonti 50, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30 Ul. Baiamonti 50 - 040 812325.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržajskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.45, 19.15, 21.45

»Hunger Games - La ragazza di fuoco«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Come il vento«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.45, 20.00 »Jiro e l'arte del sushi«; 18.15, 21.30 »Blancanieves«.

FELLINI - 17.00, 18.40, 20.20, 22.00 »Venere in pelliccia«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 19.00, 21.30 »Il passato«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Zoran, il mio nipote scemo«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »La mafia uccide solo d'estate«.

KOPER - PLANET TUŠ - 18.50, 20.30 »Dostavljalec«; 16.30, 18.30, 20.00 »Gremo mi po svoje 2«; 15.45, 17.20, 20.10 »Igre lakote: Kruto maščevanje«; 15.45 »Jaz, baraba 2«; 15.30, 17.10 »Jelenček Niko 2«; 15.50, 17.45, 21.00 »Konec je tu«; 18.40 »Legende v Vegasu«; 20.20 »Odvisnik od seksa«; 18.00 »Svetovalec«; 20.50 »Svinjarijak«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Thor - The dark world«; 16.30, 20.15 »Lunchbox«; Dvorana 2: 15.45, 17.15, 20.30 »Checco Zalone - Sole a catinelle«; Dvorana 3: 18.50, 22.10 »Fuga di cervelli«; 16.45 »Free Birds - Tacchini in fuga«; Dvorana 4: 18.20, 22.15 »In solitario«; 15.45, 18.15, 21.00 »Hunger Games - La ragazza di fuoco«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.00, 18.20, 18.50, 21.40 »Hunger Games - La ragazza di fuoco«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Checco Zalone - Sole a catinelle«; 16.30, 19.00, 21.20 »Thor - The dark world«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Fuga di cervelli«; 20.10, 22.15 »In solitario«; 16.20 »Disney - Planes«; 16.20, 18.15 »Free Birds - Tacchini in fuga«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »La mafia uccide solo d'estate«; 21.30 »1 - Gli anni d'oro della Formula 1«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.30 »Hunger Games - La ragazza di fuoco«; Dvorana 2: 20.00, 22.00 »Zoran, il mio nipote scemo«; 22.00 »Hunger Games - La ragazza di fuoco«; Dvorana 3: 17.00, 19.45 »Thor - The dark world«; 22.00 »Thor - The dark world 3D«; Dvorana 4: 17.15 »Free Birds - Tacchini in fuga«; 20.00, 22.00 »Sole a catinelle«; Dvorana 5: 18.00, 20.00, 22.15 »Fuga di cervelli«.

Loterija 3. decembra 2013

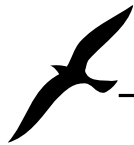
Bari	57	45	29	12	59
Cagliari	5	7	84	83	9
Firenze	57	27	6	35	89
Genova	65	45	7	69	71
Milan	48	27	42	83	60
Neapelj	13	68	35	77	34
Palermo	13	81	27	1	22
Rim	68	49	61	1	27
Turin	26	48	71	51	47
Benetke	88	13	14	71	60
Nazionale	40	33	32	17	85

Super Enalotto št. 145

12	40	42	66	73	80	jolly 30
Nagradni sklad						17.474.192,24 €
brez dobitnika s 6 točkami						– €
brez dobitnika s 5+1 točkami						– €
8 dobitnikov s 5 točkami						30.839,951 €
708 dobitnikov s 4 točkami						359,36 €
26.908 dobitnikov s 3 točkami						18,62 €

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	– €
Brez dobitnika s 5 točkami	– €
2 dobitnikov s 4 točkami	35.936,00 €
128 dobitnikov s 3 točkami	1.862,00 €
2.147 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
13.733 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
32.342 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Čestitke

Ob prejetju Klinarjeve nagrade za doktorsko disertacijo na fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani iskreno čestitamo pokrajinski odborici ZAIRI VIDAUI in ji želimo še veliko uspehov vsi na ZSKD.

Osmice

BERTO IN VASILIJ PIPAN sta odprla osmico v Mavhinjah 22/D. Tel. št.: 040-299453.

IVAN PERNARČIČ ima v Vižovljah odprto osmico. Tel.: 040-291498.

OSMICO je odprl Zidarič, Praprot 23. **PAHOR MARIO** je v Jamljah odprl osmico. Poleg vina, nudi domač prigrizek. Tel.: 0481-419956.

PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Vabljeni. Tel. 040-229270.

V LONJERJU ima Gabrijel osmico. Vabljeni na domačo kapljico in prigrizek. Tel.: 338-3976187.

Poslovni oglasi

POGREBNO PODJETJE NUJNO IŠČE

delavca s pogodbo za določen čas, ki naj bi se ukvarjal, poleg dela v mrtvašnici, tudi z dokumentacijo.

Prosim pošljite življenjepis na e-mail: iof.trieste@gmail.com

ŠPORTNO DRUŠTVO IŠČE

osebo za tajniško delo part-time.

Poslati curriculum vitae na

info@tpkcntsirena.it

Mali oglasi

RESEN IN ZANESLJIV FANT, star 21 let, nujno išče zaposlitev. Tel. št.: 329-3831585.

BOX ZA AVTO dajem v najem v Ul. Trissino 15 (v bližini bolnice Burlo), 14 kv.m. z elektriko in vodo, 130,00 evrov mesečno. Tel. 347-7334719.

POMAGAM PRI UČENJU višješolcem in srednješolcem. Večletna izkušnja. Tel.: 339-8201250.

PRODAM APPLE IPAD 4, 64GB spomina, Wi-Fi, Retina zaslon, črn, november 2012. Naložen je zadnji operacijski sistem iOS 7.0.4. Tablica je v brezhibnem stanju in v garanciji, priložen je preklopni usnjen etui. Cena: 480,00 evrov. Tel.: 347-0191587.

V DOLINI, zraven pokopališča, smo dobili malo mucko (siameše). Kdor jo pogreša naj pokliče na tel. 040-228559.

V ZAMENO ZA DRVA brezplačno čistim vozne parcele na Krasu. Tel.: 335-5340169.

ZANESLJIVA IN RESNA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica (tudi likanje) ali kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel.: 347-8601614 ali 040-9880206.

Izleti

LETNIKI 1964 - srednja šola Fran Levstik - dvodnevni izlet v Madrid v aprilu/maju. Info in prijave do 10. decembra na tel.: 348-3464815 ali 347-8579872.

SPDT prireja v nedeljo, 15. decembra, tradicionalni avtobusni »Izlet v neznano«. Odhod avtobusa ob 8.00 s Trga Oberdan, ob 8.20 iz Bazovice (zbirališče na Vagi). Predvidene so približno 3 ure prijetne in nenaporne hoje. Pohodu bo sledilo kosilo in družabnost. Nujen veljaven osebni dokument. Vpisovanje do vključno torka, 10. decembra. Tel.: 040-413025 (Marinka).

Obvestila

ZUMBA SKD DRAGO BOJAN obvešča, da poteka tečaj ob četrtkih, od 18.20 do 19.20 v domu Briščiki. Vabljeni tudi na uro poskusne brezplačne vadbe. Info na tel.: 348-0633569 (Katja).

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB »L. Košir« vabi slovenske filateliste in prijatelje na zadnje letošnje srečanje, ki bo danes, 4. decembra, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. Sv. Frančiška 20.

SLAŠČIČARSKI TEČAJ - SKD Tabor Opčine: znova nas bo francoski šef slaščičarstva Naser Gashi, ki je opravil visoko akademijo za slaščičarstvo v Parizu, učil pripravljati najbolj znane francoske sladice (čokoladni tartuf in jabolčni krambl). Tečaj se bo vršil v soboto, 7. decembra, od 8.30 do 15.00 na Brdini na Opčinah. Vpis v društvenih prostorih na Opčinah. Info na tel. 040-211997 in 340-2426069 (Olga).

VSI PETDESETLETNIKI od Milj do Štivan: v soboto, 7. decembra, ste vabljeni na večerjo z glasbo v Zagradcu. Info in prijave: 340-2417429 (Robert) ali 349-1420610 (Nataša).

OPENSKA DEKANJA vabi na nov niz srečanj namenjen zakoncem in družinam nasploh. Srečanja bodo enkrat mesečno in sicer vsako drugo nedeljo v mesecu. Prvo srečanje bo v nedeljo, 8. decembra, ob 15. uri pri Šolskih sestrah pri Sv. Ivanu v Ul. delle Docce 34. Vodi upokojeni nadškof msgr. Alojz Uran. Tudi otroci bodo lahko sledili svojemu programu, ki se bo zaključil s skupno sveto mašo.

SKD DRAGO BOJAN organizira v nedeljo, 8. decembra, ob 18. uri na plošči v društveni gostilni v Gabrovcu, prižig božičnih lučk. Toplo vabljeni.

SK DEVIN, v sodelovanju z Občino Devin - Nabrežina, vabi na predstavitev nove zimske sezone, ekip, trenerjev, tekem, šole smučanja in deskanja, v ponedeljek, 9. decembra, ob 18.30 v Kamnarsko hišo v Nabrežini.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 10. decembra, na sedežu na Padričah ob 20.45 redna pevska vaja.

PODROČNI SVET slovenskih vernikov iz Trsta in Milj ter Vincencijeva Konferenca, vabita v četrtek, 12. decembra, na obisk gostov doma za starejše ITIS v Ul. Pascoli 31; ob 16.10 molitev rožnega venca, sledi sv. maša s petjem Marijinih pesmi, nato pa veselo druženje.

Prireditve

SKUPINA 35-55 - SKD France Prešeren iz Boljunca vabi v društveni bar N'G'rici na ogled fotografske razstave »Skozi objektiv Igorja Žerjale«.

DOM UPOKOJENCEV SEŽANA - Univerza za tretje življenjsko obdobje Kras vabi na pogovor »Beri in se pogovarjaj z mano« danes, 4. decembra, od 8.30 do 9.30. Govorili bomo o tem, kdaj je nekdo star in kaj je o starosti zapisanega v leposlovju in strokovnih knjigah. Vodi Nadja Mislej-Božič; v četrtek, 5. decembra, od 9. do 12. ure delavnica s Polono Škodič. S servietno tehniko bomo izdelovali voščilnice, svečnike in slike. Prijave na tel.: 031-351830.

SKD BARKOVLE prireja »Predbožični čar« - V okviru sejma bo danes, 4. decembra, poskusnja in ponudba domačih sladice - bogata ponudba ročnih izdelkov za vse okuse in žepe, do četrтка, 5. decembra. Urnik: sobota in nedelja od 10.00 do 13.00, ostali dnevi od 15.00 do 19.00.

SKD GRAD OD BANOV obvešča, da nas bo tudi letos obiskal v naših društvenih prostorih Sv. Miklavž. Pričakujemo ga danes, 4. decembra, ob 17.30. Toplo vabljeni!

SKD VESNA IN ŠD MLADINA vabita danes, 4. decembra, ob 19.30 v Ljudski dom v Križu na predvajanje filma »Z Mula na Triglav - Čezmejni pohod prijateljstva«. Film je posnela planinska sekcija Kraških gadov z Gorjanskega. **TRŽAŠKA KNJIGARNA, MLADIKA IN**

ZTT vabijo danes, 4. decembra, ob 10. uri na kavo s knjigo. O prazničnih običajih nam bo spregovorila Vesna Guštin. **V DOLINI**, v društvu, nas bo obiskal Sv. Miklavž danes, 4. decembra, ob 17. uri. Otroci pridite, ne bo vam žal!

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM IN PD VESELA POMLAD obveščata, da bo v četrtek, 5. decembra, v Finžgarjevem domu prišel Sv. Miklavž. S pesmijo ga bo pozdravil otroški pevski zbor Vesela pomlad - dirigent Goran Ruzzier, otroška igralska skupina T. Petaros pa bo nastopila z igrico »Angelček v težavah« - besedilo Lučke Susič, režija prof. M. Maver. Začetek ob 16. uri. Angelčki bodo pripravljali darila od 14.30 dalje.

KRIŽ - Slomškovo društvo in župnijska skupnost vabita na tradicionalno Miklavževanje. V četrtek, 5. decembra, ob 17. uri v prostorih Slomškovega doma. Pomočniki čakajo na darila od 16.30 dalje.

MIKLAVŽEVANJE v Mladinskem domu Boljunc bo v četrtek, 5. decembra, ob 16.30. Ogledali si bomo priložnostno igrico »Zmešnjava v peklu in nebesih« izvedbi MKUD Sv. Anton. Sledi prihod Sv. Miklavža. Angelčki sprejemajo od 15. ure dalje. Lepo vabljeni.

OBČINA DOLINA - ODBORNIŠTVO ZA KULTURO, vabi na Božični sejem na glavnem trgu »G rici« v Boljuncu: od 5. do 8. decembra, od 9.30 do 19. ure. V četrtek, 5. decembra, ob 16.30 v Mladinskem domu v Boljuncu predstava za otroke »Zmešnjava v peklu in nebesih« KUD Sveti Anton, nato prihod Sv. Miklavža z darili za otroke na glavni trg v Boljuncu (pokrovitelj Tedesco). V petek, 6. decembra, ob 16. uri plesni nastop skupine »Centro gioco sport G. Roli«. V soboto, 7. decembra, ob 8.30 sprehod po dolini Glinščice; ob 12.00 vodena pokušnja olja v sprejemnem centru, ob 20.00 nastop srbske folklorne skupine »Pontes - Mostovi« v občinskem gledališču F. Prešeren. V nedeljo, 8. decembra, ob 8.30 sprehod po dolini Glinščice; ob 12.00 na trgu nastop pihalnega orkestra Breg.

OPZ SLOMŠEK iz Bazovice prireja vsakoletno Miklavževanje v četrtek, 5. decembra, ob 17. uri v prostorih Slomškovega doma v Bazovici. Toplo vabljeni.

SKD TABOR, Prosvetni dom - Opčine, prireja v četrtek, 5. decembra, od 16. do 19. ure Miklavžev prodajno-razstavnij sejem; ob 18. uri predstavitev knjige »Faremo fortuna« (G. Pezzetta, D. Iseppi); v petek, 6. decembra, od 16. do 19. ure; v soboto, 7. decembra, 10.00-13.00 in 16.00-19.00; ob 10. uri ustvarjalna delavnica za otroke, ob 17. uri nastop šolskega zbora OŠ F. Bevka z Opčin in otroških plesnih skupin SKD Tabor; v nedeljo, 8. decembra, od 10. do 13. ure. Obiščite nas!

SKD VIGRED - Veseli december v Šempolaju: sejem ročnih del in knjig ter razstava slik Vesne Benedetič, izdelkov članov Kruta, božičnih obeskov Taddea Sedmaka na ogled do 15. decembra (ob delavnikih 15.30-18.30; 5. decembra do 17.00; nedelja 9.30-11.00 in 15.00-18.00). Na sejmu sodeluje krajevno Združenje staršev; 5. decembra v gostilni Gruden ob 18.00 Miklavževanje z

Darujte za sklad

Bubnič Magajna

www.primorski.eu/bubnicmagajna/

nastopom OPS in otroške gled. skupine Vigred z igrico »Postal bom pilot«; 9. decembra, ob 17.30 ponovitev igrice in gostovanje ODS J. Štoka z igrico »Na čajanki«; 11. decembra ob 20.00 koncert in predstavitev cd-ja božičnih ljudskih pesmi »Ena svetla luč gori« z ŽPS Stulei; 12. decembra, ob 18. uri nastop gojencev Glasbene matice in dua Tanja Tuta (slopevka) in Jan Grbec (pianist); 13. decembra ob 18.00 na Placu Božičnica (otroški vrtec, COŠ S. Gruden, OPS, mladinska glasb. in plesna skupina Vigred, pevski zbor Združenje staršev, mladinski orkester GD Nabrežina, Božiček, Dedek Mraz in duo Egon in Norman); 20. decembra ob 20.00 koncert Srečno.

SPET BO PRIŠEL SV. MIKLAVŽ... v četrtek, 5. decembra, ob 17. uri v Srenjsko hišo v Mačkoljah. Angelčki bodo na delu od 16. ure dalje.

ŠKD CEROVLEJE - MAVHINJE prireja v četrtek, 5. decembra, ob 17.30 Miklavževanje v bivši osnovni šoli v Cerovljah. Toplo vabljeni vsi otroci, ki bi radi srečali Sv. Miklavža!!!

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira v petek, 6. decembra, ob 18. uri v prostorih gostilne v Nanosu na Razdrtem, predavanje »Decembrske praznične jedi, uporaba stročnic in vlaganje na zdrav način« Emilije Pavlič, upokojene kuharice in avtorice dveh knjig. **SKD IGO GRUDEN** vabi na otvoritev razstave Aleksandra Starca v kavarni Gruden v Nabrežini, v petek, 6. decembra, ob 18. uri.

SLAVISTIČNO DRUŠTVO TRST, DSI IN SLOVENSKI KLUB prireajo v petek, 6. decembra, praznovanje 60-letnice pisatelja Dušana Jelencića. Pogovor z avtorjem bo vodila mag. Loredana Umek. Literarni večer, ki se bo zaključil z družabnostjo, bo potekal v prostorih TPK Sirena v Barkovljah. Pričetek ob 18. uri. Vabljeni!

ZALOŽBA MLADIKA IN SLOVENSKA PROSVETA vabita na predstavitev knjige »Erikin cirkus« in na likovno delavnico z ilustratorko Eriko Cunja v petek, 6. decembra, ob 17. uri v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3. Ker je število mest omejeno, je zaželen rezervacija na tel.: 040-370846.

MIKLAVŽ PRIHAJA V PREBENEG! Pričakali ga bomo v društvu J. Rapotec v soboto, 7. decembra, ob 17. uri z igrico »Tri račke« v priredbi in režiji V. Gerdol. Igra družina Gerdol-Polojaj, posebna gostja Biserka Cesar ter glasba v živo Aljoše Saksida. Nato nas obišče Sv. Miklavž! Starše in nonote prosimo, da prinesejo kaj slane in sladkega za družabnost (za pijačo je poskrbljeno). Pri-srčno vabljeni!

VIRGIL ŠČEK - Ob 65. obletnici smrti bo v soboto, 7. decembra, ob 17. uri v dvorani Kulturnega doma v Lokvi (pri Lipici), spominska prireditve »Trdno verujem, kar me je mati učila«, ki jo organizira Krajevna Skupnost Lovek. Program povezuje: Aleksandra Čehovin in Matej Gruden. Zapel bo: MPZ Tabor iz Lokve. Asistentka režije: Radha Nadlišek. Zvočni zapisi: RAI Radio Trst A. Glasbeni aranžma, harmonika in tehnična izvedba: Miran Pečenik iz TPPZ »PINKO TOMAŽIČ«. Režija in scenarij: Aleksandra Čehovin.

TEATRO INCONTRO, v sodelovanju z Zadruško Kulturni dom Prosek - Kontovel, prireja gledališko predstavo v italijanskem jeziku »Sollazzamenti in tempo di pestex - Decameron - Giovanni Boccaccio, v nedeljo, 8. decembra, ob 17. uri v Kulturnem domu na Proseku.

DSI vabi v ponedeljek, 9. decembra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu. Glavni urednik slovenskih informativnih sporedov Marij Čuk in glavna urednica slovenskega programskega oddelka Martina Repinc bosta spregovorila na temo: Slovenci in mediji, tokrat RAI. Začetek ob 20.30.

BOŽIČNI SEJEM pri SKD Igo Gruden bo v dneh od 11. do 14. decembra, od 16. do 20. ure v prostorih kulturnega doma v Nabrežini. Na programu so tudi spremne prireditve: pevski zbor OŠ V. Šček, godbena šola Nabrežina, mladinski zbor I. Gruden, DPZ Kraški slavček, baletna skupina Releve, lutkovna

predstava, godalni orkester Suzuki in slopevka Tanja Tuta.

REVIJA OTROŠKIH IN MLADINSKIH PLESNIH SKUPIN »Do svobodnega giba«, v organizaciji ZSKD in DSMO Kijljan Ferluga, bo v četrtek, 12. decembra, ob 19.30 v Občinskem gledališču Giuseppe Verdi v Miljah. Večer sodi v okvir božičnih prireditev, ki jih prireja Občina Milje. Toplo vabljeni!

OBČINA DOLINA - ODBORNIŠTVO ZA KULTURO, vabi v nedeljo, 15. decembra, ob 18.30 v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu na koncert »In mir na zemlji« v sodelovanju s pihalnim orkestrom Breg in kulturno ustanovo »J. Pangerc« iz Doline.

POŠTNA RAZSTAVA ob 140. obletnici pošte v Dolini v Mittelevropskem Poštem in Telegrafskem Muzeju v Trstu. Na izvirni zgodovinski razstavi so izloženi originalni predmeti in dokumenti dolinskega poštne urada rodbine Pangerc iz 19. stoletja. Urnik od 28. februarja: od ponedeljka do sobote, od 9. do 13. ure; ob četrtkih tudi od 15. do 18. ure. Za šole je zaželen rezervacija na tel.: 040-6764293.

Prispevki

V spomin na kolega Dariborja Zupana in Davorja Pečenka daruje Nelida Ukmar 50,00 evrov za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

V spomin na Ivanko Milič - Savi darujejo Žigonovi 50,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

Ivan Gulič se je pridružil svoji ljubljeni Malki. V njun spomin daruje družina Jerič 100,00 evrov za SKD Tabor. V spomin na dragega Ivana Guliča daruje Stanka Hrovatin 50,00 evrov za vzdrževanje spomenikov NOB na Opčinah.

V spomin na tovariša Mitjo Ribičiča darujeta Miranda in Aleksander Kokorac 100,00 evrov za TPPZ P. Tomažič.

† Nenadoma je preminila moja ljubljena

doktorica Norma Zulian

Žalostno vest sporoča

Bruno s sestrčno Raffaello in Andreo.

Pogreb bo v petek, 6. decembra. Od 9. ure bo pokojnica ležala v ulici Costalunga. Sledila bo sv. maša ob 11. uri v cerkvi v Ricmanjih.

Trst, 4. decembra 2013

Pogrebno podjetje Zimolo

4.12.2008

4.12.2013

Milko Čebulec

Vedno z nami.

Družina

Nabrežinska župnijska skupnost se klanja spominu

patra VIKTORJA GODNIČA

in izreka iskreno sožalje sestri Marti ter bratu Samu ter ostalim sorodnikom.

DSI - Na ponedeljkovem večeru govorili Marko Tavčar, Dušan Jakomin, Janko Ban in Tomaž Simčič

50 let Zveze cerkvenih pevskih zborov

24. avgusta leta 1953 je prof. Jože Peterlin povabil na Repentabor, kjer se je odvijal Slovenski kulturni parlament, predstavnike z Goriške, Tržaške in Koroške. Takrat je g. Dušan Jakomin dobil nalogo, naj skrbi za cerkveno petje. Prav tisto leto, in sicer 6. januarja, je med drugim organiziral prvi božični koncert v Trstu v avditoriju za kvesturo, pri katerem je sodelovalo 120 pevcev.

Tako je g. Dušan Jakomin obujal spomine na začetek cerkvenega pevskega organiziranja na Tržaškem. Po desetletnem delovanju s Slovenskimi večeri, Radijskim odrom in raznimi revijami so 7. marca 1963 sklicali prvo sejo, na kateri so začrtali program dela, načrte in cilje. Že deset dni za tem je bila ustanovna seja Zveze cerkvenih pevskih zborov, katerih ustanovitelji so bili prof. Zorko Harej, prof. Humbert Mamolo in g. Marijan Živic ter zvesta tajnica Ivanka Furlan.

Na zadnje ponedeljkovo redno srečanje Društva slovenskih izobražencev so ob letošnji petdesetletnici ZCPZ, ki je na zadnji Dragi prejela Peterlinovo nagrado, povabili pred mikrofonski njenega predsednika Marka Tavčarja, g. Dušana Jakomina, Janka Bana in prof. Tomaža Simčiča. Povedali so, da bodo okrogli jubilej organiziranega delovanja obeležili z različnimi prireditvami. Glavna med njimi

Z leve Marko Tavčar, Janko Ban, Dušan Jakomin in Tomaž Simčič na ponedeljkovem večeru v Peterlinovi dvorani

KROMA

pa bo božični koncert 19. januarja v tržaški stolnici sv. Justa, ki ga bodo oblikovali s skladbami, napisanimi posebej za to priložnost.

O slednjih je spregovoril Janko Ban, ki se je Zvezi najprej zahvalil za to, da mu je kot mlademu dirigentu zaupala vodenje božičnega koncerta, ko so se

slednji še odvijali v cerkvi sv. Antona. Poleg tega, da Zveza spodbuja zbor s sistematičnim delom in pobudami, imajo zborovodje možnost, da segajo po skladbah, ki prej niso bile dostopne. Tako so se na razpis za božično pesem prijavila pomembna imena, kot na primer Stane Malič in Ubald Vrabec. Zbor Ave je te pe-

smi tudi posnel. Vsak zbor poje po svojih zmožnostih; če pa skrbi tudi za kulturno vsebino programa, se kvaliteti petja doda še vrednost vsebine.

Predsednik Zveze Tavčar je povzel pobude, ki so postale že stalnica, kot so Pesem jeseni, Pesem mladih, poletni seminar za zborovodje, organiste in

pevce, dekanijske revije in orgelski tečaj, ki ga je na začetku vodila Angela Tomanič, zadnje čase pa ga vodi Matej Lazar. Zveza cerkvenih pevskih zborov nastopa v združenem zboru pod vodstvom Edija Raceta po vsem tržaškem prostoru, ko gre za večje prireditve oziroma tam, kjer ni domačega pevskega zbora. Poleg tega je Zveza izdala knjigo ob 30-letnici delovanja in pet številki zbornika Glas naših zborov; zdaj je v pripravi šesta številka.

Prof. Tomaž Simčič je spregovoril o sedanjem utripu cerkvene glasbe in izhajal iz ugotovitve, da cerkveno petje ni samo sebi namen, temveč je v službi krščanske skupnosti, saj brez bogoslužja ni pravega cerkvenega petja; gre za glasbo, ki živi z liturgijo. Prioriteta ZCPZ je torej ohranitev krščanske skupnosti kot predpogoja za petje. Svoj prispevek je zaključil kritično, rekoč, da s stanjem nedeljskega mašnega petja ne moremo biti zaovoljni; pomembno je uglaseno petje, ne pa petje s srcem. Bistvo Zveze je torej izboljšanje bogoslužja. Tudi dušni pastirji bi morali biti bolj odgovorni za petje. Ob koncu je prof. Mamolo, edini še živeči član ustanoviteljev Zveze, s prisotnimi delil anekdote o poletnih tečajih z Zorkom Harejem in s Tomažem Faganom (met).

SV. JAKOB - Po štirih letih poteka akcije krajevne večstopenjske šole V človekoljubne namene zbrali več kot tonno plastičnih zamaškov!

Vreče z zamaški vsakič stehajo, da vedo, koliko so nabrali

KROMA

V vrtcih in šolah Večstopenjske šole pri Sv. Jakobu so od leta 2009 do letos zbrali že tonno in 50 kilogramov plastičnih zamaškov za združenje Unitalsi, ki zamaške zbira za nakup invalidnih vozičkov. Ravno včeraj dopoldne so na sedežu večstopenjske šole v Ul. Frausin tehtali vreče, polne zamaškov, ki jih potem izročajo predstavnikom združenja, ki kot znano med drugim skrbijo za prevoz bolnikov v francoski Lurd, pa tudi v druge mednarodno znane romarske kraje. Združenje Unitalsi zbira zamaške že nekaj let v človekoljubne namene, predvsem za nakup invalidnih vozičkov, pri čemer velja omeniti, da je za nakup enega samega vozička potrebno nabrati kar pet ton zamaškov.

V vrtcih in šolah šentjakobskega večstopenjskega zavoda so resnici na ljubo zamaške začeli zbirati že pred letom 2009 v sklopu projekta 3R za spodbujanje zmanjševanja količine odpadkov preko ponovne uporabe oz. recikliranja le-teh. Ob zaključku projekta pa se zbiranje ni končalo, ampak nadaljevalo, tokrat pa v človekoljubne namene v sodelovanju z združenjem Unitalsi. Zamaški prihajajo v šolo skupaj z učenci, ki jih prinašajo, pri čemer je v teh letih dal velik doprinos učenec Marco Ghersetich, čigar mama, ki soupravlja znan šentjakobski bar, v svojem lokalu prejema zamaške od šentjakobčanov, obenem zamaške prejemajo tudi od združenja alkoholističnih klubov AICAT in združenja za pomoč gluho-nemim. Na šoli ima pomembno vlogo predvsem učiteljica Carmen Hrvatič, ki prejete zamaške spravi v vreče, ki jih nudi združenje Unitalsi, potem pa vreče skupaj z učenci steha in posreduje naprej. Tako so doslej, kot že rečeno, zbrali kar tonno in 50 kg zamaškov, za kar se ob bližnjih božičnicah nameravajo zahvaliti vsem sodelujočim in jim izročiti priznanja. (iž)

Rossetti: sodobni balet in alternativa

V veliki Rossettijevi dvorani se je sinoči predstavila italijanska skupina Spellbound Contemporary Ballet, ki jo vodi Mauro Astolfi, s svojsko odčitavo Vivaldijevih štirih letnih časov. Predstava je osvojila kritike zlasti z izpopolnjeno linijo in geometričnostjo gibov, ki so zdaj zračni, nežni in mehki zdaj bolj siloviti. Nastop dopolnjujejo video posnetki in preplet izvirne glasbe, ki se skladno ujema z Vivaldijevo. Vsekakor spada skupina, ki jo je Astolfi ustanovil leta 1994, med na mednarodni ravni najbolj znane italijanske plesne ansamble. V mali Bartolijevi dvorani Rossettijevega gledališkega poslopja se bodo do nedelje, 8. decembra, zvrstile ponovitve dela sodobnega francoskega dramatika in režiserja Pascala Ramberta Clôture de l'amour (Zapiranje ljubezni), ki ga je sam avtor s pomočjo prevajalca predelal in postavil na italijanske odre. Delo pripoveduje o zadnjem srečanju med ljubimcem, ki ju igra Luca Lazzareschi in Tamara Balducci. Vsekakor se ta teden v veliki Rossettijevi dvorani ponudba nadaljuje z odmevnima srečanjema: danes, 4. t. m., bo Corrado Augias spregovoril o Verdijevi Traviati in o Dumasovi Dami s kamelijam, v četrtek, 5. t. m., pa bo koncert Ludovica Einaudija In a Time Lapse. Od petka do nedelje bo oder zasedlo tradicionalno zasnovano gledališko delo, in sicer drama The Country Martina Crimpa. Predstavo je režiral Roberto Andò; igrajo Laura Morante, Gigio Alberti in Stefania Ugomari di Blas.

SV. JAKOB - Ustvarjalnice v vrtcu Piki Jakob Za otroke pravljice, za starše povezovanje

V knjižnici Večstopenjske šole pri Sv. Jakobu je včeraj popoldne že drugič zaživela Pikijeva ustvarjalnica, prostovoljna pobuda staršev, s katero se želi spodbujati druženje in povezovanje le-teh ter odpreti šolo širšemu okolju. Potem ko je pred mesecem dni sam ravnatelj Marijan Kravos bral pravljico o Jančku Ježku, so tokrat otroci prisluhnili mamici Chiari Baruca, ki je prebrala pravljico Ide Mlakar o Bibi in Gustiju, pujskih, ki sta sipala srečo, po prebrani pravljici, med katero so otroci lahko sledili tudi prizorom s pomočjo računalnika, pa je stekla še ustvarjalna delavnica, kjer so pod mentorstvom ter s pomočjo učiteljice Sare Burolo in staršev morali izdelovati podobe junakov zgodbe (na sliki KROMA).

Pikijevih ustvarjalnic se vsakič udeleži od deset do petnajst otrok, kar je uspeh, nam je povedala Kresnica Kovačič, ki želi biti zainteresirana za to, kar se dogaja in si želijo druženja ne glede na jezik. Ravnatelj Kravos vse to spodbuja in daje na razpolago šolske prostore in upati je, da se bodo tovrstne pobude nadaljevale, pravi še Kovačičeva.

vljičnih junakov, zasliši pa se tudi pesem, so predšolski, a tudi osnovnošolski otroci in ne samo tisti, ki obiskujejo vrtce in šole pri Sv. Jakobu: pobuda je namreč javna in nanjo vabijo vse, obenem je to priložnost, da se šola odpre okolju in da otroci spoznajo šolsko knjižnico.

Pikijeve ustvarjalnice pa so tudi priložnost za druženje in povezovanje med starši, saj za zdaj združenja staršev še nimajo. Ker je šentjakobska šola znana po tem, da jo obiskuje veliko številnih otrok iz družin, ki niso slovenske narodnosti, se ustvarjalnic udeležujejo tako slovenski kot starši drugih narodnosti. Večinoma gre za mame, pravi Kresnica Kovačič, ki želijo biti zainteresirane za to, kar se dogaja in si želijo druženja ne glede na jezik. Ravnatelj Kravos vse to spodbuja in daje na razpolago šolske prostore in upati je, da se bodo tovrstne pobude nadaljevale, pravi še Kovačičeva.

Z včerajšnjim srečanjem pa so tudi Pikijeve ustvarjalnice odšle na praznične počitnice. Vnovič bodo na sporedu po novem letu, točneje 14. januarja 2014, ko bodo brali knjigo v angleščini. (iž)

RIM - Predsednik Ivo Josipović na tridnevnom obisku v Rimu

Potrjeno italijansko - hrvaško partnerstvo

RIM - Hrvaška in Italija sta partnerski državi z razvitim vsestranskim sodelovanjem, sta se na včerajšnjem srečanju v Rimu strinjala italijanski predsednik Giorgio Napolitano in njegov hrvaški kolega Ivo Josipović. Napolitano je ob tem znova pozval EU, naj odločneje posreduje za krepitev gospodarske rasti in zaposlovanja. Josipović se mudi na tridnevnom obisku v Italiji, včeraj pa se je odvijalo peto srečanje obeh šefov države, poročila hrvaška tiskovna agencija Hina.

Hrvaški predsednik je na skupni novinarski konferenci v italijanski predsedniški palači izpostavil dobro sodelovanje na različnih področjih, od gospodarstva, kulture do sodelovanja pri manjšinskih vprašanjih. »Italija je največja vlagateljica na Hrvaškem, a tudi Hrvaška bi morala odločneje iti na italijansko tržišče,« je poudaril. Ob tem je izrazil upanje, da bo Hrvaška v zvezi s tem »izkoristila svoje članstvo v uniji«.

Napolitano pa je menil, da bi morali državi ucvrstiti gospodarske odnose ter sodelovanje na področju tehnologije in kulture. »Italija je prva gospodarska partnerica Hrvaške in ta proces moramo nadaljevati,« je izpostavil. Po njegovem sta državi naredili veliko za premostitev sporov in celjenje ran iz preteklosti, sedaj pa se zblížujeta »v vrednotah evropske in sredozemske kulture«.

Josipović je poudaril še, da Hrvaška Sredozemlje in jugovzhodno Evropo vidi kot pomembna za Evropsko unijo. »Jugovzhodno Evropo vidimo kot del EU,« je poudaril in ocenil, da je širjenje unije na to področje »stratiški projekt« ne le Hrvaške.

Predsedniška dvojica se je dotaknila tudi krize, ki je pred petimi leti zamajala svetovno in evropsko gospodarstvo. Napolitano je izrazil potrebo po izhodu iz recesije ter oblikovanju boljšega gospodarstva. Kot najbolj pereč problem je izpostavil brezposelnost med mladimi.

Josipović pa je spomnil, da gospodarske krize in revščina prinesejo s sabo »krepitev ekstremizma« in

ogrožajo ter destabilizirajo demokratske vrednote. Zato je stabilizacija gospodarstva v interesu EU, je menil.

Hrvaški predsednik se je včeraj v Rimu srečal še s premierom Enricom Letto ter rimskim županom Ignaziom Marinom, danes pa bo med drugim nagovoril odbor za zunanjo politiko italijanskega senata.

Predsednika Ivo Josipović in Giorgio Napolitano

ANSA

RIM - Odločen odgovor predsednika vlade na pripombe evropskega komisarja

Letta: »Rehn si ne sme dovoliti izražanja skepse glede italijanskega položaja«

RIM - Premier Enrico Letta je včeraj odločno zavrnil ocene evropskega komisarja za gospodarska vprašanja Ollija Rehna, ki je izrazil dvom, da Italija spoštuje program redukcije javnega dolga. Letta je bil neobičajno oster, ko je dejal, da si Rehn česa takega »ne sme dovoliti«. Komisarju je očital pretiran skepticizem in poudaril, da ima vlogo garanta evropskih sporazumov in torej ne more govoriti o »skeptizmu«. Kar zadeva Italijo je govor o stabilnosti in finančnem ravnovesju, je dejal Letta in posvaril pred nevarnostjo, da Evropa nazaduje ravno v trenutku, ko bi morala znati narediti kakovosten skok.

Na trditve Ollija Rehna se je že prej odzval predsednik republike Giorgio Napolitano, ki je že med srečanjem s hrvaškim predsednikom Josipovićem dejal, da mora Evropa popraviti svoje usmeritve in se zavzeti za politiko ra-

Predsednik vlade Enrico Letta je evropskemu komisarju Rehnu odgovoril z neobičajno ostrino

ANSA

sti in zaposlovanja. Predsednik je glede Italije dejal, da so bili doseženi mnogi pomembni rezultati, vendar je treba narediti več.

Letta bo 11. decembra v italijan-

skem parlamentu zastavil vprašanje o zaupnici. S tem želi ugotoviti, ali ima njegova vlada, ki ji je podpora pred kratkim odrekla stranka Naprej Italija nekdanjega premiera Silvia Berlus-

conija, še zadostno večino za vladanje. Glasovanje o zaupnici je napovedal minister za odnose s parlamentom Dario Franceschini. O tej potezi se je Letta v ponedeljek zvečer na srečanju v predsedniški palači dogovoril s predsednikom Giorgiom Napolitanom.

Napolitano je že prejšnji teden izrazil prepričanje, da bi moral premier z glasovanjem o zaupnici tudi uradno razjasniti, ali ima njegova vlada še zadostno podporo v parlamentu.

Parlamentu bo Letta pred glasovanjem o zaupnici predložil načrt nove vlade s konkretnimi predlogi reform za leto 2014. Kot je pojasnil, gre za gospodarske reforme, ki jih želi v prihodnjih dneh uskladiti s koalicijskimi partnericami. Možnost rekonstrukcije vlade pa je Letta znova zavrnil.

Po njegovem si bo vlada še naprej prizadevala za ukrepe, s katerimi bi obrnila gospodarske trende. »Konec krize je na doseg roke, a rast mora moše močnejše podpreti,« je menil.

Glasovanje o zaupnici bo sicer potekalo po nedeljskih volitvah novega vodstva Demokratske stranke (PD). V igri so, kot je znano trije kandidati, Matteo Renzi, Gianni Cuperlo in Pippo Civati, po splošnih ocenah pa ima največ možnosti Renzi.

BRUSELJ - Zunanji ministri članic Nato

Podpora reformnim procesom v Ukrajini

Posnetek z množičnih demonstracij v Kijevu

ANSA

BRUSELJ - Zunanji ministri držav članic zveze Nato so včeraj v Bruslju pozvali vladno strano in opozicijo v Ukrajini k dialogu, hkrati pa obsodili pretirano uporabo sile proti mirnim protestnikom. Ukrajino so kot predsedujočo Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) tudi pozvali, naj »spoštuje mednarodne obveznosti glede svobode zbiranja in izražanja mnenja«.

»Suverena, neodvisna in stabilna Ukrajina, ki je trdno predana demokraciji in vladavini prava, je ključ evroatlantske stabilnosti,« so v skupni izjavi po včerajšnjem prvem dnevu zasedanja zapisali zunanji ministri članic Nata. Dodali so, da se bo partnerstvo Severnoatlantskega zavezni-

štva in Ukrajine nadaljevalo »na temeljih vrednot demokracije, človekovih pravic in pravne države«. »Nato bo še naprej podpiral reformne procese v Ukrajini,« so še zapisali ministri.

Ukrajina je partnerska država Nata, vendar pa je tudi na tej ravni močno pod pritiskom Moskve, ki nasprotuje tesnejšemu sodelovanju nekdanjih sovjetskih republik z evroatlantskimi integracijami. Pred dnevi je uradni Kijev zaradi pritiskov Rusije tudi prekinil načrtovano sklenitev pridružitvenega sporazuma z Evropsko unijo, kar je v Ukrajini sprožilo tudi množične proteste. Ta konec tedna je policija proti protestnikom v Kijevu uporabila tudi silo.

LONDON - Urednik o gradivu Snowdna

Guardian objavil le odstotek dokumentov

LONDON - Britanski časnik Guardian je objavil le odstotek zaupnih dokumentov, ki jim jih je predal nekdanji sodelavec ameriške agencije za nacionalno varnost (NSA) Edward Snowden, je včeraj na zaslišanju pred pristojnim parlamentarnim odborom dejal odgovorni urednik časnika Alan Rusbridger. Odbor britanskega parlamenta za notranjepolitične zadeve preiskuje navedbe, da naj bi časnik z objavo podatkov, ki zajemajo tudi dejavnosti britanske agencije za elektronsko prisluškovanje (GCHQ), ogrožal nacionalno varnost.

A kot je včeraj v pričanju, ki ga je prenašala televizija, zatrdil Rusbridger, so on sam in njegovi sodelavci pri Guardianu domoljubi. Navajal je tudi izjave ameriških in britanskih predstavnikov, da časnik z objavami ni povzročil škode. Prvi mož britanske obveščevalne službe MI5 Andrew Parker je pred časom po drugi strani posvaril, da je objava podrobnosti o delu GCHQ »darilo teroristom«, vodja sestrške agencije MI6 John Sawers pa, da si teroristi zaradi razkritij »zadovoljno manejo roke«.

Kot je še pojasnil Rusbridger, je Snowden med Guardianom, Washington Postom, nekim krajem v Nemčiji in nekim v Rio de Janeiru razdelil 58.000 dokumentov. Guardian je doslej objavil odstotek dokumentov, ki jih je prejel, je dejal Rusbridger. Na vprašanje, kje je preostalih 99 odstotkov dokumentov, pa je odgovoril, da gre

Urednik Alan Rusbridger

ANSA

za »zgodbu, ki jo še naprej pišejo«.

»Če mislite, da je pametno, da govorim, kje so posamezni dokumenti, vam lahko pišem. Nisem pa prepričan, da je res pametno govoriti o obstoju drugih dokumentov v drugih delih sveta,« je dodal. Pojasnil je še, da so njegovi novinarji Snowdenovo gradivo preučevali »počasi in odgovorno« ter da so se »zelo selektivno odločali« o tem, kaj objaviti. Poleg tega niso objavili nobenih imen, je poudaril.

Razkritja na podlagi Snowdenovih dokumentov so v zadnjih šestih mesecih poleg Guardiana objavljali še ameriška Washington Post in New York Times ter nemški Der Spiegel. Njihova poročila so razkrila razsežnost vohunjenja ZDA in drugih držav, pogosto za svojimi zaveznicami, kar je v nekaterih primerih povzročilo večje diplomatske spore.

ZLATO
(999,99 ‰) za kg
28.845,35 **+40,16**

SOD NAFTE
(159 litrov)
112,64 \$ **+1,07**

EVRO
1,3578 \$ **+0,30**

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
3. decembra, 2013

valute	evro (povprečni tečaj)	
	3. 12.	2. 12.
ameriški dolar	1,3578	1,3536
japonski jen	139,31	139,16
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka krona	27,468	27,407
danska krona	7,44594	7,4598
britanski funt	0,82710	0,82605
madžarski forint	302,90	302,20
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7030	0,7030
poljski zlot	4,2032	4,1928
romunski lev	4,4617	4,4360
švedska krona	8,8677	8,8904
švicarski frank	1,2287	1,2321
norveška kron	8,2900	8,3095
hrvaška kuna	7,6358	7,6338
ruski rubel	45,1500	44,9057
turška lira	2,7675	2,7524
avstralski dolar	1,4873	1,4812
braziljski real	3,1951	3,1645
kanadski dolar	1,4465	1,4387
kitajski juan	8,2717	8,2479
indijska rupija	84,6690	84,3560
južnoafriški rand	14,0306	13,8223

ZGODOVINA - Dr. Ljuba Dornik Šubelj predstavila knjigo Ozna in prevzem oblasti 1944-1946

Varnostno-obveščevalna služba OZNA in njeni totalitarni zgledi

Delo obravnava tudi delovanje OZNE v južni Koroški in Furlaniji-Juljski krajini

Včeraj je v Arhivu Republike Slovenije potekala predstavitev knjige Ozna in prevzem oblasti 1944-1946. O delu sta spregovorili sodelavka arhiva ter avtorica dr. Ljuba Dornik Šubelj in dr. Jera Vodušek Starič, redna profesorica Filozofske fakultete Univerze v Mariboru. Na predstavitvi je beseda tekla o nalogah Ozne ob koncu vojne in pri vzpostavljanju nove oblasti (vojni ujetniki, taborišča, poboji, Cerkev, razlastitve, izgoni, cenzura, protiofbeščevalna služba, gospodarske naloge, Matjaževa vojska, politični procesi).

Ljuba Dornik Šubelj je izpostavila, da v knjigi najprej obravnava Varnostno-obveščevalno službo in odsek za notranje zadeve kot predhodnika Oddelka za zaščito naroda (Ozna) v Sloveniji. Posebno pozornost pa je avtorica namenila primerjavi med domačo in obveščevalno službo v Sovjetski zvezi. Avtorica je tako poudarila, »da je razlika pri prevzemu oblasti po končani drugi svetovni vojni med Vzhodom in Zahodom bila v tem, da je na delu, kjer je nasprotnike povsem ali delno premagala Sovjetska zveza z Rdečo armado, prišlo preko njenih svetovalcev do vzpostavitve enakega ali podobnega sistema kot v Sovjetski

Dr. Ljuba Dornik Šubelj in dr. Jera Vodušek Starič na včerajšnji predstavitvi ROŠA

zvezi. Varnostni sistem v Sovjetski zvezi je bil neposredni navdihovalec izgradnje varnostnega sistema v medvojni in povojni socialistični Jugoslaviji – ne le v obravnavanem obdobju, ampak vse do njenega razpada leta 1991.«

Po njenem mnenju je tudi na Zahodu obračun s poraženimi nasprot-

niki potekal kot del prevzema oblasti, vendar se je dogajal le na vojaškem področju. Po volitvah so namreč spet konsolidirali bolj ali manj demokratični parlamentarni sistem, ki pa se je v strahu pred širjenjem zgledov totalitarnega sovjetskega sistema kmalu obrnil proti prejšnjim vojnim zavez-

nikom ter s hladno vojno in železno zaveso razdelil Evropo na dvoje za nadaljnega pol stoletja.

Avtorica dr. Ljuba Dornik Šubelj je na predstavitvi še izpostavila, da se v knjigi ukvarja tudi s prisotnostjo obveščevalne službe na področju južne Koroške in Furlanije-Juljske krajine. V delu izpostavlja, da je bil njen osnovni cilj ne dovoliti Britancem oz. njihovi obveščevalni službi M16, znani kot Intelligence Service oz. Secret Intelligence Service, podpreti neodvisnega avstrijskega osvobodilnega gibanja, dovoliti avstrijskim komunistom, da s pomočjo Rusov oz. avstrijskih komunistov, ki so bili v emigraciji v SZ, osnujejo avstrijski bataljon in se izkažejo kot protifašisti. Glede Benečije in Furlanije pa je bil njihov primarni cilj preprečiti Italijanom oz. nekomunističnemu delu odpornišva (enotam Osoppa), da to področje osvobodijo sami. Kot posebnost dela naj izpostavimo, da je knjigi dodana tudi poimenska shema Ozne.

Delo je nastalo kot razširjena doktorska disertacija, izdana pa je bila pri založbi Modrijan v sodelovanju z Arhivom Republike Slovenije.

ROŠA

Trubarjevo priznanje

Trubarjevo priznanje, ki ga Narodna in univerzitetna knjižnica (NUK) podeljuje za pomemben prispevek k ohranjanju nacionalne pisne kulturne dediščine, je letos prejel Primož Simoniti. Priznanje so podelili tudi Inštitutu za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU. Slovensnost s podelitvijo je bila sinoči v veliki čitalnici NUK.

Kot je zapisano v utemeljitvi, je Simoniti za bodoče rodove obudil iz stoletnega dremlja speče knjižne lepote v NUK ter v številnih manjših bibliotekah v Sloveniji ter jih povezal v skupno srednjeevropsko zakladnico pisne kulturne dediščine. Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU pa je najpomembnejša nacionalna raziskovalna institucija, ki se sistematično ukvarja z raziskovanjem literature.

Razstava o avantgardi

V Muzeju Peggy Guggenheim v Benetkah je na ogled razstava z naslovom Avantgarde fin de siecle Pariz. Postavitve združuje okoli 100 slik, risb in grafik, pri čemer so še posebno pozornost posvetili umetnikom, kot so Paul Signac, Maximilien Luce, Maurice Denis, Pierre Bonnard, Felix Vallotton in Odilon Redon. Kot je mogoče prebrati na spletni strani muzeja, so konec 19. stoletja zaznamovali politični prevrati in velike spremembe v kulturi, ki so navdihnile cel spekter umetnostnih gibanj. Do poznih 80. let 19. stoletja se je pojavila vrsta umetniških skupin, med je bilo najti neopresioniste, simboliste in člane skupine Nabis. (STA)

OB 100. OBLETNICI - Rezervacije do 8. januarja

Tudi Salzburški poletni festival se bo spomnil 1. svetovne vojne

Vrhunski izvajalski standardi, lesk odmevnih dogodkov, jamstvo za nepozabna umetniška doživetja so pričakovanja in zahteve obiskovalcev znamenitega poletnega festivala v Salzburgu, ki bo tudi v letu 2014 počastil svoj ugled z izjemno bogatim programom.

Od 18. julija do 31. avgusta se bo v Salzburgu zvrstilo 270 dogodkov. V ospredju pozornosti bo kot vedno opera. Otvoritveni večer bo zaživel v duhu Mozartove mojstrovine Don Giovanni pod vodstvom Christoph Eschenbacha, v kateri bo glavno vlogo zasedel šarmantni Ildebrando d'Arcangelo. Sodobno nit bo zastopala noviteta, opera Charlotte Salomon, ki jo je francoski skladatelj Marc-André Dalbavie napisal po naročilu festivala na temo resnične zgodbe berlinske slikarke in pesnice, ki je umrla v koncentracijskem taborišču v Auschwitzu. 150-letnica rojstva Richarda Straussa pa bo priložnost za novo uprizoritev njegove neoklasičistične opere Der Rosenkavalier, ki jo bo vodil Zubin Mehta. Verdijev Trovatore bo nedvomno zaživel pred razprodanimi dvoranami, saj bo dirigent Daniele Gatti vodil zvezdniško zasedbo solistov, v kateri bo Anna Netrebko Leonora, Plácido Domingo pa Grof Luna. Režijo bo podpisal Alvis Hermanis. Strokovno publiko bo na poseben način razveselila uprizoritev redko izvedene Schubertove opere Fierrabras, pod vodstvom Inga Metzmačerja in v režiji Petra Steina. Program bodo dopolnili še reprija Rossinijeve Pepelke s Cecilio Bartoli v naslovni vlogi in v režiji Damiana Michieletta, koncertna izvedba Donizettijeve La Favorite pod vodstvom Nella Santija petdeset let po njegovem zadnjem nastopu v Salzburgu in poseben Tristan und Isolde Project z veterani Wagnerjevih vlog.

Koncertni niz se bo pričel s koncerti sakralne glasbe Duhovne uverture, ki bo letos posvečena muslimanski tradiciji in kulturi (priznani violist Jordi Savall se bo v tem kontekstu poglobil v zgodovino glasbe na balkanskem območju). Med simfoničnimi koncerti velja omeniti vsaj integralno izvedbo vseh Brucknerjevih simfonij in jubilejne poklone Richardu Straussu. Solistični recitali bodo kot vsako leto ponujali dragoceno priložnost neposrednega stika z zvezdniki svetovne vokalne in instrumentalne scene, med katerimi bo tudi pianist Rudolf Buchbinder z izvedbo vseh Beethovnovih sonat v ciklu sedmih koncertov.

Vezna nit dramskega programa bo počastitev stoletnice izbruh prve svetovne vojne. Na sporedu bo-

do drame Poslednji dnevi človeštva Karla Krausa v izvedbi ansambla Burgtheatra, Golem Gustava Meyrinka, ki je praznovan gledališča The British theatre company, Prepovedano območje, projekt Duncana Macmillana in angleške režiserke Katie Mitchell po knjigi bolničarke Mary Borden, ki je v vojnem času sodelovala s francoskim Rdečim križem. Program bo sklenil že klasični Don Juan se vrača iz vojne Odona von Horvátha. Izven rdeče niti se bodo kot vsako leto zvrstile ponovitve uspešnice Slehernik, v uprizoritvi in z zasedbo, ki je lani pričela na salzburškem življenju te obredne predstave na salzburškem odru.

Mladi ustvarjalci se bodo lahko potegovali za nagrade prestižnih natečajev za mlade dirigente in režiserje ali iskali pomembne angažmaje z zanimivim projektom za mlade operne pevce.

Predsednica festivala Helga Rabl Stadler, umetniški vodja Alexander Pereira in vodja dramskega programa Sven-Eric Bechtolf se v teh dneh mudijo na raznih javnih predstavah poletnega festivala po vsem svetu in kljub temu, da je poletje še daleč, si morajo zainteresirani gledalci ustvariti jasno sliko o zaželenih vstopnicah pred 8. januarjem, ko zapade rok za rezervacije. Zamudniki se bodo morali zadovoljiti s preostalimi (praviloma dražji) vstopnicami, ki bodo na voljo za spletno prodajo spomladi. V primeru opernih predstav je tveganje last-minute priložnosti nepriporočljivo.

Rossana Paliaga

LAHKA GLASBA - Več gostov iz bivše Jugoslavije

Razgiban glasbeni december v Sloveniji

Balkanska glasba bo v ospredju v zadnjem mesecu leta 2013. Skoraj vsi najboljši pevci in skupine iz območja bivše Jugoslavije bodo decembra nastopali v Sloveniji.

DRAGOJEVIĆ - Vsem dalmatinskim navdušencem bo letošnji december s svojim velikim Miklavževim koncertom zagotovo popestril eden najpopularnejših hrvaških izvajalcev Oliver Dragojević, ki s svojimi tradicionalnimi koncerti v slovenski prestolnici pričara pravo dalmatinsko vzdušje. Moj lipi anđele, Oprosti mi pape, Moj galebe, Cesarica ter uspešnice iz Oliverjevega letošnjega albuma, na katerem je prvo mesto zagotovo zasedla uspešnica Moje lipo: vse te čudovite pesmi boste lahko poslušali v Marmorni dvorani Gospodarskega razstavišča jutri, 5. t. m., ob 20.30. Zvoki Dalmacije pa bodo še jasnejši po zaslugi klappe Bonaca, ki z Oliverjem že dolgo skrbi za izjemne glasbene trenutke. Cene vstopnic v predprodaji: 1. kategorija 35,00 €, 2. kategorija 25,00 €, stojišče 22,00 €, mize (z vključeno pijačo) 52,00/55,00/60,00 € na osebo.

NOVI FOSILI - Za praznovanje 6. rojstnega dne Radia Aktual prihajajo 6. decembra v Ljubljano, točneje v Halo Tivoli (pričetek ob 20. uri), Novi Fosili, Mambo Kings in Klapa Maslina. Ena najbolj priljubljenih domačih radijskih postaj, ki osvajata občinstvo z zabavno glasbo domačih in balkanskih korenin ter jadranskim temperamentom, bo v ljubljanski hali Tivoli gostila zabavo ob svojem 6. rojstnem dnevu. Za glasbo bodo skrbeli legendarni Novi Fosili, preverjeni Mambo Kings in najbolj znana dalmatinska vokalna skupina Klapa Maslina. Novi Fosili sodijo med največje glasbene ikone nekdanje skupne države, s svojo pozitivno energijo in odličnimi živimi nastopi pa občinstvo razvajajo že dolgih 44 let. Ustvarjalni motor skupine je Rajko Dujmić, skoraj taka ikona kot sam bend pa je tudi pevka Sanja Doležal, ki je Fosile v 80. letih popeljala do rekordnih prodajnih naklad plošč. Milena, Za dobra stara vremena, Dobre djevojke, Još te volim, Kako je dobro vidjeti te opet, Košulja plava in Šuti moj dječče plavi so le nekateri izmed največjih hitov sku-

pine. Cene še razpoložljivih vstopnic: parter 19,00 €, vip 30,00 €, super parter 28,00 €.

PARNI VALJAK - Znova spomnimo na tretji in zadnji koncert v sklopu kratke turnee po Sloveniji skupine Parni Valjak. Koncert bo v soboto, 7. t. m., ob 21. uri v Centru Stožice v Ljubljani. Posebna pozornost novim skladbam iz albuma Nema predaje. Preostale vstopnice: parter 33,00 €, zeleni ring 30,00 €.

TONY CETINSKI - Preskočimo na 18. december, ko bo (ob 21. uri) ljubljansko Cvetličarno gotovo do zadnjega kotička napolnil Tony Cetinski. Ta vrhunski hrvaški pop pevec se bo predstavil s svojimi najboljšimi skladbami kariere, v kateri je poleg številnih posnetih plošč in še več uspešnic sodeloval tudi z mnogimi priznanimi hrvaškimi in svetovnimi glasbenimi zvezdami. Tony je sodeloval z enim največjih tenoristov Josejem Carrerasom in s pop ikono Michaelom Boltonom, s katerim je nastopil tudi v Albert Royal Hall v Londonu. Vstopnice: stojišče 22,00 €.

SIDDHARTA - Isti dan, to se pravi v sredo, 18. decembra, bo v Portorožu, točneje v Tivoli Clubu, ob 22. uri dalje nastopila najbolj priznana slovenska rock skupina Siddharta. Gre za veliki božično-novoletni študentski koncert, na katerem bo slovenska zasedba presenetila tudi s petjem nekaterih starejših uspešnic, ki že dolgo niso bile vključene v nastope v živo. Vstopnice: stojišče cena 1 8,00 €, cena 2 10,00 €, VIP sedišče in VIP Stojišče 12,00 €.

PRILJAVO KAZALIŠTE - Zadnji časovno, a gotovo ne po pomembnosti, je še en »primorski« koncert. Lokacija je namreč enaka kot za komaj omenjeni koncert skupine Siddharta, to se pravi Tivoli Club v Portorožu. Tu bodo v petek, 27. t. m., prisotne ogreli člani zimzele ne hrvaške zasedbe Prljavo Kazalište. Stalni gostje slovenskih aren in koncertnih dvoran, »Prljevci« imajo na razpolago celo serijo vrhunskih pesmi, ki jih oboževalci dobro poznajo; vendar za nekaj adutov so poskrbeli tudi v zadnjih albumih. Vstopnice: stojišče cena 1 8,00 €, cena 2 10,00 €, VIP sedišče in VIP stojišče 12,00 €. (I.F.)

DEŽELA PRAZNIČNIH NAKUPOV

Zbirajte račune!
Povrnemo do
10.000 EUR
vaših nakupov!

Vabljeni po nakupih v vašo Qlandio! Do 31. decembra 2013 vas pričakujejo zabavna dogajanja, znižane iQ cene in velika PRAZNIČNA PRESENEČENJA.

Informacije in pravila na
www.qlandia.si

Odlična priložnost za nakup!

Slovenija
moja dežela

Rejeno v Sloveniji.

Mlado goveje stegno
brez kosti, postrežno,
slovenski dobavitelji, 1 kg

redna cena 9,89
s SPAR plus kartico
781
CENEJE 21%

Potočna postrv
sveže, postrežno, Ribogojstvo Goričar, 1 kg

redna cena 8,89
V AKCIJI
729
CENEJE 18%

Popust se obračuna na blagajni.

Lokavski pršut
pakirano, v kosu, Pršutarna Lokev, 1 kg

redna cena 20,48
s SPAR plus kartico
1331
CENEJE 35%

Kruh Hribovc
beli ali mešani, postrežno, 1 kg

redna cena 2,58
V AKCIJI
189
CENEJE 26%

Sir Šmarski Rok
postrežno, Zelene doline, 1 kg

redna cena 9,27
V AKCIJI
739
CENEJE 20%

INTERSPAR

NOVA GORICA

www.spar.si

Ponudba velja v trgovini Interspar Nova Gorica od srede, 4. 12. 2013 do 10. 12. 2013, oz. do prodaje akcijskih zalog. Ugodnosti pri izdelkih, ki so označeni s SPAR plus, veljajo samo ob predložitvi SPAR plus kartice.

GORICA - Borut Pahor bo v petek gost evropskega združenja

S predsednikom v novo dobo Trgovskega doma

Borut Pahor

TRGOVSKI DOM

Prihodnji teden predaja ključev

Že nekaj mesecev obnovljeni prostori v pritličju Trgovskega doma do danes niso še služili ničemer in smo si jih lahko le ogledovali skozi velika okna, saj je ključke imela dežela FJK. Novo življenje jim bosta v petek vdahnili vstop slovenskega predsednika Boruta Pahorja in zasedanje skupščine EZTS. Predsednikov obisk je dal impulz še zadnjim birokratskim obveznostim. Še pred koncem prihodnjega tedna bo namreč uradna predaja ključev Trgovskega doma, ki jih bo prevzela Narodna in študijska knjižnica. Ob tem bo še podpis konvencije, na podlagi katere bo dežela dala slovenski knjižnici v brezplačno uporabo obnovljene pritlične prostore. Novi stanovalec pa bo nase naložil stroške za elektriko, vodo in ogrevanje.

Sklep o podpisu konvencije je deželna vlada sprejela ob koncu minulega tedna, potem ko je Paritetni odbor za vprašanja slovenske manjšine na svoji novembrski seji potrdil besedilo konvencije. To je odprlo pot selitvi goriške knjižnice Damiro Feigla iz KB centra v Trgovski dom. Do tega pa bo prišlo, ko bodo pridobljeni, obnovljeni in opremljeni še vogalni prostori v pritličju in kleti za skladiščenje knjig.

Obnovljeno pritličje Trgovskega doma

Neizkoriščena železnica

Železniške povezave v Furlaniji-Juljski krajini so po mnenju evropskega poslanca Antonia Canciana v veliki meri neizkoriščene. Po njegovih besedah si na evropski ravni prizadevajo za visoko hitrost s štirimi železniški tiri, ki jih v Furlaniji-Juljski krajini dejansko že imamo. Dva tira sta speljana med Benetkami in Trstom, druga dva pa severneje, in sicer po Pordenonu in Vidmu. »Ne potrebujemo novih železnic, pač pa moramo bolj izkoristiti že obstoječe. Hkrati moramo ovrednotiti naša pristanišča in več vlagati v intermodalnost,« poudarja Cancian, ki bo med osrednjimi govorniki današnjega posveta o logistični platformi Furlanije-Juljske krajine. Z začetkom ob 10. uri ga prirejajo na ronškem letališču, kjer bodo posebno pozornost namenili odnosom z Balkanom.

Dva interesenta za Lokve

Na javno zbiranje ponudb za najem nizkovrtnice vlečnice na Lokvah sta se odzvala dva ponudnika, so včeraj pojasnili na novogoriški mestni občini. Rok za oddajo ponudb se je namreč iztekel predvčerajšnjim, prihodnji teden pa naj bi bilo znanega kaj več okrog tega, če oba prijavljena interesenta izpolnjujeta razpisne pogoje, morda celo kdo je bil izbran in kdaj bo žičnica na Lokvah tudi postavljena. Občina se je z javnim razpisom odločila poiskati koncesionarja, ki bi upravljal z nizkovrtno vlečnico na Lokvah. Ta bo dolga približno 195 metrov in bo namenjena predvsem najmlajšim. Vrv potuje s hitrostjo 1,6 metrov na sekundo. Župan Matej Arčon je nedavno napovedal, da nameravajo vlečnico postaviti še letos. (km)

RUPA - Zaradi onesnaževanja in ponarejanja dokumentov

Kemica: sojenje bo aprila

Na zatožni klopi šest osumljencev - Med včerajšnjo predhodno obravnavo tri oprostilne razsodbe zaradi zastaranja

Na goriškem sodišču se bo 14. aprila začel proces, med katerim bodo šestim osumljencem sodili zaradi onesnaževanja, ki naj bi ga povzročili v tovarni Kemica iz Rupe. Tako je odločila sodnica za predhodne obravnave Rossella Miele, ki se je včeraj odločila tudi za tri oprostilne razsodbe zaradi zastaranja. Na podlagi njene odločitve se aprila ne bodo zglasili na goriškem sodišču Franco Agliarolo iz Zagorja, Rita Mattiussi iz Gradišča in Agostino Lonigro, ki živi v kraju Bolate pri Milanu; vsi trije so bili osumljeni ponarejanja uradnih dokumentov, saj naj bi izdali certifikate, iz katerih naj bi izhajalo, da tovarna ni onesnaževala, čeprav v resnici naj ne bi bilo tako. 14. aprila se bo na goriškem sodišču moral zagovarjati Walter Mohren,

nekdanji pravni zastopnik podjetja Kemica, ki ga bremeni obtožba zračnega onesnaževanja in nezakonitega ravnanja z nevarnimi odpadki. Goričan Franco Sturzi, odgovorni za pokrajinski oddelek agencije Arpa, je osumljen ponarejanja dokumentov; zaradi iste obtožbe se bosta pred sodnikom zagovarjala Sandro Ciulla iz Červinjana in Rudi Cecconi iz Pocenie, ki sta podpisala načrte za obnovo tovarne Kemica. Daniela Domevscek, uslužbenka agencije Arpa iz Tržiča, bo morala sodniku pojasniti, zakaj ni prijavila nepravilnosti, bila pa je že oproščena obtožbe ponarejanja dokumentov. Na zatožni klopi bo še podjetje Kemica, ki ga bo predstavljala njen pravni zastopnik.

Sturzi je odvjetnik Alberto Tarlao in

Mohrenov odvjetnik Raffaele Mauri zagotavlja, da bosta med procesom dokazala neosnovanost vseh obtožb. Odvjetnik Rino Battocletti, ki brani Daniela Domevsceka, poudarja, da njegova stranka ni bila pristojna za zračno onesnaževanje, pač pa le za hrup, ki je uhajal iz obrata in ki v obtožbi ni omenjen.

Preiskavo je vodila javna tožilka Valentina Bossi, potem ko so na sumljive izpuste plinov in hrup opozorili nekateri domačini. Po mnenju javnega tožilstva v tovarni Kemica niso ravnali z nevarnimi odpadki, kot bi morali. Strupene tekočine naj bi spuščali v jasek, za izpuste plinov naj ne bi imeli veljavnih dovoljenj, v skladišču naj bi hranili nevarne odpadke in s tem kršili okoljsko zakonodajo.

Obrat v sovojenjski občini

GORICA - Aretirali 33-letnika iz Ulice Barzellini v romunski zapor

Moškega so v družbi dveh sodržavljanov izsledili na Vialu

Goriški policisti so aretirali 33-letnega romunskega državljanca, zoper katerega so romunske oblasti izdale nalog za prijete in predajo, potem ko je bil obsojen zaradi kraje in ponarejanja dokumentov. Moškega so pospremili v zapor v Ulici Barzellini, od koder ga bodo v prihodnjih dneh odpeljali v Romunijo, kjer bo v enem izmed tamkajšnjih zaporov obsejal svojo zaporno kazen. Moškega so prijeli v ponedeljek zvečer; policisti so na Drevoredu 20. septembra ustavili za pregled avtomobil tipa Saab 9.3 z italijansko registracijo. V njem so sedeli trije romunski državljani, ki so bili v preteklosti vsi trije že obsojeni zaradi kraje, tatvin, posedovanja orožja in nevarnih predmetov. Eden izmed njih, 33-letni C.F.C., je več kaznivih dejanj zakrivil tudi v svoji domovini, zato so romunske oblasti izdale evropski nalog za njegovo prijete in predajo. Ko so policisti to ugotovili, so ga takoj aretirali in ga pospremili v goriški zapor, kjer čaka na povratek v Romunijo.

NOVA GORICA - Občinski proračun bo sprejet še letos Predvidenih 35 milijonov investicijskih odhodkov

Novogoriški mestni svetniki so na zadnji seji potrdili prvo branje občinskega proračuna za leto 2014. »Investicijskih odhodkov je predvidenih za 35 milijonov evrov, kar je 146 odstotkov več kot letos,« pravi župan Matej Arčon. Tako visok odstotek gre predvsem na račun predvidenih investicij v centralno čistilno napravo, Regijski center za ravnanje z odpadki (RCERO) v Stari Gori in urejanje središča mesta. »Prioritete v proračunu za prihodnje leto imajo investicije, ki so sofinancirane s strani Evrope. Dejstvo pa je, da se lahko proračun do drugega branja spremeni,« dodaja Arčon. Drugo branje je predvideno na seji 19. decembra.

»Kar se investicij tiče, imamo tri prioritete: prvi se nanaša na investicije s področja varstva okolja in narave - gre za dve čistilni napravi s komunalno infrastrukturo v Braniku in Čepovanu, za osrednjo čistilno napravo v Vrtojbi, ki je v vrednosti okrog 48 milijonov evrov

in za RCERO. Druga prioriteta je urejanje mestnega središča, tretja pa se nanaša na objekte s področja predšolske in šolske vzgoje,« našteva župan. Med pet največjih naložb v letu 2014 poleg že omenjene centralne čistilne naprave sodi RCERO sodi urejanje mestnega središča in izgradnja Varstveno delovnega centra (VDC), kjer bo občina vložila milijon evrov lastnih sredstev, država pa 1,8 milijona.

Občinski proračun za prihodnje leto predvideva 52 milijonov evrov prihodkov, od tega 38 odstotkov sredstev iz EU, na odhodkovni strani pa je predvidenih 63 milijonov evrov. »Sprejetje proračuna je pomembno s stališča razpisov, ki jih objavljamo na vseh področjih, predvsem pa razpisov za VDC, za sanacijo in dograditev nekaterih vrtcev in šol. Absolutno računam na to, da bi ta proračun lahko sprejeli v decembru, v začetku prihodnjega leta pa bi šli tudi v rebalans, odvisno seveda od določenih investicij, kar bo pokazal čas,« zaključuje župan. (km)

Slovenski predsednik Borut Pahor prihaja v petek dopoldne v Gorico potrditi podporo Slovenije Evropskemu združenju za teritorialno sodelovanje (EZTS), ki so ga ustanovile Gorica, Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba, in ga spodbuditi k dejanjem. Hkrati bo osrednji gost prvega dogodka v obnovljenih pritličnih prostorih Trgovskega doma. Ob njem bo predsednica deželne vlade Debora Serracchiani.

Pahorjev prihod sta včeraj napovedala župan Ettore Romoli in Livio Semolič, koordinator delovne skupine, ki je v imenu manjšine zadnji dve leti spremljala prenavljanje pritličja in umeščanje novih vsebin v pridobljene prostore. Predsednik bo gost EZTS-ja, zato ni predviden noben postanek v institucionalnih palačah z edino izjemo prefekture, kjer ga bosta ob prihodu okrog 10.30 sprejela prefektinja in župan. Od tod bodo Pahorja pospremili do plošče na Trgu Cavour, v katero je vklesan spomin na Trubarjev obisk Gorice. Sledil bo postanek na Visoki šoli za umetnost Univerze v Novi Gorici, ki ima sedež v Diazovi ulici v Gorici, od koder se bo Pahor odpravil do Trgovskega doma, kjer bo zasedala skupščina EZTS-ja. Tam ga bodo pričakali trije župani - poleg Romolija še Matej Arčon in Milan Turk -, dalje predsednik in direktorica EZTS-ja, Robert Golob in Sandra Sodini, slovenski veleposlanik v Rimu Iztok Mirošič, rektorji univerz v Trstu, Vidmu in Novi Gorici, direktorja zdravstvenih ustanov iz Gorice in Šempetra, napovedana pa je tudi udeležba Franca Frattinija, prvega predsednika skupščine EZTS-ja. Slovence v Italiji bosta zastopala predsednika krovnih organizacij, Rudi Pavšič (SKGZ) in Drago Štoka (SSO).

Zasedanje bo potekalo za zaprtimi vrati in bo imelo izrazito delovni značaj. Fokus bo na strateških projektih EZTS-ja in na podpori obeh držav, brez katerih se načrti ne bodo udeležili. »Petkov dogodek ob predsednikovi udeležbi pomeni novo rojstvo za Trgovski dom po znanem dogajanju iz preteklosti. Z vstopom vanj Narodne in študijske knjižnice, ki se bo povezovala z državno mestno knjižnico, bo tam nastal zametek 'doma goriških kultur'. Za Trgovski dom se bo začelo novo življenje,« je včeraj poudaril Semolič ob županovem pritrjevanju.

TRŽIČ - Mestni trgovci o učinkih nakupovalnega središča v Vilešu

Bojijo se velikana

Tržiški trgovci so zaskrbljeni. Ze- lo zaskrbljeni. Jutrišnje odprtje novega nakupovalnega središča Tiare Shopping v Vilešu jim povzroča nešteto skrbi, seveda ne le, ker sovпада z Miklavževim sejmom, ki je v Tržiču doživet in pričakovano dogodek. Trgovci se sicer zavedajo, da je odprtje novih trgovskih dejavnosti povsem legitimno, po drugi strani pa jih moti, da bo velikan iz Vileša deležen tudi javne pomoči.

»Pokrajinsko prevozno podjetje APT bo skrbelo za avtobusne povezave med Gorico in Tržičem ter nakupovalnim središčem v Vilešu. Krajevno podjetje, katerega delovanje omogočamo z davkoplačevalskim denarjem, v bistvu dajemo na razpolago multinacionalni, ki je prišla pobrat še zadnje kupce krajevnim trgovcem. Zato mi je povsem nerazumljivo, zakaj moramo nakupovalnemu središču Tiare zagotavljati javni prevoz,« poudarja predsednik tržiške zveze trgovcev Ascom Paolo Bratina, ki se že dalj časa bori za preživetje malih trgovin po mestnih središčih in manjših krajih.

»Kjer trgovine zapirajo, mesta usihajo! Pomagati moramo krajevnim trgovcem, ki se že preveč časa ukvarjajo z negativnimi učinki recesije in enostavno potrebujejo nekaj razvojnih perspektiv, medtem ko jih ogrožajo nova velika nakupovalna središča,« poudarja Bratina, ki opozarja, da je šlo za gradnjo avtocest, cest in cestninskih postaj za potrebe tovrstnih nakupovalnih središč kar nekaj javnega denarja. »Velika naravna območja so uničili s svojimi halami. Koliko malih trgovin bo zaradi njih zaprlo? Iz študije zvez Confindustria in Confartigianato izhaja, da se ob vsakem novem delovnem mestu v nakupovalnih središčih izgubi šest delovnih mest v malih in srednjih podjetjih. Če ima vsako malo podjetje v povprečju po tri uslužbenke, lahko takoj izračunamo, kolikšen bo učinek novega nakupovalnega središča,« poudarja Bratina, ki si skupaj z ostalimi tržiškimi trgovci prizadeva, da bi Tržičane - a ne samo njih - spodbudili k nakupovanju v mestu.

Od 15. novembra dalje tržiški trgovci delijo med kupci že vnaprej plačane parkirne karte, vredne 7,75 evra. S to pobudo se pri združenju trgovcev Vivacentro želijo zoperstaviti konkurenci velikih nakupovalnih središč, ki imajo kot znano brezplačna parkirišča.

Do božiča bodo razdelili okrog tisoč tovrstnih parkirnih kart. »S trgovci iz mestnega središča dobro sodelujemo, saj si vsi skupaj želimo, da bi bilo mesto čim bolj živo. Tudi zaradi tega smo pripravili pester program božičnih dejavnosti in pobud,« pristavlja tržiška občinska odbornica Paola Benes.

Opremljanje ene izmed trgovin v nakupovalnem središču Tiare Shopping

TIARE SHOPPING V VILEŠU

Jutri obredni prerez traku

Nakupovalno središče Tiare Shopping v Vilešu bodo odprli jutri. Prerez traku bo ob 10.40, ob 11. uri bodo odprli vrata obiskovalcem. Na voljo bo 170 trgovin in javnih lokalov; s svojo prodajalno bodo med drugim prisotne trgovske verige in blagovne znamke Guess, Lacorne, Desigual, Toys, Original marines, Mediaworld, Tezenis, Erbolario, Sorbino, OVS, Poltrone Sofà, Idex, Scarpe & Scarpe, Cialfa, Mediaworld in H&M. Galerija s trgovinami in veleblagovnica Ipercoop bosta vsak dan v tednu odprti med 9. in 21. uro, kinodvorana in javni lokali pa tudi v večernih urah. Trgo-

vina Ikea bo še naprej odprta po dose- danjem urniku med 10. in 20. uro. Družba Inter Ikea Centre Group objavlja vse informacije o nakupovalnem središču na Facebook profilu Tiare Shopping. Potem ko so pred dvema tednoma odložili odprtje, ker se opremljanje trgovin še ni zaključilo, se je na Facebook profilu nabralo več kritik; na vsako izmed njih so prijazno odgovorili in zagotovili, da so delali po svojih najboljših močeh, vendar jim ni uspelo pravočasno dokončati dela. Na profilu se je nabralo tudi več sporočil ljudi, ki iščejo delovno mesto; tudi vsakemu izmed njih so odgovorili z naslovom elektronske pošte, na katerega je mogoče poslati življenjepis in prošnjo po zaposlitvi.

TRŽIČ - Kinemax nadgrajuje ponudbo

»Konkurenca je izziv, odločala bo publika«

Mediaworld se je že izselil, na vrsti je Cialfa, prišel pa naj bi Expert

Giuseppe Longo, direktor Transmedie, ki upravlja Kinemax v Tržiču in Gorici, poudarja, da se ne nameravajo vdati usodi, ki naj bi jo krojil novi multikino v kompleksu Tiare Shopping. »Iz tržne analize, ki smo jo opravili, izhaja, da bi se lahko več gledalcev odpravljalo iz Gorice in Tržiča v Vileš. Tega se danes ne bojimo več kot v preteklosti. Za nas mora biti konkurenca izziv. Kinemax ni le kino, je tudi Dams, mediateka, nagrada Amidei. Ponudbo smo še dodatno obogatili z neposrednimi prenosi opernih koncertov in velikih razstav, tretjo dvorano tržiškega Kinemaxa smo opremili z novimi sedeži. Kakorkoli, na koncu bodo odločali gledalci.« »Po zaslugi digitalne tehnologije in v sodelovanju z združenjem Associazione per il Teatro Kinemax uspešno predvaja prenose oper iz največjih gledališč z vsega sveta. Njegova ponudba združuje zabavo in kulturo,« poudarja tržiška občinska odbornica Paola Benes, ki napoveduje, da bodo s skupnimi pobudami in močmi še dodatno povečali privlačnost kinodvorane.

Skorajšnje odprtje Tiare Shoppinga pa je že udarilo zlasti po tržiškem nakupovalnem središču Emisfero. Trgovina Mediaworld se je že preselila iz Emisfere v Vileš, v kratkem bo na vrsti še trgovina s športno opremo Cialfa; sprva bosta trgovini nekaj časa skupaj obratovali tako v Emisferu kot v Tiare Shoppingu, nato pa bodo tržiško prodajalno zaprli. Namesto trgovine Mediaworld, ki je bila v Emisferu med najbolj privlačnimi, naj bi odprli trgovino iz verige Expert, ki je sedaj na nasprotnem koncu Tržiča, in sicer ob veleblagovnici Coop Nordeset ob robu industrijske cone Lisert.

Odprtje Tiare Shoppinga pa naj ne bi oškodovalo restavracije s hitro prehrano McDonald's, ki so jo pred kratkim odprli pri veleblagovnici Emisfero. »V Tržiču ne pričakujemo težav, ker bodo McDonald's odprli tudi v Vilešu. Enostavno računamo na različne obiskovalce; mogoče bo kak Tržičan v začetnem obdobju obiskal Vileš, potem pa verjamem, da bomo ohranili svoje goste,« prvi Simone Dimonioni, upravitelj tržiške restavracije s hitro prehrano.

GORIŠKA - Poziv

»Župani, prisluhnite ljudem in trgovcem«

»Naša mesta so vse bolj podobna puščavam, medtem ko novodobne pošasti osvajajo periferna območja in nas omamljajo s svojimi lučmi in zvoki. Naj bo 2014 leto novega začetka z občani in trgovci, ki si prizadevajo za doseg skupnih ciljev.« Pred jutrišnjim odprtjem nakupovalnega središča Tiare Shopping v Vilešu se oglašajo predstavniki zveze Confindustria iz Gorice, Tržiča, Krmine, Gradeža in Gradišča. »Rastoče število županov je v zadnjih dneh sporočilo, da se ne bo udeležilo odprtja neimenovanega središča, saj želijo ostati ob strani malim trgovcem - upraviteljem tistih trgovin, ki s svojimi izlozbami poživijo mesta, ki včasih kratkoročno starejše občane, ki zaposlujejo veliko ljudi, in ne samo mladih, lepih in modnih,« poudarja trgovci, ki v imenu katerih Benedikt Kosič, goriški predsednik zveze Confindustria, pojasnjuje, da se morajo s prihodnjim letom župani res postaviti na stran ljudi in trgovcev. »Skupaj je treba razmisliti pred vsako tehnično in politično odločitvijo, naj gre za gradbišče sredi mesta ali pa za postopek za pridobitev dovoljenja za obratovanje veletrgovine, ki predstavlja pravi trgovski cunami,« poudarja Kosič in razlaga, da se ne bodo odzvali vabilu, naj postane 5. december praznični dan. »5. decembra bomo kot vse ostale dni v letu opravljali svoje vsakdanje delo, vanj bomo vlagali svoje najboljše energije, čas in denar,« poudarja Kosič, medtem ko predsednik tržiških trgovcev Paolo Bratina opozarja, da je bilo v zadnjih letih veliki distribuciji vse dopuščeno, medtem ko so se morali mali trgovci soočiti z davki, birokracijo in pomanjkanjem razvojne vizije. S Kosičem in Bratino soglašajo predsedniki trgovcev iz Krmine Gianni Felcaro, Gradišča Giovanni Bressan in Gradeža Luis Fumolo. Po njihovem mnenju je potrebnega več dialoga med trgovci in krajevnimi upravitelji, ki morajo včasih tudi priznati svoje napake, naj si bo za zaprt predor ali za dila-koepko spoštovanje evropskih norm. Pokrajinski predsednik zveze Confindustria Gianluca Madriz je prepričan, da si ni mogoče dovoliti več nikakršnih sporov in nesoglasij. Skupaj je treba razmisliti razvoj trgovskega sektorja v mestih, čemur naj bo posvečeno ravno leto 2014.

GORICA - Deželna hranilnica

»Preprečimo združitev bank«

»Preprečiti je treba združitev bančnega zavoda Cassa di Risparmio del Friuli Venezia Giulia z banko CariVeneto, saj bi to predstavljalo hud udarec za gospodarstvo v naši deželi, predvsem pa za Gorico, ki bi spet bila najbolj oškodovana.« Tako pravi deželni svetnik Ljudstva svobode Rodolfo Ziberna, ki je na to temo naslovil svetniško vprašanje na predsednico deželne vlade Deboro Serracchiani.

»Novi poverjeni upravitelj bančnega velikana Intesa-San Paolo Messina merjava še naprej krčiti stroške s ciljem ustanovitve ene same velike banke na območju severovzhodne Italije. Z banko CariVeneto - tako se danes imenuje nekdanja CariPadova - bi združili bančna zavoda CariVenezia in CariFVG, medtem ko bi še naprej ostala samostojna hranilnica iz Trenta in Bocna, ker se njeni manjšinski delničarji odločno upirajo združevanju,« poudarja Ziberna in opozarja, da je bančni zavod CariFVG v zadnjem letu zaprl dvanajst podružnic v Furlaniji Juljski krajini, več uradov pa je že selil v Padovo. »Če gre tako naprej, bo še najbolj oškodovana ravno Gorica. V naših krajih ne bodo več o ničesar odločali, imeli bomo le nekaj podružnic, posledično bodo oškodovane tudi vse bančne fundacije,« poudarja Ziberna, ki poziva deželno vlado, naj poseže proti združevanju omenjenih bank. »Ne smemo dopustiti, da bi na oltarju banke iz Padove, ki naj bi bila med drugim tudi v razburkanih vodah, žrtvovali tisoč uslužbencev, tisoč družin in preko sto podružnic, ki so razpršene po naši deželi,« zaključuje deželni svetnik Rodolfo Ziberna.

GORICA - Italijanski liceji

»Sindikati nas ne zastopajo«

V petek izredna seja pokrajinskega sveta

Učno in neučno osebje goriškega licejskega pola z italijanskim učnim jezikom Dante Alighieri se je včeraj sestalo na sindikalni skupščini ter pozvalo sindikate FLC Scuola, CISL Scuola, UIL Scuola in SNALS, naj v njihovem imenu ne izražajo nikakršnega mnenja o načrtovani preureditvi goriških višjih srednjih šol.

V prejšnjih tednih so omenjeni sindikati izrazili pozitivno mnenje k predlogu pokrajinske uprave, da se goriški licejski pol razdeli na dva dela, in sicer na »humanistično-umetniški« pol, v katerega bi spadali liceji Dante, Slataper, Fabiani in jezikovna smer liceja D'Annunzio, ter na »znanstveni« pol, v katerem bi delovali liceji Duca Degli Abruzzi ter tri znanstvene smeri liceja D'Annunzio. Proti ločitvi so se že izrekli dijaki, seveda so se jim pridružili tudi profesorji in neučno osebje, ki so o zadevi razpravljali med včerajšnjim zborovanjem. Ugotavljali so, da se sindikati niso posvetovali ne s šolniki in niti z njihovimi izvoljenimi predstavniki v enotnih sindikalnih zastopništvih. Po besedah učnega in neučnega osebja se sindikati niso udeležili niti včerajšnje sindikalne skupščine na zavodu Dante Alighieri, čeprav so bili nanjo povabljeni. Zaradi tega učno in neučno osebje licejskega pola poziva sindikate, naj ne izrekajo mnenj v imenu nekoga, s katerim se prej niso posvetovali. Po nasprotovanju dijakov in profesorjev je predsednik pokrajine Enrico Gherghetta preureditev italijanskih višjih srednjih šol zamrznil za obdobje enega leta in napovedal nova soočenja s šolniki. Za petek ob 18. uro pa je sklicana izredna seja pokrajinskega sveta, kjer bodo vzeli v pretres sporni načrt šolske reorganizacije.

GORICA - Prikaz skupnih projektov

Slovenija in Italija polagata temelje zdravstva brez meja pod skupno evropsko streho

Na pobudo Službe za informacijske sisteme in E-Government pri deželi FJK - vodilnega partnerja strateškega projekta »E-Health« - bo danes v konferenčnem centru v Ulici Alviano v Gorici potekala konferenca, ki želi polagati temelje čezmejnega zdravstva.

Po pozdravah deželne odbornice za zdravstvene dejavnosti Telesca in Eliške Kersnič Žmavc, slovenske konzulke v Trstu, bodo predstavniki dežele, bolnišnic, univerz ter raziskovalnih in strokovnih ustanov Emilie Romagne, Veneta, FJK in Slovenije prvič skupno prikazali rezultate desetih projektov s področja zdravstva, ki so sofinancirani v okviru programa čezmejne sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013, in sicer z denarjem iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in z nacionalnimi sredstvi. Projekti se osredotočajo na različne vsebine, od kirurgije do kardiologije, onkologije, urgentne medicine, genetike in onesnaževanja okolja. Iztok Škerlič, ki sodeluje pri organizaciji da-

našnjega dogodka, o projektih pravi, da »lahko zdravstvenim delavcem na obeh straneh meje pomagajo odpravljati težave pri čezmejnem sodelovanju.«

Konferenca bo obravnavala šest različnih tematik, bistvenih za udeležanje potenciala, ki ga predstavlja čezmejno zdravstveno varstvo, v skladu z določili evropske direktive 24/2011, ki je pred kratkim stopila v veljavo tudi v Italiji: spoštovanje varovanja zasebnosti pacientov, načini izmenjave zdravstvenih podatkov na čezmejni ravni, mobilnost pacientov in zdravstvenih delavcev v Sloveniji in Italiji, razvoj skupnih storitev prek telemedicine in teleske skrbe, usklajevanje strokovnih izobraževanj in prenos rezultatov projektov s področja biomedicine.

Plenarni del konference, ki bo z začetkom ob 10. uri potekal v dopoldanskem času, je odprt javnosti, medtem ko bodo na koordinacijskih tematskih srečanjih sodelovali izključno predstavniki partnerjev čezmejnih projektov.

DOBERDOB - Krona delovanja zadnjih let

Veseljaki z novo zgoščenko pred domačo publiko

V Doberdobu so v soboto počastili svoje najmlajše pevce. V župnijski dvorani je otroški pevski zbor Veseljaki pod vodstvom Lucije Lavrenčič predstavil svojo novo zgoščenko »Mlin na smeh«, ki jo je izdalo Združenje cerkvenih pevskih zborov v okviru projekta »Veseljaki za vas«. Po petkovi krstni predstavitvi v palači Attems Petzenstein v Gorici je imel doberdobski dogodek prizvok domačnosti, saj so mali pevci nastopili pred domačim občinstvom, kljub temu pa je bila izvedba skrbna in premišljena.

Večer so v celoti oblikovali zdajšnji in nekdanji Veseljaki. Otroci so pod vodstvom zborovodkinje Lucije Lavrenčič

najprej predstavili izbor pesmi s plošče, ki so postale razpoznavni znak otroškega petja na doberdobskem Krasu. Otroško praznovanje na odru župnijske dvorane pa so popestrili tudi mlajši otroci, ki sestavljajo svojevrsten »podmladek« Veseljakov. Gre za Male veseljake, otroke med petim in sedmim letom starosti, ki pojejo pod vodstvom Mateje Jarc. Ob klavirski spremljavi Maje Jarc so malčki zapeli »Sonce za krta« Mire Voglar in »Burja piha« Janeza Bitenca.

Protagonisti večera so vsekakor bili Veseljaki in njihova nova zgoščenska. Nekoliko podrobneje je otroški zbor in ploščo predstavila zborovodkinja Mate-

Mali veseljaki s pevovodkinjo na doberdobskem odru

FOTO A. JARC

ja Černic, ki je tudi sama v otroških letih prepevala pri Veseljaki. V osebni noti se je tako spomnila ustvarjanja prve zgoščenske Veseljakov leta 1997 in se nato osredotočila na predstavitev zdajšnje sestava, »ki bi se po kvaliteti lahko nedvomno kosal z otroškimi zbori na slovenskem državnem nivoju«. Večer je povezovala Nika Cotič, prav tako nekdanja pevka pri Veseljaki, zanimiva je bila na-

zadnje tudi video projekcija z zvočnimi posnetki s plošče, ki jo je pripravila Jasmin Podveršič. Rdečo nit skozi posamezne video in avdio posnetke so oblikovali sami pevci s krajšimi igranimi vložki. Polno župnijsko dvorano so otroci ob sklepu večera še enkrat v živo ponesli v svet svoje otroške pesmi.

Publiki so zapeli enega od bolj priljubljenih in bolj poznanih mladinskih

napevov, »Pesem primorske mladine«, ki jo je na besedilo goriške pesnice Ljubke Šorli uglasbil Zorko Harej. To je bil tudi svojstven zaključek zahtevnega projekta, ki si ga je skupaj z otroki zastavila dirigentka Lucija Lavrenčič: izdaja zgoščenske je krona delovanja zadnjih let, hkrati pa je spodbuda za še nadaljnje pevsko »potepanje« po širnih glasbenih planjavah otroškega petja. (ač)

Zaposlitvi pri gasilcih

V okviru projektov za socialno delo bosta v gasilski kasarni v Gorici zaposlena dva uslužbenca za obdobje enega leta. Skrbela bosta za ažuriranje in vnašanje podatkov v arhiv gasilskega poveljstva. Prošnjo za zaposlitev bodo zbirali v pokrajinskem uradu za delo v Gorici do 16. decembra; vložijo jo lahko delavci na mobilnosti ali v dopolnilni blagajni.

Onkološki vodnik

V pokrajinski sejni dvorani v Gorici bo danes ob 11. uri predstavitev vodnika za onkološke bolnike, ki ga je pripravilo združenje Spyraglio.

Čezmejni turizem

V pokrajinski sejni dvorani v Gorici bo danes ob 17.30 srečanje za oblikovanje študijskih krožkov o čezmejnem turizmu na Goriškem, ki ga pokrajina prireja v sodelovanju z zavodom Enfap, Ljudsko univerzo iz Nove Gorice, turističnimi operaterji ter predstavniki občin Krmin, Brda, Števerjan in Kanal. Srečanje je odprto vsem interesantom, ki se morajo prijaviti na tel. 0481-533148.

Posvet o finančni krizi

Na sedežu Tržaške univerze v Ulici Alviano v Gorici bo danes med 10. in 12. uro javnosti odprt posvet o svetovni finančni krizi; prireja ga združenje študentov diplomatskih ved.

Pixxelpoint v razmahu

Festival novomedijske umetnosti Pixxelpoint je v polnem razmahu. Jutri bodo v novogoriški Mestni galeriji ob 18. uri obiskovalce po razstavi DEfragmentacija popeljali Tom Kerševan, Sendi Mango in Jurij Pavlica, ki so združeni v kolektiv BridA. Osrednja razstava v Mestni galeriji bo sicer na ogled do petka vsak dan med 9. in 19. uro. Postavitve v rotundi NG bo ravno tako do petka na ogled vsak dan med 8. in 19. uro, v galeriji La Corte dell'Arte v Gorici pa med 9. in 12.30 ter 15.30 in 19. uro. (km)

Županovo vino

Fantazija bela vinarja Davorina Colje iz Stesk pri Braniku je novo županovo protokolarno vino za prihodnje leto. Na gradu Kromberk so v ponedeljek že tretjič zapovrstjo izbrali vino, ki ga bo novogoriški župan Matej Arčon kot protokolarno darilo podarjal gostom ali med obiski. Z izbranim vinom bodo napolnili tisoč politrskih steklenic. (km)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL PONTE, Ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V MOŠU
MORETTI, Ul. Olivers 70, tel. 0481-80270.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH ROMJAN (ALLA STAZIONE), Drevored Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 1, Ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

Gledališče

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V GRADIŠČU: danes, 4. decembra, ob 21. uri »Che fine ha fatto Baby Jane?« (Lukas Heller) iz istoimenskega filma Roberta Aldricha; nastopata Sydne Rome in Francesca Bianco; informacije pri blagajni v Ul. Ciotti 1 v Gradišču (tel. 0481-969753).

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: danes, 4. decembra, ob 20.45 bo koncert pianista Giuseppeja Andalora; informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča v Trziču (tel. 0481-494664).

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: 4., 5. in 6. decembra, ob 20. uri »Srečanje« (Nina Mitrovič), »Ta veseli dan kulture 2013«, brezplačne vstopnice; informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Razstave

DOBRODELNO LIKOVNO PRODAJNO RAZSTAVO UMETNIKI ZA KARITAS bodo odprli v galeriji Ars na Travniku v Gorici danes, 4. decembra, ob 18. uri.

ZDRUŽENJE AMICI DELL'ARTE FELICE vabi na odprtje slikarske razstave akvarelov Jožeta Ceja z naslovom »Svetlobni utrinki narave« v lokalu Hic Caffè v Ul. don Bosco 165 v Gorici v soboto, 7. decembra, ob 18.30.

Kino

DANES V GORICI KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.30 »Hunger Games - La ragazza di fuoco«. Dvorana 2: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Zoran, il mio nipote scemo«. Dvorana 3: 17.30 »Il passato«; 19.45 - 22.00 »Thor - The Dark World«.

DANES V TRŽIČU KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.30

»Hunger Games - La ragazza di fuoco«. Dvorana 2: 17.15 - 22.00 Zoran, il mio nipote scemo«; 22.00 »Hunger Games - La ragazza di fuoco«.

Dvorana 3: 17.00 - 19.45 »Thor - The Dark World«; 22.00 »Thor - The Dark World« (digital 3D).

Dvorana 4: 17.15 »Free Birds - Tacchini in fuga«; 20.00 - 22.00 »Sole a catinelle«.

Dvorana 5: 18.00 - 20.00 - 22.15 »Fuga di cervelli«.

Izleti

SPDG vabi v nedeljo, 8. decembra, na Miklavžev zimski pohod na Krasji vrh nad Drežnico (1773m). Vzpona je za 3 ure (odvisno od vremenskih razmer), višinska razlika 953m. Po stopu bo miklavževanje. Oprema planinska, primerna vremenu. Predhodna prijava do danes, 4. decembra (Boris, tel. 339-7047196, boris@spdg.eu ali v sredo od 19. do 20. ure na sedežu društva - tudi tel. 0481-532358).

Obvestila

DRUŠTVO SLOVENSKEH UPOKOJENCEV za Goriško prireja prednovoletno silvestrovanje v soboto, 28. decembra, v Pineti pri Gradežu v restavraciji Hotel Ai Pini. Informacije in prijave po tel. 0481-882183 (Dragica V.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-390697 (Marija Č.), 0481-884156 (Andrej F.), 347-1042156 (Rozina F.). Obvezno na račun 20 evrov.

PODJETJE ZA ZDRAVSTVENE STORITVE (ASS) 2 obvešča, da bo danes, 4. decembra, začasno prekinjen od 16. do 18. ure dostop do Skupnega centra za naročanje zdravstvenih storitev (CUP) zaradi posodobitve informatičnega sistema.

POKRAJINSKA MEDIATEKA UGO CASIRAGHI v Gorici obvešča, da bo do 6. decembra odprta z omejenim urnikom zaradi katalogizacije in sicer od 17. do 19. ure.

DRUŽBA ROGOS prireja vsakoletno božično tržnico rokodelskih izdelkov in krajevnih pridelkov v nedeljo, 15. decembra, v sprejemnem centru Gradina v Doberdobu od 10. do 18. ure.

Prireditve

V KULTURNEM DOMU V GORICI bosta v petek, 6. decembra, ob 18.30 nastopila harmonikar Jovica Jović in pisatelj-glasbenik Marco Rovelli v predstavi »La meravigliosa vita di Jovica Jović« (Čudovito življenje Jovice Jovića); informacije v Kulturnem domu (tel. 0481-33288).

KD DANICA vabi na miklavževanje v če-

trtek, 5. decembra, ob 18.30 v društvenih prostorih na Vrh. Nastopili bodo društveni otroci; informacije uro pred predstavo v ŠKD Danica.

KD SOVODNJE vabi vse otroke sovdenskega vrtca in šole ter njihove vaskne prijatelje, da se udeležijo obiska Sv. Miklavža v Kulturnem domu v Sovodnjah v četrtek, 5. decembra, ob 18.30.

SVETI MIKLAVŽ bo v četrtek, 5. decembra, ob 16.30 obiskal tudi Kulturni center Lojze Bratuž v Gorici, kjer se bo srečal z gojenci Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel, z malimi športniki športnega združenja Olympia ter s klanom Volkov in Volkuljic, slovenskih goriških skavtov. Vsaka skupina bo sv. Miklavžu pokazala kaj vsega so se med letom naučili in se mu zahvalila za prejeta darila. **V ŽUPNIJSKEM DOMU V ŠTEVERJANU** se bo v torek, 10. decembra, ob 20. uri kapetan goriških karabinjerjev Lorenzo Pella srečal z občani na informativnem srečanju na temo tatvin in goljufij.

V GORIŠKI KNJIŽNICI FRANCETA BEVKA na Trgu Edvarda Kardelja 4 v Novi Gorici bo v četrtek, 5. decembra, ob 18. uri predstavitev pesniške zbirke »Široka« Vite Žerjal Pavlin.

BOŽIČNI DECOUPAGE: dvodnevni tečaj o krasenju izdelkov s tehniko decoupage na božično temo bo danes, 4. decembra, in v četrtek, 12. decembra, od 20. do 22.30 na sedežu društva Briški grič v Števerjanu. Obvezna prijava (tel. 334-2825853; briskigric@gmail.com).

KULTURNO DRUŠTVO SVOBODA DESKLE vabi na razstavo »Pavel Medvešek. Osemdeset likovnih knjižnih oprem ob osemdesetem rojstnem dnevu«. Odprtje razstave bo danes, 4. decembra, ob 19. uri v Stekleni dvorani Kulturnega doma Deskle.

V OBČINSKI KNJIŽNICI SANDRO SKD HRAST prireja tradicionalno miklavževanje z otroško igrico »Zlati kamenčki« v četrtek, 5. decembra, ob 19. uri v župnijski dvorani v Doberdobu. Miklavžev urad bo odprt od 18. ure dalje.

SKPD F.B. SEDEJ iz Števerjana prireja miklavževanje v četrtek, 5. decembra, ob 19. uri v župnijski dvorani v Števerjanu; sodelovala bo otroška dramska skupina.

SV. MIKLAVŽ prihaja v Dol v četrtek, 5. decembra, ob 18.30 v prostorih društva Kras Dol - Poljane. Nastopili bodo otroci s priložnostno prireditvijo; informacije 338-3176605 (Katiuša).

V ŽUPNIJSKI DVORANI V ŠTANDREŽU bo miklavževanje v četrtek, 5. decembra, ob 19. uri.

V PRIČAKOVANJU MIKLAVŽA organizirajo Kulturni dom Gorica, Dijaški dom, športno združenje Dom in OK Val v četrtek, 5. decembra, ob 17.30 v Kulturnem domu v Gorici srečanje za otroke v družbi čarodeja Romana

Freliha. Ob zaključku predstave bo Miklavž obdaril vse otroke, zato je zabil za predhodno najavo prisotnosti; informacije in rezervacije: Kulturni dom Gorica, Ul. I. Brass 20; tel. 0481-33288, info@kulturnidom.it.

KC LOJZE BRATUŽ IN KROŽEK ANTON GREGORČIČ vabita na »Srečanja pod lipami« v četrtek, 5. decembra, ob 20. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. France Pibernik bo predstavil dokumentarno monografijo o Francetu Balantiču in dopolnjeno izdajo »Zbranih del«, ki sta izšli pred kratkim ob 70-letnici pesnikove smrti. **SPOMINODAJLSKA AKCIJA »NAJDENI PORTRETI«** avtorice Anje Medved v produkciji Kinoateljaja bo potekala v petek, 6. decembra, ob 12. do 20. ure v zapuščenih cariniški hišici na mejnem prehodu v Škabrijelovi-Erjavčevi ulici, ki bo preurejena v snemalni studio in pisarno za zbiranje, digitalizacijo in arhiviranje fotografij. Režiserka Anja Medved bo zbiral fotografije tistih, ki se jih radi spominjamo zaradi drobnih junaštev iz vsakdanjega življenja.

KD SABOTIN prireja miklavževanje v soboto, 7. decembra, ob 20. uri v društvenih prostorih v Štmavru.

ZSKD IN ALCI obveščata, da bo v soboto, 7. decembra, od 15. do 18. ure na sporedu delavnica družinskih postavitev. Prijave: marisa@zskd.org, tel. 0481-531495 (pon.-pet. 9.00-13.00), ali SMS na tel. 327 0340677.

GLEDALIŠKA SKUPINA O'KLAPA v sodelovanju s Skupnostjo družin Sončnica in Slovenskim pastoralnim središčem v Gorici vabi v nedeljo, 8. decembra, ob 11. uri v dom Franc Močnik v Gorici na miklavževanje z naslovom »O Svetem Miklavžu pripovedujejo... Mihael, Rafael in... Gabrijela«. Predstavo je zrežiral Franko Žerjal, besedilo uredila Katerina Ferletič.

Mali oglasi

BOŽIČNA DREVESCA prodaja Srečko Tomsic v Sovodnjah (tel. 0481-882064, 347-1216398).

IZPRAZNUJEM hiše, stanovanja, kleti, podstrešja itd. ter popravilam po hištvu; tel. 340-2719034.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.30, Giuseppa De Lucia vd. Crisci s pokopališča v cerkev Sv. Ignacija in na glavno pokopališče; 10.00, Aurelio Lutman s pokopališča v cerkev Sv. Roka v Podturnu in na pokopališče.

DANES V TRŽIČU: 10.30, Doretta Orso (iz bolnišnice Sv. Justa v Gorici ob 10. uri) v kapeli pokopališča in na pokopališču.

O NAŠEM TRENUTKU

Male knjigarne v obrambi lepega

ACE MERMOLJA

Manjše knjigarne so v krizi v Italiji, v Sloveniji, v Avstriji in drugje. Po radiu sem slučajno poslušal oddajo o tem, kako so v lombardskem mestu klienti manjše a zgodovinske knjigarne slednjo rešili pred zaprtjem. Očitno so bili dovolj petični, saj so ustvarili družbo, kjer je vsak prispeval 5.000 evrov in knjigarna je našla razširjeno lastništvo in svež kapital. V sklopu knjigarne je delovala čisto majhna trgovina nalivnih peres z bogato zbirko. Gre za častitljive in danes malo uporabljene predmete, ki ohranjajo (za ljubitelje) svoj čar in vrednost.

Na Knjižnem sejmu v Ljubljani sem poslušal »debatno kavarno« o knjigotrštvu in o malih knjigarnah. Sodelovali so predstavniki založb iz Slovenije, Hrvaške in Avstrije (založnik je govoril slovensko). Ugotovili so manjšo prodajo knjig in praktično izginjanje malih knjigarn. Zapiranje majhnih objektov pa ima kot posledico izginjanje majhnih založnikov, ki so tesno vezani na knjigarne, kjer je knjiga še vedno kulturno blago.

Manjše knjigarne izpodrivajo veleblagovnice, kjer prodajajo tudi knjižne uspešnice. Prodaja knjig po internetu je monopol multinacionalk, kot je Amazon. Določene knjige lahko kupimo za naš e-book itd. V Sloveniji in na Hrvaškem so zabeležili dodaten pojav. Uspešnice, kot je bila serija Harryja Potterja, so pri prvi izdaji mladi brali v slovenščini oziroma hrvaščini in kupili knjige. V nadaljevanju serije so otroci zrasli in se v šoli naučili dovolj angleščine. Tretjina zadnjega Potterja je šla v obtoke kar v originalu in preko spleta. To pomeni, da bi lahko pri majhnih narodih, brez malih knjigarn in z založbami, ki so majhne tudi takrat, ko so za domače razmere velike (npr. Mladinska knjiga v Sloveniji), prevladale multinacionalke v angleščini in bi upadlo branje v materinem jeziku. Ponudba uspešnic je planetarna in se ne ozira na krajevne potrebe.

Ker je fenomen izginjanja malih knjigarn smrtonosen za mnoge kulturno pomembne knjige, ki pomenijo na tržišču malo rentabilne niše, države pripravljajo ali so že uvedle posebne zakone. V ta kontekst sodi tudi Slovenija. Med ukrepi je npr. ta, da določeno število mesecev ne sme biti knjiga cenejša, kjerkoli jo prodajajo: v veleblagovnici ali v internetni knjigarni.

Zakaj so torej knjigarne dragocene in jih pričenjajo uvrščati med kulturne in ne le profitne institucije? Velike založbe, klasične ali spletne oziroma take, ki uporabljajo vse možne načine trženja, imajo kot nujen cilj profit. Za velike zasluške pa so potrebne knjige z visokimi nakladami, to je uspešnice, ki jih založniki promovirajo s prav tako dragimi naložbami v reklamo. Osebo sem preveril, kako knjigarne izpostavijo v izložitvi knjigo, o kateri je bil kak dan prej govor po televiziji. Knjiga privlači bralce in če je všečna, prične naklada vrto glavo rasti. Velike založbe imajo čisto drugačne možnosti, da iz tedna v teden ponatiskujejo knjige. Za majhne založnike je cena ponatisa skoraj enaka izvirniku. Ponatis se izplača šele pri velikih številkah. Na teh delajo veliki, mali se ukvarjajo z drobnim.

Ne bi tu ponavljal, kako izide na svetu ter v sami Italiji in že v Slo-

veniji letno veliko število novih knjig. V Italiji se bližamo 70.000 novim naslovom letno. Večina teh knjig ne bo našla bralcev, razen ožjega kroga prijateljev in družinskih članov. Dobršen del omenjenih knjig izide tako, da si izdajo plača avtor sam, ali pa dobi založnik krajevnega sponzorja.

V morju pa se najdejo dragulji, to je knjige z resnično umetniško vrednostjo, briljantni eseji, študije itd. Določene knjige in avtorji pričnejo pot prav pri majhnih založbah, drugi jo tam tudi zaključijo, kar ni nujno zlo (vsaj ne za kakovost). Pokojni bolonjski pesnik Roversi (zaslovel je kot sodelavec pevca Lucia Dalle) je v starejših letih kar sam ponatiskoval svoje pesniške zbirke. Pesništvo, kratka proza, zahtevnejša esejistika o specifičnih argumentih itd. bi praktično izginili, ko ne bi našli svojih koticov, kjer bi živeli. Internet pomaga, vendar mala knjigarna ni preprosta prodajalna; je nekaj več od »štacune«.

V mali knjigarni lahko ponudi svoj izdelek manjši založnik ali pa sam avtor. V knjigarnici je možno prirediti srečanja z avtorji, bralne matinee ali popoldanske čajanke in druge prireditve. Obstaja še dodaten element. V množici knjig se bralec težko orientira. Če izvezemo šolsko čtivo in klasike, je težko izbirati. Najobičajnejši kašipot je kričeča reklama za določeno knjigo. Noben založnik pa ne bo investiral veliko denarja v reklamo za duhomorno, čeprav odlično, pesniško zbirko. V Sloveniji je še nekaj pesnikov, ki ima svoje zveste bralce, za večino avtorjev in tržišča pa je zbirka izključno kulturno dejanje.

Dober knjigarnar zna v množici izbirati in svetovati. Mala knjigarna ne ponuja le tega, kar vsiljuje založniška industrija, ki koraka vstric z internetom in s filmsko industrijo (knjiga kot osnova za uspešne filme). Dober knjigarnar zna splesti manjšo mrežo »klientov«, ki so izkušeni bralci in jih ne preplašijo komplicirana besedila. Kupiti knjigo za tovrstne kupce ni isto kot kupiti čokolado, ampak postane nakup dogodek, izbira, nekaj, kar vpliva na posameznikovo življenje.

Takšen pristop do knjige in branja pa je možen le, če obstajajo male knjigarne, majhni založniki in plemeniti bralci, ki ne sledijo samo industrijski in potrošniški literaturi. Zato z zaprtjem male knjigarne umre košček umetnosti oziroma umetniški kotic. Slovenska knjigarna, kot je Tržaška knjigarna v Trstu, ima, ob omenjenih, še dodatne in tehtne razloge, da je manjšina ne zapre.

Podobno velja za celotno Slovenijo in njene pisce. Za Jančarja ali Pahorja ne bo nikoli prihrumela v Pariz truma novinarjev iz vseh krajev sveta, da se sreča s Stephenom Kingom ob enourni predstavitvi njegovega zadnjega romana. Bo pa ta roman (Kinga sicer cenim) v prevodu preplaval italijanske, slovenske, hrvaške knjigarne, pulte in veleblagovnice. Ali pa ga bodo ljudje brali kar v originalu, to je v angleščini, ko bo razpoložljiv na ekranu e-booka. Mala knjigarna deluje v novih kontekstih kot obramba specifik, kakovosti in lepega, seveda če pod težo računov ne umre kot ostale majhne trgovine.

JEZIK NA OBROBJU

Zadnje čase v naših medijih spet pogosto srečujem brezosebno obliko gre z nedoločnikom, ki nam je blizu zaradi navidezne pomenske sorodnosti z italijansko glagolsko zvezo va s preteklim deležnikom (va fatto ali tudi non va fatto). V slovenščini je drugače, **raba naše zveze gre z nedoločnikom je dovoljena samo z zaničnim povedkom**. Vsi slovenski slovarji in tudi dvojezični Šlenčev slovar nas opozarjajo, da je ta način izražanja v slovenščini uporaben, torej dovoljen in dopusten (v ital. permesso), samo kadar gre za poudarjeno nedopustnost. **Reči smemo torej »tega ne gre storiti«, kar pomeni, da to nikakor ni dovoljeno, da je prepovedano ali nedopustno, da se storiti ne sme.**

Italijanska zveza »questo va fatto«, ki pomeni »to se mora (to je treba, to velja) storiti« nima slovenske vzporednice z gre, kar pomeni, da zveza »to gre storiti« v slovenščini sploh ne obstaja. Kljub temu pravilo, oz. kljub prepovedani rabi, v našem tisku kar mrgoli takih zvez, s katerimi postavljamo zahteve, da se mora to ali ono zgoditi, doseči, izboriti. Pri tem zagrešimo dvojno napako; napačna je že sama zveza, poleg nje pa tudi naš neustrezen prevod v italijanščino ali iz nje.

Ker so bili že pred nekaj leti vsi naši mediji naravnost preplavljeni s takimi stavki, največkrat z nezanimivim povedkom (gre...), sem o tem pisala že 22. jan. 2008 in 12. jun. 2012 in opozarjala predvsem na razlike in posebnosti pri prevajanju teh zvez.

Po rezultatih sodeč, nisem pričala nikogar, saj brez poglobljene razlage težko razumemo, zakaj smemo gre z nedoločnikom uporabljati samo za prepoved (ne gre), pa še to le, kadar gre za poudarjeno nedopustnost, torej samo za tisto, česar nikakor ne smemo storiti.

Ker je ta nedoslednost začela vznemirjati tudi mene, sem po priročnikih vztrajno, a neuspešno, iskala razlago za to prepovedano rabo. **Ko sem že skoraj obupala nad uspehom, sem se spomnila, da sem že prva leta poučevanja slovenščine morala Italijanom zelo natančno in z logiko podkrepljeno razlagati, zakaj po slovensko ne morem reči ne moram, ampak ne smem.** Tisti, ki so znali ali so se kdaj učili nemško, so hitro razumeli slovensko sorodnost z glagoli müssen - morati, können - moči in dürfen - smeti.

Pojasnila sem, da se Slovenci izražamo zelo natančno. **Ne moram pomeni samo to, da nečesa nisem primoran storiti, pušča mi prosto voljo. Za prepoved imamo zanič-**

glagol smeti, ne smem. V italijanščini je izbral razvoj drugačno pot. Non devo velja tudi za prepoved.

Podobno gledamo Slovenci na glagol potere. Odveč se nam zdi razlagati, kaj vse kdo more storiti. To povemo z načinovnim prislovom lahko, torej to lahko storim (ni mi težko storiti). **Radi pa povemo, česa ne moremo storiti. Italijan uporablja obe obliki, posso in non posso.**

Poleg okrnjene rabe glagolov morati in moči imamo v slovenščini še **glagol smeti, ki se uporablja za prepoved ali nedopustnost (ne smem) in za dovoljenje ali dopustnost (smem).** Po pomenu se smeti ujema z italijanskim glagolom permettere.

V okrnjeni rabi glagolov moči in morati sem, vsaj tako mislim, odkrila ključ za nedovoljeno rabo zveze »to gre storiti«, o tem več prihodnji teden.

Lejla Rehar Sancin

KOROŠKA - Zahteve NSKS od vlad na Dunaju in v Celovcu

Koroški Slovenci zahtevajo ustrezno mesto v deželni ustavi

Od leve Rudi Vouk, Nanti Olip in Sonja Kert-Wakounig na včerajšnji tiskovni konferenci NSKS v Celovcu

CELOVEC - Narodni svet koroških Slovencev (NSKS) je včeraj na tiskovni konferenci predstavil sveženj zahtev od bodoče nove vlade na Dunaju kot tudi do nove deželne vlade v Celovcu. Slednjo so poslovodni podpredsednik Nanti Olip, predsednica Zbora narodnih predstavnikov Sonja Kert-Wakounig ter pravnik Rudi Vouk kot vodja pristojne skupine za pravna vprašanja pri NSKS pozvali, da je mora v novi deželni ustavi, o kateri se začnejo pogajanja med vladnimi strankami (SPÖ, ÖVP, Zeleni), »imeti ustrezno mesto tudi slovenska narodna skupnost«.

Konkretno je Vouk navedel tri točke, ki bi jih morala vsebovati nova deželna ustava, in sicer jasno priznanje slovenske narodne skupnosti in dvojezičnosti dežele, jasne pravne smernice, ki bi deželi omogočali storiti več kot je zapisano v (restriktivnih) zakonih (npr. postavitev dodatnih dvojezičnih table, razširitev območja, kjer se lahko uporabi slovenščina kot uradni jezik, itd.) in kot tretje ureditev zakonsko urejenega zastopstva koroških Slovencev. Vouk je pri tem še dodal, da tudi predsednika obeh ostalih političnih organizacij koroških Slovencev, ZSO in SKS, po lastnih izjavah ne nasprotujeta nobeni od omenjenih točk, tudi ne ureditvi zakonsko urejenega zastopstva manjšine. Z novo vlado v deželi se ponuja zgodovinska priložnost, da bodo končno tudi v ustavi upoštevani koroški Slovenci, je bilo še poudarjeno na tiskovni konferenci.

Kot »zaskrbljujoče« pa so predstavniki NSKS ocenili stanje manjšinske politike na zvezni, torej državni ravni. Od kompromisa o dvojezičnih krajevnih tablah aprila 2011 se ni več nič premaknilo v korist manjšin, je poudaril pod-

predsednik NSKS Nanti Olip. Pri tem je opozoril na številna »gradbišča«, zvezna vlada pa po njegovih besedah ne kaže volje, da jih uredi.

Še posebej zaskrbljujoče je tudi dejstvo, da skoraj dva meseca po začetku pogajanj o novi avstrijski koalicijski vladi med socialdemokrati (SPÖ) in ljudsko stranko (ÖVP) ni niti enega signala, da se stranki hočeta lotiti tudi številnih odprtih vprašanj v Avstriji živečih manjšin.

NSKS je na seji Zbora narodnih predstavnikov (ZNP) sprejel resolucijo, v kateri poziva novo zvezno vlado, naj temeljito in po evropskih standardih reformira Zakon o narodnih skupnostih, je na tiskovni konferenci sporočila predsednica najvišjega organa NSKS Sonja Kert-Wakounig. Pri tem je - skupaj z Olipom in Voukom - opozorila, da Avstrija potrebuje zakon, ki bo ustrezal evropskim standardom.

Še posebej so predstavniki NSKS opozorili tudi na nezakonito stanje glede narodnostnega sosveta za Slovence v Avstriji, na nujno potrebo po podvojitvi finančnih podpor ne le slovenski, temveč tudi ostalim narodnim skupnostim v Avstriji (zadnje povišanje sredstev je bilo leta 1995!). Zelo jasno pa NSKS tudi zahteva upoštevanje dvojezičnih pedagogov oz. dvojezičnega šolstva pri sklepanju novega zakona za službeno pravo učiteljev in učiteljic.

Že pretekli teden so tudi predstavniki Delovnih skupnosti »Avstrijske narodnosti v SPÖ« v poslanskem klubu socialdemokratov v avstrijskem parlamentu predstavili zvezni SPÖ svoje predloge in zahteve. Poudarili so, da mora bodoča vladna koalicija v svoj program nujno vnesti tudi poglavja in zahteve, ki zadevajo narodne skupnosti v Avstriji. (il)

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

Messi petič najboljši

MADRID - Argentinski zvezdnik Lionel Messi, štirikratni zaporedni dobitnik nagrade za najboljšega nogometaša na svetu, je v Španiji še petič prejel nagrado za najboljšega nogometaša španskega prvenstva primera division v sezoni 2012/13, saj je s 46 zadetki popeljal Barcelono do novega naslova španskega prvaka. Portugalcu Cristianu Ronaldu (Real) pa je pripadla nagrada za najkoristnejšega igralca sezone (MVP).

Bach za več panog in prožnost

PARIZ - Novi predsednik Mednarodnega olimpijskega komiteja Thomas Bach je v pogovoru za francoski L'Equipe napovedal reformo poletnih olimpijskih iger. Ob nespremenjenem številu nastopajočih (največ 10.500) želi vključiti več panog (preboj je nazadnje uspel le golfu in ragbiju), hkrati pa želi, da bi imeli večji vpliv na prireditve kandidati za igre oziroma organizatorji iger. Na ta način, meni Bach, bi igre lahko izpeljali prav na vsakem od kontinentov in bi bil program iger bolj prožen.

**NOGOMET
»Otroške
žalitve«,
kakšna žalost!**

RIM - Nogometni klub Juventus bo moral plačati 5.000 evrov globe zaradi žalitev na račun vratarja Brkića med nedeljsko tekmo A-lige v Turinu proti Udineseju. Novica ne bi bila nobena novica, ko ne bi bili sektor stadiona, od koder so se razširile žalitve, v celoti zasidli otroci. Tja jih je vodstvo kluba brezplačno namestilo, potem ko je nogometna zveza »prave« navijače kaznovala zaradi rasističnih gesel na račun Neapeljčanov. Zadeva je povzročila veliko zadrego. Mladi so žalili Brkića vsakič, ko je žogo spet spravil v igro z začetnim udarcem. »Ni dober znak, da to delajo otroci. Mislim tudi, da bi jih morali pravočasno ustaviti njihovi spremljevalci,« je zadevo komentiral srbski vratar videmskega moštva. Trener Guidolin pa je ocenil, da je šlo za tipičen primer posnemanja odraslih. »Zelo sem bil prizadet. Na področju športne kulture in vzgoje zelo zaostajamo. Premalo je pozitivnih zgledov in to je v marsičem odvisno od samih protagonistov nogometa, od naših besed, od našega obnašanja,« je dejal Guidolin.

KOLESTARSTVO - Marko Kump bo tudi v naslednji sezoni član danske ekipe Saxo Tinkoff. Kapetan moštva je še naprej Španec Contador.

SMUČANJE - Prvi smukaški trening alpskih smučarjev v Beaver Creeku je odpovedan zaradi snežne nevihte v Calgaryju, zaradi katere več ekip ni moglo pravočasno priti iz Kanade v ZDA.

FORMULA 1 - Nemški voznik Nico Hülkenberg bo v sezoni 2014 spet dirkal za moštvo Force India.

NOGOMET - Zagate pred petkovim žrebom skupin na SP 2014 v Braziliji

Črna ali prijazna skupina?

RIO DE JANEIRO - Mednarodna nogometna zveza (Fifa) je v Costa do Sauípeju objavila bobne z reprezentancami, ki bodo sodelovale v petkovem žrebu skupin (ob 17. uri po našem času) za svetovno prvenstvo 2014. Že od prej je znano, da so v prvem bobnu (gostitelj in prvih osem reprezentanc po jakostni lestvici FIFA) Brazilija, Španija, Nemčija, Argentina, Kolumbija, Belgija, Urugvaj in Švica. V drugem bobnu (Afrika/Južna Amerika) so Ekvador, Čile, Nigerija, Kamerun, Gana, Slonokoščena obala in Alžirija, v tretjem (Azija/Severna Amerika) so Japonska, Južna Koreja, Iran, Avstralija, Mehika, ZDA, Honduras in Kostarika, v četrtem pa Hrvaška, Nizozemska, Italija, Anglija, Portugalska, Grčija, BiH, Rusija in Francija.

Najpomembnejšo odločitev, katera od devetih evropskih držav se iz 4. bobna »seli« v drugi boben (ki šteje zdaj le sedem reprezentanc), so preložili na sam petek. Pred glavnim žrebom bodo opravili še predhodni žreb, ki pa bo zelo pomemben, saj lahko v marsičem vpliva na težavnost skupin, ki bodo izšle iz glavnega žreba.

Evropski reprezentanci, ki se bo selila v 2. boben, bodo takoj priključili eno od južnoameriških nosilcev skupin, da bi se izognili nevarnosti skupine s tremi evropskimi reprezentancami. Če bo »selitev« zadevala Italijo, bi se lahko zanj v najslabšem primeru uresničil »črn scenarij« skupine z Brazilijo, Nizozemsko in ZDA. Če »azzurri« ostanejo v 4. bobnu se bodo v prvi fazi svetovnega prvenstva pomerili s po eno ekipo iz vsakega od ostalih treh bobnov, po najsrečnejšem na-

ključu na primer s Švico, Alžiriji in Hondurasom.

Pri žrebu bodo v petek sodelovali nekdanji nogometni zvezdniki Brazilec Cafu, Nemec Lothar Matthäus, Francoz Zinedine Zidane, Urugvajec Alcides Ghiggia, Anglež Geoff Hurst, Argentinec Mario Kempes, Italijan Fabio Cannavaro in Španec Fernando Hierro. Po eden iz vsake države, ki je doslej osvojila svetovni naslov. Častni gost bo živa legenda brazilskega in svetovnega nogometa, zdaj tridesetletni Pele, ki je z Brazilijo trikrat osvojil naslov svetovnega prvaka.

Pred žrebom je selektor italijanske reprezentance Cesare Prandelli za spletno stran squer.it sestavil idealno postavitev SP 2014 s po enim igralcem iz vsake od 32 udeleženk prvenstva v Braziliji. Zanimivo je, da je za Italijo namesto Buffona ali Pirla izbral Maria Balotellija, poleg njega pa Messija, Neymara in Cristiana Ronalda.

Predsednik Mednarodne nogometne zveze (Fifa) Joseph Blatter

ANSA

NOGOMET - Slovenci (in drugi) v državnih ligah

Koprčan Zlatko Dedić v Nemčiji znova trese mreže Chievo brez prejetega gola tudi po zaslugi Tržičana

S ponedeljkovima tekmama Fiorentina - Verona (4:3) in Lazio - Napoli (2:4) se je končal 14. krog nogometne A-lige. Z »vijoličastimi« je v drugem polčasu (nekaj minut) igral tudi slovenski nogometaš **Josip Iličić**, ki se je tako na igrišču veselil zmage in petega mesta na lestvici, skupaj s Handanovičevim

Interjem. Na tekmi v Firencah, kjer je bil prisoten tudi nekdanji »zvezdnik« Fiorentina, 44-letni Gabriel Batistuta, so v uvodnih 14 minutah padli kar štirje zadetki. V vse večjih težavah pa je Lazio srbskega trenerja iz Sarajeva Vladimirja Petkovića. Človek, ki se sporazumevala v kar petih jezikih (v sezoni 1985/86 je igral pri Kopru v drugi jugoslovanski ligi, treniral ga je tudi nekdanji trener bazovske Zarje Lučo Pertič), resno tvega, da ga bo predsednik rimskega kluba Lotito odslovil zaradi slabih rezultatov.

Šempetrski nogometaš **Valter Birsa** je z Milanom (na tekmi proti Catani) začel od začetka, nato pa ga je v drugem polčasu zamenjal El Shaarawy. Gazzetta dello sport je nastop Birse ocenila negativno (5). S Chievom sta od prve minute igrala oba Slovenca, **Boštjan Cesar** in **Dejan Lazarevič** (oba z oceno 6). Verončani so zmagali 3:0. Vrtar Puggioni, ki ga trenira tržaški trener vratarjev **Alessandro Vitroni** (ex Zaurle), je tako ostal nepremagan. Zadostno oceno si je na tekmi proti Cagliariu izboril tudi **Jasmin Kurtić**, ki je za Sassuolo igral v drugem polčasu. V B-ligi je s Padovo odigral celo tekmo **Enej Jelenič**. Ekipa iz Veneta je igrala 0:0 s Crotonejem, pri katerem igra **Lorenzo Crisetig** iz Škrutovega v Benetiji.

Kaj pa Slovincu drugje po Evropi? Pot do gola je v drugi nemški ligi znova našel koprski napadalec **Zlatko Dedić**. Njegov Dynamo iz Dresna je s 3:2 premagal Kaiserlautern. **Miha Mevlja** iz Lokve je s švicarsko ekipo Lousanne igral 77 minut. Mevljevo moštvo je izgubilo z 2:0 proti Thunu. Pirančan **Andraž Struna** (brat Aljaža Strune, ki igra s Palermom v B-ligi) igra letos v prvi grški ligi. Njegova ekipa PAS Giannina je z 2:0 izgubila proti solunskemu Pao-

Slovenski nogometaš v dresu Bologne Rene Krhin

ANSA

ku. Andraž je igral 86 minut. Romunski Vaslui Izolana **Aneja Lovrečiča** je s 3:0 premagal Ceahlul. Anej je odigral skoraj celotno tekmo. Slovenski nogometaši igrajo tudi na drugih celinah. Na Kitajskem je Hangzhou **Luke Žinka** zmagal z 2:0. V čilski prvi ligi nastopa **Javier Antonio Grbec** (letnik 1986), ki se je sicer rodil v Moronu v Argentini, je pa potomec Slovencev iz Sevnice. Dolej je igral za devet različnih klubov v treh državah. Od jeseni 2007 do konca pomladi 2009 je igral tudi v slovenski ligi (Drava ter Aluminij) in ima tudi slovensko državljanstvo. Njegov Nublense je z 1:0 premagal Everton.

V prvi slovenski ligi bo skušal Koper nekdanjega nogometaša Udineseja Rodolfa Vanolija prezimiti na prvem mestu. »Kanački« bodo skušali v ne-

deljo (17.00) na domači Bonifiki premagati ljubljansko Olimpijo. Koper, ki je konac tedna premagal Krko (2:1), ima točko prednosti pred Mariborom, ki pa ima tekmo manj. Gorica bo v sobotnem zadnjem krogu letošnjega sončnega leta gostovala prav pri Krki. V Sloveniji se bo prvenstvo nato nadaljevalo šele 1. marca, ko bo na sporedu v Mariboru prav dvoboj med »vijoličastimi« trenerja Ante Simundže (trener vratarjev je še vedno **Drago Kondić**, ki je pred leti vodil vratarje kriške Vesne), in Koprom. (jng)

VČERAJ - V Sloveniji: Celje - Domžale 0:0. V Italiji, državni pokal, 4. krog: Spezia - Pescara 3:0, Avellino - Frosinone 2:1, Bologna - Siena 1:2, Parma - Varese 4:1; danes: Chievo - Reggina, Atalanta - Sassuolo, Inter - Trapani.

Avtomati? Dobro naoljeni avtomati: tako so izgledali igralci Barcellone v prvem polčasu nedeljske tekme v Trstu. Kljub temu, da je trener Dalmasson izbral pravo strategijo - dolgi napadi, da bi obdržali nizek izid, v prejšnjih tekmah je Barcelona dosegala povprečno po 96 točk - in da so tržaški igralci igrali dobro, so zaostajali za 8 točk. Kako se torej zoperstaviti ekipi, ki ima 70 - odstotni učinek pri metu iz igre? Prvič, zgrešiti čim manj v napadu. Drugič, braniti agresivno do onemoglosti. In to so Tržačani tudi storili, večkrat preprečili koš z osebo napako (prosti meti so šibka točka Barcellone) in nazadnje proti vsem napovedim zmagali.

Navedel sem ta dejstva, čeprav se v tej rubriki ne ukvarjam s kroniko, da bi izpostavil, kako je, poleg tehnike, pomemben tudi pristop. Barcellona in Trst razpolagata z drugačnimi tehničnimi sredstvi in tudi cilji s drugačnimi. Sicilijanci odkrito ciljajo na napredovanje, Tržačani na obstanek. Zato so v Barcelloni najeli vrsto odličnih profesionalcev, ki igrajo na trenutke neustavljivo. Mali Andre Collins je v prvem delu dosegal koše iz nemogočih položajev. Demian Filloy zadel trojko, ko je le imel prosti pogled na koš, ostali so delovali kot dobro usklajen stroj. Kateri je bil torej ključ za zmago, poleg pravih strateških in taktičnih odločitev trenerja? Odgovor je enostaven: srce. Tržačani so tokrat dali vse od sebe in razveselili minikošarkarje Bora, Brega, Jadrana, Kontovela, Poleta in Sokola, ki so se tokrat predstavili tržaški publiki in z navijanjem - tudi na prigovarjanje našega speakerja Rada Šušteršiča: «Su la voce!» - pripomogli h končni zmagi 79:76. Vsi skupaj si želimo, da bi videli še veliko takih tekem.

Za konec še statistični podatek: na tej tekmi so štirje tržaški mladi igralci igrali skupno eno uro enajst minut in 46 sekund, pri nasprotnikih pa nista edina dva mlada stopila niti na igrišče. Če pogledamo seštevke vseh desetih odigranih tekem pa je razmerje skoraj trinajst ur proti petim minutam. Gre seveda za oba ekstrema - Trst največ uporablja mlade igralce, Barcelona pa najmanj, a ta podatek vseeno pomeni, da je načrt košarkarske zveze le deloma uspel.

MET IZ IGRE

piše
Marko
Oblak

NAŠ POGOVOR - Mario Adamič, delegat tržaške nogometne zveze

»Vsak otrok stane klub 550 evrov«

Nogomet je na Apeninskem polotoku, v dobrem in v slabem, zrcalo družbe. Še vedno je, daleč pred vsemi, šport številka ena. Sodeč po zgoraj napisanem je torej tudi figura delegata (nekoč je bil to predsednik) tržaške pokrajinske nogometne zveze še kako pomembna in prestižna funkcija. Letošnjega julija so za »župana« tržaških nogometašev izvolili Maria Adamiča, slovenskega trenerja (in učitelja na devinski OŠ Josipa Jurčiča), doma iz Praprota. Še noben tržaški oziroma goriški Slovenec se v nogometni zvezi ni »prebil« tako visoko.

Že poleti smo v tedenskih komunikacijah tržaške nogometne zveze opazili pravilno napisano obliko vašega primka. S slovenskim Č-jem, kar je še vedno prej izjema kot pravilo.

Pravzaprav so tajnica in drugi dobro vedeli, da se priimek Adamič piše s strešico. Ni mi bilo treba podrobno razlagati svojega izvora. Pokazal sem jim le, kako se v računalniku najde slovensko črko č. Zelo enostavno. Zamudili smo slabo minuto.

Z nogometno zvezo sodelujete že veliko let. Kako je sploh prišlo do vašega imenovanja in izvolitve?

Od leta 1999 sem bil odgovoren za mladinski sektor tržaške zveze. Mesto predsednika, oziroma po novem se temu reče delegata, so mi ponudili že pred petimi leti, toda takrat se nisem čutil, da bi

prevzel tako pomembno funkcijo. Zadnji predsednik Molinaro, ki je bil izvoljen v deželni svet FIGC, me je nato lani še drugič predlagal in tokrat sem se odločil, da je napočil čas za to. Pa še zanimivost: Molinaru in ostalim sem malo za šalo in malo tudi zares namignil, ali veste, da sem Slovenec? "Vemo", so mi odgovorili ter dodali: "To absolutno ni in ne sme biti problem". Tako sem si še bolj odločno zavihal roka-ve, vedoč, da mi ne bodo metali polen pod noge. Začetek ni bil lahek, saj smo imeli nekaj težav z organizacijo dela. Po nekaj tednih pa je že šlo vse v najlepšem redu.

Katere so vaše glavne naloge?

Odgovoren sem za vse, kar se dogaja na Tržaškem na mladinski ravni. Letos je tržaška zveza odgovorna še za deželno prvenstvo 2. amaterske lige. Konec tedna si ogledam kako tekmo. Pomemben je kontakt z društvi. Na srečo poznam veliko ljudi in nimam težav s komunikacijo. Enkrat tedensko moramo v tržaških uradih pripraviti komunikacijo s spremembami urnikov in disciplinskimi ukrepi. S tem se ukvarja disciplinska komisija, ki odloča avtonomno. Redno se srečujemo in sodelujemo s sodniki, ki pa so odvisni od pokrajinske sodniške zveze.

Ali ste že morali vleči vroč kostanj iz žerjavice in reševati kočljive situacije?

Nekaj že. Pred kratkim smo morali, tudi zaradi nenatančnega pisanja tržaškega dnevnika, reševati težave z registracijo mladih nogometašev, italijanskih državljanov, ki stanujejo v Sloveniji. Zaradi napake v informacijskem sistemu računalnika, ni bilo mogoče opraviti registracije preko spleta. Morali smo pač poslati vso dokumentacijo v Rim, kjer ni bilo zapletov.

MLADINSKI NOGOMET

Teniška zmaga mladincev Krasa

Kras - Muggia 6:1 (3:0)

Strelci: v 20. Tawgui, 25. Petracci, 40. Maio; 62. Maio, 70. Castellano, 79. Bianco Kras: Karan, Costa, Castellano (Racman), Bianco, Sineri, Simeoni, Petracci (Drioli), Krizman (Giani), Tawgui (Vescovo), Maio, Caselli (Halili), trener Campo. Kras je zaslužen brez večjih težav, kljub močni burji, premagal Muggio. S tem so Campovi fantje končali prvi del prvenstva. V soboto (ob 17.30 na Proseku) jih čaka tekma deželnega pokala proti San Luigi.

NARAŠČAJNIKI - V goriškem pokrajinskem prvenstvu je Juventina v Korenu izgubila 2:0. Suracejevi varovanci so tokrat igrali zelo dobro in bi si zaslužili vsaj točko. Juventina je nastopila s postavo: De Bianchi, Barbiero (Lutman), Clancis, Visintin, Marković, Waccher, M. Antonini (S. Antonini), Cosani (Falcone), Musto (Komjanc), Garič (Milanese), Vidoz.

KRIŽ - Na srečanju članov tudi obračun sezone ŠD Mladina

Znane in manj znane dejavnosti kriškega društva

V polni dvorani Bite v Križu e je v nedeljo zbrala velika množica članov in prijateljev ŠD Mladina (na sliki slo-sport) na tradicionalnem decembrskem srečanju, s katerim zaokrožijo sezono kluba, ki je sicer enako aktivno poleti (rolkanje) kot pozimi (alpsko smučanje in smučarski tek). O tem, kaj jim je uspelo letos narediti je spregovoril predsednik Erik Tence, lep del svojega posega pa namenil tudi športno-rekreativnim dejavnostim kluba, ki so manj v očeh javnosti, kot na primer tečaj belly gyma pod vodstvom usposobljene učiteljice orientalnih plesov Alessandre Fontanot, tečaj starodavne kitajske zdravilne veščine tai chi chuan, ki ga vodi inštruktorka Vladimira Guštin ter tečaj posturalne gimnastike, vodi pa ga fizioterapevtka Ingrid Sulli V rekreacijsko sekcijo spada tudi pohodniška skupina, ki je letos opravila vrsto pohodov čeprav v okrnjeni postavi.

Pravilnik je jasen, tako da težav sploh ni bilo. Novinar bi se moral bolje informirati, kako poteka postopek.

Državna nogometna zveza je letos olajšala registracijo nogometašev iz Slovenije oziroma slovenskih državljanov.

Mladinske ekipe do kategorije naraščajnikov (U16) lahko registrirajo neomejeno število igralcev iz Slovenije, ki živijo do petdeset kilometrov od državne meje. Pri članih pa morajo klubi priložiti še dodaten papir oziroma, da ima igralec pri-skrbljeno bivališče na naši strani meje. Spodbuda za neomejeno gibanje igralcev na amaterski ravni je prišla neposredno s svetovne nogometne zveze FIFA.

Kako na to gledate osebno in kako kot delegat zveze?

Najprej osebno mnenje: za naša slovenska društva je to zelo pozitivno, čeprav moramo paziti, da bi zaradi tega znova ne ostali na cedilu domači slovenski nogometaši z naše strani meje. Uradno, kot opazovalec s strani zveze, pa tako: osredotočil se bom na otroke do 12. leta starosti. Pri nas v teh starostnih kategorijah otroke šele uvajamo v šport in skrbimo za socialno plat. V Sloveniji pa so pri teh letih že stroge selekcije in oči so uprte predvsem v rezultat. Italijanska in slovenska šola mladinskega nogometa sta si različni. Za tiste, ki ne pridejo v poštev v klubih, za športno dejavnost poskrbijo po šolah. Pri nas pa nimamo tako organiziranega sistema. Če otroka spodiš s kluba, ostane tako rekoč na cesti, in se ne ukvarja več s športom.

Ali bi lahko v prihodnjih letih prišlo še do večjega priliva nogometašev iz Slovenije? Voglje so bližje Repnu (Kras) kot Komnu in Sežani. Iz Hrvatina pa se pripelješ prej v Milje kot v Koper. Ali bi

Delegat tržaške nogometne zveze FIGC Mario Adamič v svojem uradu v Trstu

se lahko kak klub iz Italije vpisal v slovensko prvenstvo?

Z obstoječim pravilnikom še ne. Morali bi ga spremeniti. Žal je propadlo tudi goriško čezmejno prvenstvo U16 in U14. Ni bilo dobro organizirano.

Državna nogometna zveza je ostro nastopila tudi proti rasističnim izpadom in proti nasilju ob igrišču. Kako pa je na lokalni ravni?

Tudi pri nas gredo stvari na bolje. Vse manj je protislovenskih izpadov, ki so bili še do pred kratkim zelo običajni. Sodniki so pač prejeli navodila, naj ostro kaznujejo vsak rasistični izpad. Posameznik tvega tudi mesec ali pa dva izključitve. Ne smemo pozabiti, da tudi slovenski nogometaši včasih žalijo nogometaše italijanske narodnosti.

Vaša naloga je, da organizirate tudi izpopolnjevalne tečaje za trenerje, odbornike in druge.

Žal pa na teh tečajih ne opazim slovenskih trenerjev. Naši klubi bi jim morali svetovati, naj obiskujejo naše tečaje.

Nasploh naša nogometna društva premalo oziroma sploh ne skrbijo za kadrovanje domačih trenerjev.

Velja. Druga tržaška društva so na to bolj pozorna. Še nekaj bi dodal.

Prosim.

Velika večina društev se premalokrat obrne in zaprosi pomoč na zvezi. Mi smo na razpolago vsak dan. Pokrajinska zveza nudi društvom brezplačen servis zdravnikov, psihologov, pedagogov. Lahko organiziramo tečaje in predavanja. Lahko nudimo izobraževalni material. Žal pa je med nami in nekaterimi klubi še vedno premalo komunikacije. To pa je odvisno od oseb, ki vodijo klub.

Veliko društev se sooča s finančnimi težavami. Zveza pa klubom ne prihaja na roko, saj vsako leto viša pristojbine.

Velja. Stroškov je vedno več. Tako za zvezo (blagajna v Rimu je prazna) kot za klube. Vsak otrok, če upoštevamo vse stroške (zdravniški pregled, oprema, zavarovanje itn), stane klub vsako sezono okrog 550 evrov. Treba bo poiskati kompromis. To pa še ni največji problem.

Kateri pa je?

Na Tržaškem primanjkujejo nogometna igrišča. V raznih starostnih kategorijah moramo vsak konec tedna na samo devet igrišč stlačiti kar 124 ekip. Verjemi-te mi, ni enostavno.

Jan Grgič

KARATE Shinkai tudi na stopničkah

Člani Shinkai karate kluba so tokrat tekmovali v Ilirski Bistrici. Tekmovanja društva Oldersi se je udeležilo 302 športnikov iz 24 različnih klubov iz Slovenije, Italije in tudi iz Nemčije. Shinkai s e je predstavil z 20-člansko odpravo. Na zmagovalni oder so se v katah povzpeli oranžna pasova Alex Gherbassi in Martina Husu ter zeleni pas Denis Švab, mnogi drugi shinkaievci so zaradi močne konkurence pristali tik pod zmagovalnim odrom.

V borbi je nastopal samo črni pas Matteo Blocar.

Višek tekmovalja je bil troboj v kumiteju med dvema ekipama slovenske reprezentance ter ekipo Fikte Furlanije Julijske Krajine, ki se je uvrstila na tretjem mestu.

Za Shinkai klub je bil to zadnji nastop v sončnem letu.

KOŠARKA - U19 Za zmago so se zatekli v consko obrambo

Jadran - Pall. Trieste 74:44 (16:25, 28:35, 42:40)

Jadran: Regent 3 (1 trojka), Corretti 2, Sternad 2, Gregori, Leghissa 7, Ridolfi 34 (3), Peric 2, Mattiassich 11 (1), Kocijancič 8, Sardoč 6, trener Oberdan.

Po dokaj lagodnem začetku tekme, ob polčasu so gostje celo vodili, je združena ekipa Jadrana do 19 let v drugem polčasu popolnoma nadigrala mlado ekipo tržaškega mestnega prvoligaša Pallacanestro Trieste. Za slednje je bila nerešljiva uganka zlasti conska postavitev 2-3, h kateri se je sicer trener Oberdan zatekel v sili. Zmendeni gostje so v drugem polčasu namreč dosegli le 9 točk. Jadran je tudi v napadu igral kot prerojena in predvsem se je odlikoval Martin Ridolfi, ki je dosegel kar 34 točk.

Deželno prvenstvo Usg - Dom Gorica 66:47 (21:9, 36:24, 53:37)

Dom: Zera 5, Franzoni 19, Vasic, Cianetti, Gaggioli, Bensa 2, Mattiussi, Antonello 5, Peteani 2, Bogaro 2, Raida 13. PON: Raida. 3T: Franzoni 3, trener Zavrtanik.

Po petem krogu prvenstva so domovci še vedno na dnu lestvice. Na štirih tekmah so zabeležili prav toliko porazov, zadnjega v ponedeljek proti Goriziani. Tudi ta poraz je sad slabega začetka tekme, saj so si rdeči nakopali visok zaostanek že po prvi četrtini. Gostje so nato nekoliko strnili obrambo, tako da so se nekajkrat približali domači ekipi. Ta pa je vsakič odreagirala, saj se domovcem ni nikoli uspelo približati na manj kot sedem točk zaostanka. V Domovih vrstah so nekateri igralci odigrali pod svojimi sposobnostmi, v napadu pa sta se vendarle izkazala Franzoni (zadel je tudi tri trojke) in Raida. (av)

»Društvo ne bi obstajalo brez odbornikov, ki si na raznih področjih prizadevajo, da se ta "mašina" ne ustavi. Tekmovanja, ki jih organiziramo, so name-

njena promoviranju našega športa, športnikov in društva, ampak tudi naše kulture in dokazovanju obstoja naše manjšine,« je med drugim izpostavil Tence.

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.28 in zatone ob 16.22
Dolžina dneva 8.54

LUNINE MENE
Luna vzide ob 8.38 in zatone ob 18.16

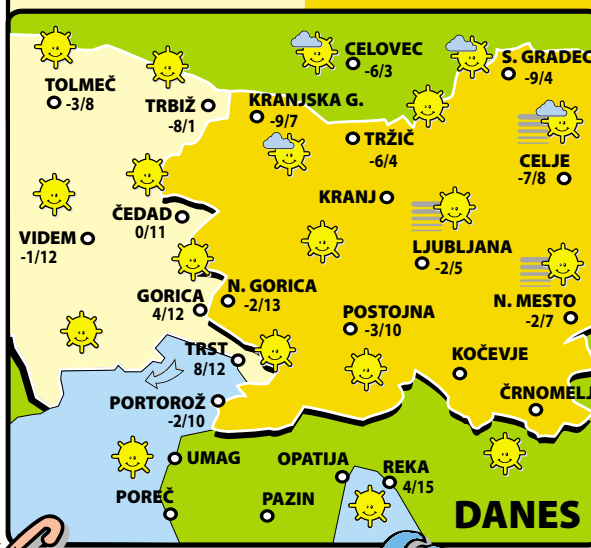
BIOPROGNOZA
Vpliv vremena na počutje in razpoloženje ljudi bo ugoden in ob sončnem vremenu tudi spodbuden.

Po vsej deželi bo jasno vreme; pojavljale se bodo temperaturne inverzije, ki bodo izrazitejšje v alpskih dolinah. Ob morju bo jutraj sprva še pihala zmerna burja, ki bo nato slabela.

Pretežno jasno bo, po nižinah v notranjosti Slovenije pa bo dopoldne megleno, ponekod lahko tudi večino dneva. Najnižje jutranje temperature bodo od -8 do -2, najvišje dnevne pa od 2 do 7, na Primorskem do okoli 11 stopinj C.

Po vsej deželi bo jasno do zmerno oblačno vreme le zaradi tanke visoke oblačnosti. Spet bo zapihala burja, ki bo zmerna do lahko okrepljena na obali. Zlasti v jutranjih urah se bo pojavljala temperaturna inverzija, ki bo izrazitejšja po kotlinah hribovitega sveta.

Jutri bo pretežno jasno, po nižinah v notranjosti Slovenije pa bo predvsem jutraj in del dopoldneva megla ali nizka oblačnost. Na Primorskem bo spet zapihala šibka burja.

PLIMOVANJE
Danes: ob 4.00 najnižje -20 cm, ob 9.49 najvišje 51 cm, ob 16.29 najnižje -68 cm, ob 23.14 najvišje 39 cm.
Jutri: ob 4.48 najnižje -17 cm, ob 10.28 najvišje 45 cm, ob 17.08 najnižje -63 cm, ob 23.58 najvišje 37 cm.

MORJE
Morje je razgibanano, temperatura morja 12,4 stopinje C.

SNEŽNE RAZMERE
Na Zlebeh ne obratuje
Vogel 65
Kranjska Gora 50
Krvavec 50
Cerkno 140
Rogla 50
Piancavallo 50
Forni di Sopra ne obratuje
Zoncolan 80
Trbiž ne obratuje
Osojščica 60
Mokrine 110

Najbolj iskana na spletu je pevka Beyonce

NEW YORK - Spletni iskalnik podjetja Microsoft Bing je v ZDA letos največkrat iskal pevko Beyonce, ki je od lani na drugo mesto potisnila žensko, ki rada razkazuje svoje obline, sicer pa ne dela kaj koristnega - Kim Kardashian. Med najbolj iskanimi desetimi osebami preko binga so v ZDA same ženske, razen pevca Justina Bieberja in predsednika Baracka Obame na desetem mestu. Po bingu so ljudje v 12 državah sveta najbolj iskali osebnosti iz sveta slavnih. Vse ostalo zaostaja. Bieber je bil najbolj iskan med Britanci, njihova vojvodinja Kate Middleton pa je bila šele na tretjem mestu za Beyonce. Iz kalupa malce odstopajo Avstralcji, ki so na visoko tretje mesto po iskanosti uvrstili nekdanjega premiera Kevina Rudda.

Ostanki kitajske rakete padli na zemljo in uničili dva domova

PEKING - Ostanki kitajske vesoljske rakete Chang'e 3, ki je na Luno ponesla prvo kitajsko lunarno plovilo Yutu (Žadasti zajec), so padli na Zemljo in razdejali dva domova. »Zvok me je na smrt prestrašil,« je po poročanju francoske tiskovne agencije AFP povedal eden od lokalnih prebivalcev. Na neki hiši so se po udarcu zrušili trije strešni tramovi, v skednju je nastala velika luknja, poudarja vaščan. Oblasti so eni prizadeti družini plačale 10.800 juanov (1300 evrov), drugi pa 5200 juanov (630 evrov) odškodnine. Ranjenih ni bilo. Raketo Chang'e 3, ki je v vesolje ponesla lunarno vozilo, so izstrelili v ponedeljek ob 1.30 po lokalnem času.

MANILA - Odkritje znanstvenikov

Z genom do večje proizvodnje riža

MANILA - Znanstveniki so odkrili gen v rižu, ki bo povečal pridelek te žitarice, s katero se prehranjuje skoraj pol človeštva, je včeraj sporočil Mednarodni inštitut za raziskave riža. Prvi poskusi so pokazali, da je gen povečal pridelek za do 36 odstotkov pri najbolj razširjenih sortah dolgozrnatega riža indica, trdijo na inštitutu s sedežem na Filipinih. Gen, imenovan »Spike«, so odkrili v indonezijski sorti riža japonica. Znanstveniki so ga nato vstavili v najbolj priljubljene vrste riža indica, s čimer so povečali pridelek. Zdaj delajo poskuse tudi na drugih sortah riža, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Poskuse z novimi sortami riža, ki vsebujejo gen, izvajajo na več lokacijah v državah v razvoju v Aziji. »Ko bodo nove sorte prišle na trg, bo to pomagalo pri prehranski varnosti na teh območjih,« je prepričan znanstvenik na inštitutu Cutomu Išimaru.

V ZDA je vse manjše število bank

WASHINGTON - Ameriška Zvezna korporacija za zavarovanje depozitov (FDIC) je ugotovila, da je bilo ob koncu tretjega četrtletja letos v ZDA vsega skupaj 6891 bank, kar je prvič vse od leta 1934, da je število bank padlo pod 7000. K zmanjšanju števila bank je najbolj prispevala zadnja finančna kriza. V začetku 80. let prejšnjega stoletja je bilo v ZDA skoraj 18.000 bank, nato pa je njihovo število v času od leta 1984 do leta 2011 padlo za 10.000. Le 17 odstotkov bank je propadlo, ostale pa so požrle druge večje banke. FDIC, ki opravlja bančni nadzor in jamči za vloge na računih do določenega zneska 250.000 dolarjev, je podatke o številu bank začela zbirati leta 1934 v času velike gospodarske depresije.

Med letoma 1934 in 2009 je izdajala številna dovoljenja novim bankam, vendar pa se je od decembra 2010 do ponedeljka v ZDA odprla le ena nova banka s pregovornim imenom »Vrabec v roki« v zvezni državi Pensilvaniji. Problem izginjanja bank, predvsem tistih z manj kot 100 milijoni dolarjev premoženja, je v tem, da prav te banke najbolj podpirajo drobno gospodarstvo.

Igrače in nogometno svetovno prvenstvo

BERCHTESGADEN - Nogometno svetovno prvenstvo je priložnost za številne. V teh dneh se z obilico dela hvalijo pri nemškem proizvajalcu igračk Tipp-Klick, kjer imajo pol leta pred začetkom prve tekme v Braziliji polne roke dela. V letošnjem božično-novoletnem času imajo prav zaradi nogometnega SP trikrat toliko naročil kot sicer, poroča nemška tiskovna agencija dpa. »V letih pred velikimi nogometnimi dogodki posli vselej tečejo super,« so povedali v podjetju in dodali, da je promet podjetja v takih letih za tretjino večji kot sicer.

Sicer pa podjetje tudi letos ponuja igro, kjer so na miniaturni nogometni površini razporejeni igralci z gumbom na glavi, ki omogoča, da igralec igre z mini nogometšem brne žogo na igrišču. Gre za igro, ki jo izpopolnjujejo že od leta 1924.

NEW YORK - Doslej štirje mrtvi v nesreči

Vlak je iztiril zaradi prevelike hitrosti (132km/h namesto 48km/h)

NEW YORK - Preiskovalci Nacionalnega odbora za varnost v prometu (NTSB) so v ponedeljek ugotovili, da je bil vzrok nedeljskega iztirjenja potniškega vlaka v New Yorku prevelika hitrost v nevarnem ovinku v Bronxu pri stičišču rek Hudson in Harlem. Vlak bi lahko vozil največ 48 kilometrov na uro, v ovinek pa je pridrvel s hitrostjo 132 kilometrov na uro. Preiskovalci NTSB za zdaj še nimajo odgovora na vprašanje, ali so vlaku res odpovedale zavore ali pa je kriv strojevodja, ki ni pravočasno zavrl.

Strojevodja William Rockefeller trdi, da zavore niso delovale. Preiskava bo ugotovila, ali morda laže. Preiskovalci ugotavljajo, ali je morda v ključnem trenutku telefoniral ali se je kako drugače zamotil.

Rockefeller je opravil tudi test za alkohol in mamila, vendar rezultati v ponedeljek še niso bili znani. V nesreči primestnega vlaka so umrli štirje ljudje, več kot 60 je bilo poškodovanih, od tega enajst huje.

Potniški vlak s sedmimi vagoni je peljal iz smeri Poughkeepsieja severno od mesta na postajo Grand Central na Manhattnu in iztiril na kraju, kjer se je podobno zgodilo s tovornim vlakom za prevoz smeti 18. julija. Na vlaku je bilo samo okoli 150 ljudi in nekaterim se je zdelo, da so v nevaren ovinek pripeljali veliko hitreje kot ponavadi.

S preiskavo sodeluje tudi podjetje za javni promet MTA, pod katerega sodijo vlaki petih prog Metro North, ki povezujejo mesto New York s severnimi predmestji in nekoliko dlje, na leto pa prepeljejo 84 mi-

Pregled tračnic

ANSA

lijonov potnikov. Na progi Metro North - Hudson, katere vlak je v nedeljo potnikoval. Zanj se se začele težave, ki bodo trajale do konca preiskave in obnove prometa. MTA je sporočila, da si bodo pomagali z domačimi avtobusnimi prevozi. Do nesreče je prišlo malo pred pol osmo jutraj po krajevnem času v nedeljo. Vlak je iztiril in skoraj zapeljal v reko Hudson, vendar se je pravočasno ustavil. Reko so za vsak primer preiskali potapljači, vendar niso nikogar našli v vodi. Ob iztirjenju vlaka je potnike pometalo po kabinah, trije, ki so umrli, pa so zaradi silovitosti udarca odleteli skozi okna. Ena oseba je umrla v vagonu. MTA je sporočila, da so v nesreči umrli 54-letna

Donna Smith, 58-letni James Lovell, 59-letni James Ferrari in 35-letni Ahn Kisook.

Ponesrečenim so nudili prvo pomoč na kraju samem, nato pa so jih prepeljali v newyorške bolnišnice. Krvni davek bo morda še višji, ker je enajst ljudi v kritičnem stanju. Nedeljska nesreča je bila le zadnja v vrsti letošnjih za Metro North, čeprav pa ob enem prva s smrtnim izidom v vsej 31-letni zgodovini podjetja.

Sredi maja je v Bridgeportu v zvezni državi Connecticut iztiril potniški vlak, pri čemer je bilo poškodovanih 76 ljudi. Konec maja je v West Haven prav tako v državi Connecticut umrl železniški nadzornik, ker je neizkušeni prometnik prehitro sprostil promet po popravljenem delu proge. Julija je pri Spuyten Duyvil iztiril smetarski vlak, konec septembra pa je pri kraju Mount Vernon v državi New York na progo padel električni kabel, kar je na tistem delu proge prekinilo promet za kar 12 dni in povzročilo za okoli 62 milijonov dolarjev gospodarske škode.

Podjetje MTA za Metro North počasi uvaja tehnične izboljšave, kot je sistem za avtomatično zaviranje vlakov, če presežejo predpisano hitrost. Vendar pa je problem denar in podjetje zamuja celo pri izvajanju rednih vzdrževalnih del. V senci nesreče newyorškega potniškega vlaka se je prav tako v nedeljo zgodila nesreča tovornega vlaka v državi Nova Mehika. Lokomotiva, ki je vlekla za seboj osem vagonov, je iztirila in padla v 15 metrov globoko jamo pri progi. Pri tem so umrli vsi trije železniški delavci, ki so bili v lokomotivi.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina Caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina Estate **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** La prova del cuoco **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Show: Verdetto finale **15.20** Aktualno: La vita in diretta **16.50** Dnevnik **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10** Dok.: Mission **23.20** Dopotutto non è brutto – La scoperta dell'Italia

Rai Due

6.55 Risanke **8.35** Nan.: Settimo cielo **10.00** Dnevnik: Tg2 Insieme, sledijo rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.15** Nan.: Ghost Whisperer **16.55** Nad.: Private Practice **17.50** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nad.: NCIS **20.30** 23.00 Dnevnik **20.55** Nogomet: Tim Cup Quarto Turno, Inter – Trapani **23.15** Razza umana

Rai Tre

6.00 Aktualno: News Rassegna stampa **7.00** Tg Regione – Buongiorno Italia **7.30** Tg Regione – Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda Rai Tre **11.15** Elisir **12.00** Dnevnik **12.45** Pane quotidiano **13.10** Rai Educational **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Tg Regione – Leonardo **15.05** Dnevnik LIS in Tgr Piazza Affari **15.10** Nad.: Terra nostra **16.00** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **18.55** 0.00 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Blob **20.15** Nan.: Scoonsciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto? **23.15** Gazebo

Rete 4

6.10 Rubrika: Media Shopping **6.25** Nan: Chips **7.20** Nan: Charlie's Angels **8.20** Nan: Siska **9.45** Nan.: Carabinieri **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik **12.00** Nan.: Detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik **14.45** Lo sportello di forum **15.30** Nan.: Hamburg Distretto 21 **16.35** Nad.: My Life **16.55** Film: La regina delle piramidi **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.35** Aktualno: Quinta Colonna – Il Quotidiano **21.10** Nad.: The Mentalist **23.05** Serija: Rizzoli & Isle **23.55** Dentro la notizia

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** La telefonata di Belpietro **8.50** Talk Show: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.10** Nad.: Il segreto **16.55** Talk Show: Pomeriggio Cinque **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Striscia la notizia – La Voce dell'irruenza **21.10** Nad.: Le tre rose di Eva **23.30** Show: Drive in – 30 anni

Italia 1

7.00 Nan.: Friends **7.30** Nan.: La vita secondo Jim **8.20** Nad.: The Middle **9.10** Nad.:

ŠPORTNA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (3. decembra 2013)

Vodoravno: sneg, Riad, tobakarna, A. V., radian, Ripamonti, Grgič, Aal, Po, rš, A. Z., zo, Tretjak, Tom, Rat, Odo Kallan, stran, tamarak, akademija, kri, to, Iračan, Ota; **na sliki:** Petra Grgič.

Royal Pains **10.10** Nad.: Dr. House – Medical Division **12.10** Cotto e mangiato – Il menu del giorno **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.40** Nan.: Futurama **14.10** Nan.: Simpsonovi **14.35** What's my destiny Dragon Ball **15.00** Risanka: Naruto Shippuden **15.30** Show: Si salvi chi può **15.45** Nan.: How I met your mother **16.40** Nan.: Le regole dell'amore **17.35** Igra: Top One **18.30** Dnevnik **19.20** Nan.: CSI – Miami

21.10 Film: **Johnny English – La rinascente (kom., i. R. Atkinson)** **23.05** Film: Charlie's Angels

La 7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nad.: Le strade di San Francisco **16.30** Nan.: Due South **18.15** Nan.: Il commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** La gabbia

Tele 4

7.00 Deželni dnevnik **7.25** 12.45 Italia economia e prometeo **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Piccola grande Italia **8.30** Deželni dnevnik **13.00** Le ricette di Giorgia **13.20** Dnevnik **13.45** 21.00 Rubrika: Qui studio a voi stadio **16.30** 19.30, 20.30 Dnevnik **17.00** 19.00, 23.30 Trieste in diretta **18.00** Calcio.Puntozero **20.00** Happy Hour **23.00** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

Slovenija 1

6.05 Kultura **6.10** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.30** 15.45 Risnake, otroške oddaje in nanizanke **11.55** Pogovor s Petrom Opeko, pon. **13.00** 15.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.30** Tednik **14.25** Globus **15.10** Mostovi – Hidak **15.50** Kviz: Male sive celice **16.45** Dobra ura **17.00** Poročila **18.30** Infodrom **18.35** Risanke **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film: Oblika stvari **21.40** Slikovitih 55 **22.00** Odmevi, šport in vremenska napoved **23.05** Odkriti **23.55** Turbulenca

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.10** Otroški infokanal **9.30** Zabavni infokanal **10.10** Dobra ura **11.30** Dobro jutro **13.55** 19.00 Točka **14.50** Slikovitih 55 **16.15** Glasnik **16.45** Evropski magazin **17.05** Slovenci po svetu **17.45** Mostovi – Hidak **18.15** O živalih in ljudeh **18.40** Na vrtu **19.50** Žrebanje Lota **20.00** Odd.: Zima je zakon **20.25** Odbojka: liga prvakov, Tours – ACH Volley Ljubljana, prenos **22.30** Žrebanje Super Lota **22.40** Bleščica, odd. o modi **23.20** Film: Georgijina pravila

Slovenija 3

6.35 Primorska kronika **7.35** 20.00, 23.00 Aktualno **8.00** 8.30, 15.30, 17.30 Poročila **8.10** Žarišče **8.25** Beseda volilcev **8.55** Kronika **9.00** Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo, prenos **14.00** Odbor za finance in monetarno politiko, prenos **15.15** Utrip **16.35** Na tretjem... **17.50** 18.50, 19.30, 21.45 Kronika **19.00** Dnevnik **19.40** Slovenska kronika s

tolmačem **21.30** Žarišče **21.55** Sporočamo **22.00** Globus **22.35** Točka preloma **23.25** Kronika **23.30** Odmevi

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Meridiani **15.30** Pogovor z... **16.00** Biker Explorer **16.30** Boben **17.30** Vsedanes – vzgoja in izobraževanje **18.00** Lynx Magazin **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00, 23.55 Vsedanes **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** Slovenski magazin **20.30** City folk **21.00** L'appuntamento **21.45** Avtomobilizem **22.15** Artevisione **22.45** Odbojka: Tours – ACH Volley

Tv Primorka

8.35 9.00, 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** Pravljica **9.30** 19.00 ŠKL **10.30** 11.30, 13.00, 14.30 Videostrani **12.00** Večeževanje **17.30** Med nami **18.30** Naš čas **20.00** Odbojka: Salonit Anhovo – Calcit Volleyball, 11. krog, sledijo dok. film: Fenomen Bruno Gröning, 2. del, Glasbeni večer, Dnevnik, Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risanke in otr. serije **6.45** 16.45 Nad.: Vihar **7.35** 14.55 Nad.: Ljubljena moja **8.30** 15.50 Serija: Rožnati diamant **9.25** 10.50, 11.55 Tv prodaja **9.40** 10.55 Nad.: Ko listje pada **12.05** 17.55 Nad.: Divja v srcu **13.00** Serija: Tv Dober dan **13.55** Nan.: Pod eno streho **17.00** 24UR popoldne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 21.55 24UR - novice **20.00** Serija: Gostilna išče šefa **21.00** Nad.: Na kraju zločina **22.25** Nad.: Zvit in prebrisan **23.20** Nad.: Zaščitnik

Kanal A

6.55 Risane serije **8.10** Nan.: Jimova družina **8.35** Serija: Mladi zdravniki **9.00** 12.55 Nad.: Budva na morski peni **10.00** 17.05 Nan.: Alarm za Kobro 11 **10.55** Astro Tv **12.25** Tv prodaja **14.00** 19.30 Nan.: Dva moža in pol **14.30** Film: Fantastični štirje (fant., i. J. Alba) **16.30** 18.00, **19.55** Svet **16.35** Nan.: Moja super sestra **19.00** Nan.: Veliki pokovci **20.05** Film: Patriotske igre **22.20** Film: Ujeti v vesolju

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 10.10 „Trdno verujem, kar me je mati učila“ - Življenje in delo Virgila Ščeka; 11.00 Studio D; 12.00 Od srede do srede; 12.40 Hrana za dušo in telo; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Radio punt; 14.40, 17.10 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Homer: Iliada – 3. nad.; 18.00 Glasbeni magazin; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

5.00 Jutro na RK; 5.50 Radijska kronika; 6.30, 8.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 8.45 Radijska kronika; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10 Pregled prireditev; 9.30 Poročila; 10.00 Živalski blues; 10.30 Poročila; 11.00 Poletna pesem in pol; 11.30 Poročila; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Na rešetju; 14.00 Aktualno; 14.30 Poročila; 15.30 DIO; 16.20 Prireditve danes; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik; 20.00 Odprto za srečanja; 21.00 Koncertna prizorišča; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Indie ni Indija.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 12.15 Pesem tedna; 9.00 Nel paese delle donne; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Tele-

Rai Sreda, 4. decembra
Raimovie, ob 22.50

Non dirlo a nessuno

Francija, 2006

Režija: Guillaume Canet

Igrajo: François Cluzet, Marie-Josée Croze in Kristin Scott Thomas

Alexandre in Margot Beck sta srečno zaljubljeni par, njuna idila se pretrže, ko ju napade neznanec. Alexandre si po okrevanju opomore, Margot pa izgine. Vsi so prepričani, da je bila Margot žrtev serijskega morilca. Noir zgodbo, poklon Hitchcocku, je režiser iz New Yorka prenesel v Pariz, kjer je pred osmimi leti umor žene povsem spremenil življenje nadebudnega pediatra, ki si je nato poiskal edino tolažbo v delu.

Toda na lepem zaradi odkritja dveh novih trupel policija znova prične preiskavo smrti njegove žene Margot, med osumljenci pa se kmalu znajde tudi sam Alex. Poleg tega dobi video sporočilo, v katerem prepozna svojo (domnevno mrtvo) ženo, kar je šele začetek neusmiljenega kopicenja prevlar, laži in tudi nevarnosti.

Canetov film je v Franciji prejel štiri prestižne Césarje.

VREDNO OGLEDA

Primorski dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.o.o. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013

220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIJALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIJALNI OGLASI

oglasi@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €

na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,

osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale

na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen
v Evropsko zvezo
manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
v tujini in v zvezi s tem.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v
kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo.
Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma
založnika za objavo ali drugačno uporabo;
za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu,
imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja
samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Tržiški December

Sreda, 4. decembra

ob 16.00 **Prižig božičnih luči na glavnih tržiških ulicah**

Rocca nad Tržičem
Do 6. januarja: Osvetljene jaslice v postavitvi Tržiške Speleološke Skupine ADF

Območje Paciana
Ul. Amilcare Ponchielli 2
ob 18.30 **Božični praznik**
Prižig lučk na božičnem drevesu, zborovski nastop, sladke dobrote in kuhano vino

Občinsko Gledališče
ob 20.45 **Koncertna Sezona GIUSEPPE ANDALORO**
Klavir

Glasba Frescobaldi/Bach - Busoni/Messiaen/Stravinskij/Bart.k/Ligeti/Kapustin

Četrtek, 5. decembra

Tradicionalni Miklavžev sejem
Stojnice in animacija po mestnih ulicah. Nad 240 stojnic, postavljenih od trga Republike vse po ul. S. Ambrogio, trgu Unità, korzu Corso del Popolo, ul. IX giugno, Drevored san Marco, ul. Duca d'Aosta, ul. Fratelli Rosselli

Trg Republike
ob 17.30 **Prižig lučk na božičnem drevesu**
Animacija v izvedbi Pro Loco **KOSTANJ, MOŠT IN GLASBA**

Ul. S. Ambrogio
Razstava jaslic
Prireja Nidec Asi Spa, z Rekreativnim krožkom istega podjetja

Sedež Società Monfalconese Mutuo Soccorso, ul. Barbarigo 26
ob 18.00 **otvoritev razstave Roke ljubezen in fantazija**

Občinsko Gledališče
ob 20.45 **december V GLASBI**
TEO FORNASIER, kitara
glasba F. Sor, H. Villa Lobos, H. Sauguet, J.S. Bach, J.K. Mertz in F. Tarrega. Koncert je organiziran v sodelovanju z inštitutom Istituto "A. Vivaldi" iz Tržiča in s konservatorijem "G. Tartini" iz Trsta - Vstop prost

Petek, 6. decembra

Dvorana Antiche mura
ob 17.00 **Otvoritev prodajne razstave čipk, keramik in obrtništva** Univerze za tretje življenjsko obdobje

Soc. Monf. Mutuo Soccorso
urnik 9-13 in 17-20: Razstava **Roke ljubezen in fantazija**

Občinska knjižnica
ob 17.30 **Predstavitev knjige Resnica o Kobaridu in bitki generalov** Paola Gasparija

V priredbi kulturnega združenja AC Apartamente Z avtorjem se bo pogovarjal Fabio Todero, uvodne besede Carlo Bressan

Občinsko Gledališče
ob 20.45
Predstavitev Rimskih term
Predstava: **La leggenda del Diavolo Zoppo (legenda o šepavem hudiču)** - Vstop prost

Beneška Palača
od 15.30 do 18.30 Razstava: **Morski dragulji**
Oblike in barve sodobne morske favne v primerjavi z nekaterimi fosilnimi oblikami

Sobota, 7. decembra

Župnišče S. Ambrogio
ob 18.00 **Slavnost ob otvoritvi del prenovljene Stolnice**

Dvorana Antiche mura
urnik 10-12 in 17-19 **Prodajna razstava čipk, keramik in obrtništva** Univerze za tretje življenjsko obdobje

Beneška Palača
urnik 10-12 in 15.30-18.30
Morski dragulji: Oblike in barve sodobne morske favne v primerjavi z nekaterimi fosilnimi oblikami

Kinemax
ob 17.30 **Opera v Kinu LA TRAVIATA** Giuseppe Verdi
Direktor: Daniele Gatti - Režija: Dmitri Tcherniakov - Natopajo: Diana Damrau, Piotr Beczala
Željko Lučić

Nedelja, 8. decembra

Gledališče S. Nicolò
ob 16.00 **Popoldne v znamenju furlanstva** - Predstavitev Strolci 2014 - Nagrada Cjavedal

Cerkev Sv. Nikolaja in Pavel
ob 17.30 **Nastop zbora Castion delle Mura**

Dvorana Antiche mura
urnik 10-12 in 17-19: **Prodajna razstava čipk, keramik in obrtništva** Univerze za tretje življenjsko obdobje

Beneška Palača
urnik 10-12 in 15.30-18.30
Morski dragulji: Oblike in barve sodobne morske favne v primerjavi z nekaterimi fosilnimi oblikami

Župnija B.D. Marcelliana
ob 20.30 **Nastop ženskega zbora Bodeča Neža**

Ponedeljek, 12. decembra

Dvorana Občinskega Sveta
ob 17.30 **SREČANJA v Tržiču Aconcagua: Bela Straža**
Ekspedicija na vrh gore Aconcagua v Argentini, ki so jo izvedli Michele Persoglia, Isabella Pertovt, Fabiano Pellizzari, Daniele Luis in Gianluca Merola, ki jo bodo predstavili z videoprojeksijo

Občinsko Gledališče
ob 20.45 **december V GLASBI**
Koncert **DRUŽINA BACH: GLASBA JOHANN SEBASTIANA IN SINOV**
Koncert Tria NOELA ONTANI (flavta), RICCARDO PES (violoncela) in DANIELE PARUSSINI (klavicembal). Koncert je organiziran v sodelovanju z inštitutom Istituto "A. Vivaldi" iz Tržiča in s konservatorijem "G. Tartini" iz Trsta - Vstop prost

Dvorana Antiche mura
urnik 10-12 in 17-19 **Prodajna razstava čipk, keramik in obrtništva** Univerze za tretje življenjsko obdobje

Soc. Monf. Mutuo Soccorso
urnik 9-13 in 17-20: Razstava **Roke ljubezen in fantazija**

Torek, 10. decembra

Dvorana Občinskega Sveta
ob 17.30 **SREČANJA v Tržiču**
Zvoki in barve avtohtone avstralske tradicije
Video in didgeridoo v živo z Martinom O' Loughlinom

Občinsko Gledališče
ob 20.45 **Sezona proze ARISTOFANOVE ŽABE**

Dvorana Antiche mura
urnik 10-12 in 17-19 **Prodajna razstava čipk, keramik in obrtništva** Univerze za tretje življenjsko obdobje

Soc. Monf. Mutuo Soccorso
urnik 9-13 in 17-20 Razstava **"Roke ljubezen in fantazija"**

Sreda, 11. decembra

Dvorana Občinskega Sveta
ob 17.30 **SREČANJA v Tržiču**
"Zughi Bisiachi de 'na volta"

Gabriella Fishanger in Sergio Vittori predstavita knjigo, ki jo je izdalo združenje Associazione Culturale Bisiaca

Občinsko Gledališče
ob 20.45 **Sezona proze ARISTOFANOVE ŽABE**

Dvorana Antiche mura
urnik 10-12 in 17-19 **Prodajna razstava čipk, keramik in obrtništva** Univerze za tretje življenjsko obdobje

Soc. Monf. Mutuo Soccorso
urnik 9-13 in 17-20: Razstava **Roke ljubezen in fantazija**

Četrtek, 12. decembra

Občinska knjižnica
ob 18.00 **Predstavitev knjige Cuori nel Pozzo - Uomini in cambio di Carbone**
z avtorico Roberto Sorgato
Predstavi Paola Benes

Dvorana Antiche mura
urnik 10-12 in 17-19: **Prodajna razstava čipk, keramik in obrtništva** Univerze za tretje življenjsko obdobje

Petek, 13. decembra

Občinska knjižnica
ob 17.30 **Predstavitev knjige "Il Passo"** Fabia Favretta.
Z avtorjem se pogovarjata Claudio Grisancich in Marina Silvestri

Beneška Palača
urnik 10-12 in 15.30-18.30
Morski dragulji: Oblike in barve sodobne morske favne v primerjavi z nekaterimi fosilnimi oblikami

Soc. Monf. Mutuo Soccorso
urnik 9-13 in 17-20: Razstava **Roke ljubezen in fantazija**

Sobota, 14. decembra

Božično vzdušje
Mesto praznuje

Trg Republike
ob 16.00 **Otvoritev jaslic in Božične vasi, Koncert Mestne Godbe Iz Tržiča**

Pobuda **"Luči miru"** ki prihaja iz Jame rojstva Jezusa v Betlehemu, v priredbi Agesci, Masci in A.V.G.S..
ob 17.15 Prihod Luči na Trg Unità - Porazdelitev luči in baklada

Ul. S.Ambrogio
Tržnica Modernariata

Corso del Popolo
Dan solidarnosti
"Roke se srečajo za Božič"
Zjutraj s šotori v priredbi šol in prodajo izdelkov dijakov
Ob 15.00 Predstava z nastopom plesne šole llydance in Glasbene skupine CAM

ob 17.30 **nastop skupine Gruppo Clown Burlo Garofalo**

Pobude v soorganizaciji z združenjem Associazione Commercianti del Corso in v sodelovanju z Rajonskim odborom in šolami.

Trg Cavour
ob 16.00 **Piccolipalchi Čudež mule**
Lutkovna predstava za otroke od 5. do 11. leta

Beneška Palača
urnik 10-12 in 15.30-18.30
Morski dragulji: Oblike in barve sodobne morske favne v primerjavi z nekaterimi fosilnimi oblikami

Soc. Monf. Mutuo Soccorso
urnik 9-13 in 17-20: Razstava **Roke ljubezen in fantazija**

Nedelja, 15. decembra

Božično vzdušje
Trg Republike
urnik 9.30-12.30 in 15.30-18.30
Jaslice in Božična vas

urnik 16.30-18.30 **Sound Festival**
Koncert skupine CAMArteMusica

Športna palača v ul. Rossini
ob 9.30 **Otroški Božič**
V priredbi združenja Ass. Ricreativa Fincantieri

Občinska galerija sodobne umetnosti Trg Cavour
ob 18.00 **december V GLASBI Z ELETTRIO III**
Koncert "Šole elektronske glasbe" instituta Vivaldi iz Tržiča, v priredbi Roberta Girolina, z izvedbo novih glasbenih tekstov Davida Andrianija, Sandra Giacomettija in Andreja Kobala

Beneška Palača
urnik 10-12 in 15.30-18.30
Morski dragulji: Oblike in barve sodobne morske favne v primerjavi z nekaterimi fosilnimi oblikami

Center za starejše občane v ulici Fontanot 43
ob 15.00 **Božičnica**

Ponedeljek, 16. decembra

Božično vzdušje
Trg Republike
urnik 9.30-12.30 in 15.30-18.30
Jaslice in Božična vas

Občinska knjižnica
ob 17.30 **Dialogi Duhovnosti Srečanje z Maurom Moshe Taborjem**, podpredsednikom Judovske Skupnosti iz Trsta

Soc. Monf. Mutuo Soccorso
urnik 9-13 in 17-20: Razstava **Roke ljubezen in fantazija**